

Ústav zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Z d r a v o t n i c t v í
České republiky
2001

ve statistických údajích

Červenec 2002

Pokud není uvedeno jinak, uvedené údaje jsou za Českou republiku za rok 2001.

Použití krátkých výtahů z této publikace v dalších pracích je dovoleno za předpokladu úplného citování zdroje. Pro publikování grafů, map nebo většího objemu informací z této publikace je nutný souhlas Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky, Palackého náměstí 4, Praha 2.

© ÚZIS ČR, Praha 2002

ISSN 0862-5883

ISBN 80-7280-118-X

Předmluva

Publikaci Zdravotnictví České republiky 2001 ve statistických údajích připravil Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky (ÚZIS ČR) z údajů Národního zdravotnického informačního systému, z podkladů Českého statistického úřadu, České správy sociálního zabezpečení, Institutu klinické a experimentální medicíny, Koordinačního střediska pro rezortní zdravotnické informační systémy, Ministerstva financí, Ministerstva zdravotnictví, Státního ústavu pro kontrolu léčiv, Státního zdravotního ústavu a Světové zdravotnické organizace.

Uspořádání a vnitřní struktura kapitol letošní publikace se od loňské zásadně neliší. Pokud není uvedeno jinak, jsou data publikována souhrnně za všechny rezorty, kde je poskytována zdravotní péče a za které jsou data k dispozici. Demografické údaje a údaje o zdravotním stavu publikované podle územního členění jsou uváděny podle trvalého bydliště, s výjimkou pracovní neschopnosti (údaje uváděny podle sídla zaměstnavatele). Údaje o zdravotnických zařízeních a pracovnících jsou uváděny podle sídla zdravotnického zařízení.

V souvislosti se sčítáním lidu, domů a bytů (SLDB), které se uskutečnilo k 1.3.2001, byly v době zpracování publikace zveřejněny předběžné počty obyvatel (s promítnutím předběžných výsledků SLDB) a odhad věkového složení za Českou republiku a kraje vycházející z předběžných výsledků SLDB. Relativní ukazatele byly napočteny na výše uvedené údaje. Vzhledem k tomu, že věková struktura za okresy nebyla k dispozici, byla pro výpočet standardizované úmrtnosti použita věková struktura obyvatelstva k 31.12.2000.

Publikace je výsledkem práce kolektivu pracovníků ÚZIS ČR a dalších výše uvedených institucí. Všem pracovníkům, kteří se na jejím zpracování podíleli, patří poděkování.

Obsah

1.	Obyvatelstvo a jeho pohyb	7
1.1	Vývoj počtu obyvatel.....	8
1.2	Věkové složení obyvatelstva.....	9
1.3	Vývoj demografických ukazatelů.....	10
1.4	Základní demografické ukazatele v krajích a okresech	12
1.5	Zemřelí a úmrtnost podle příčin smrti.....	16
1.6	Vývoj užívání antikoncepce a ukazatelů potratovosti	18
2.	Zdravotní stav	20
2.1	Incidence vybraných zhoubných novotvarů v okresech - rok 2000.....	21
2.2	Vývoj incidence vybraných přenosných a pohlavních nemocí.....	26
2.3	Vývoj počtu léčených diabetiků.....	29
2.4	Nově hlášené nemoci z povolání	30
2.5	Dispensarizovaná onemocnění u dětí a dorostu	31
2.6	Vrozené vady.....	32
2.7	Vývoj hlášených případů pracovní neschopnosti.....	33
2.8	Průměrné procento pracovní neschopnosti v okresech.....	34
2.9	Ukončené případy pracovní neschopnosti	38
2.10	Hospitalizovaní v nemocnicích podle příčin hospitalizace	39
2.11	Vývoj počtu orgánových transplantací a kardiochirurgických operací.....	40
2.12	Vývoj počtu provedených dialýz a dialyzačních lůžek	40
2.13	Ambulantní péče v ambulantních a lůžkových zařízeních	41
3.	Zdravotnická zařízení	42
3.1.1	Celkový přehled zdravotnických zařízení	44
3.1.2	Přehled zdravotnických zařízení v krajích	46
3.2	Vývoj počtu lůžek.....	50
3.3	Vývoj využití lůžkového fondu nemocnic.....	51
3.4	Lůžková péče v nemocnicích podle oddělení.....	53
3.5	Vývoj počtu lékařů	54
3.6	Počet lékařů a lůžek v krajích	55
3.7	Vývoj počtu lékařů a farmaceutů - fyzické osoby.....	57
3.8	Lékaři - fyzické osoby podle oboru činnosti.....	58
3.9.1	Pracovníci podle kategorií.....	60
3.9.2	Pracovníci podle kategorií v krajích.....	61
3.10	Přístrojové vybavení zdravotnických zařízení	63

4. Výdaje na zdravotnictví	67
4.1 Vývoj celkových výdajů na zdravotnictví	68
4.2 Vývoj veřejných výdajů na zdravotnictví.....	68
4.3 Vývoj počtu lékáren a výdejen	69
4.4 Vývoj objemu distribuovaných léčivých přípravků	70
5. Mezinárodní srovnání	71
5.1 Kojenecká úmrtnost ve vybraných evropských státech	72
5.2 Střední délka života ve vybraných evropských státech	74
5.3 Standardizovaná úmrtnost ve vybraných evropských státech	76
Značky v tabulkách	78
Zkratky.....	78
Definice pojmů	79

Okresy České republiky

1. Obyvatelstvo a jeho pohyb

K 1. březnu roku 2001 se uskutečnilo na území České republiky sčítání lidu, domů a bytů (SLBD). Na rozdíl od předchozích sčítání byli do celkového počtu obyvatel zahrnuti i cizinci s dlouhodobým pobytem. Po promítnutí předběžných výsledků SLBD měla Česká republika k 31.12.2001 celkem 10 269 726 obyvatel, což bylo o 3 180 více než koncem roku 2000.

Od roku 1994 v České republice počet zemřelých nepřetržitě převyšuje počet narozených, tzn., že přirozený přírůstek nabývá záporných hodnot. V roce 2001 ubylo přirozenou měnou 17 040 osob, což je o 1 051 osob méně než v roce 2000. V přepočtu na 1 000 obyvatel dosáhl přirozený přírůstek hodnoty -1,7.

Dle odhadu věkového složení obyvatelstva České republiky v roce 2001 proces stárnutí populace dále pokračoval. Počet dětí ve věku 0 – 14 let se opět snížil, podíl dětské populace na celkovém počtu obyvatel k 31.12.2001 klesl na 15,9 %. Podíl osob ve věku 65 let a více činil 13,8 %. Počet osob ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku do 14 let (index stáří) vzrostl z 85,5 v roce 2000 na 87,0.

Počet sňatků po nárůstu v roce 2000 zaznamenal v roce 2001 znovu pokles, a to o téměř 3 tisíce. Hrubá míra sňatečnosti (tj. počet sňatků na 1 000 obyvatel) klesla z 5,4 v roce 2000 na 5,1. Uvedené hodnoty představují historické minimum od roku 1918.

Po výrazném poklesu počtu rozvodů v roce 1999 v souvislosti s legislativní změnou v zákoně o rodině, se počet rozvodů v roce 2000 opět přiblížil hranici 30 tisíc a v roce 2001 ji již překonal. Bylo rozvedeno 31 586 manželství, hrubá míra rozvodovosti (tj. počet rozvodů na 1 000 obyvatel) činila 3,1.

Pozitivním rysem demografického vývoje v České republice je již dlouhodobě úbytek potratů. V roce 2001 bylo u žen s českou státní příslušností hlášeno celkem 42 481 potratů, z toho bylo 30 358 umělých přerušení těhotenství (z nichž miniinterrupce činily 80,6 %), 10 769 samovolných potratů a 1 352 mimoděložních těhotenství. Oproti roku 2000 celkový počet potratů klesl o 5,4 %, počet umělých přerušení těhotenství o 6,7 % a dosáhl nejnižších hodnot za celé období sledování.

Po přerušení trendu snižování porodnosti v roce 2000, došlo v roce 2001 opět k poklesu počtu narozených dětí, ne však výraznému. Celkem se narodilo 90 978 dětí, v tom 90 715 živě a 263 mrtvě. Oproti roku 2000 se počet živě narozených snížil o 195. Počet živě narozených na 1 000 obyvatel zůstal na hodnotě 8,8. Mrtvorozenost (tj. počet mrtvě narozených na 1 000 narozených celkem) se zvýšila o 0,1 na hodnotu 2,9.

Počet zemřelých od začátku 90. let trvale klesá, s výjimkou let 1995 a 1999, kdy došlo k nevýraznému zvýšení. V roce 2001 klesl počet zemřelých na 107 755, což je o 1 246 osob méně oproti roku 2000 a je to nejnižší hodnota po roce 1966. Hrubá míra úmrtnosti (tj. počet zemřelých na 1 000 obyvatel) hodnotou 10,5 odpovídá roku 1964. Podíl nejčastějších příčin smrti odpovídá roku 2000. Nejrozšířenější příčina smrti, nemoci oběhové soustavy, měla za následek 53,3 % všech úmrtí, dále novotvary 26,4 % a vnější příčiny (resp. poranění a otravy) 6,4 %. Spolu s nemocemi dýchací a trávicí soustavy způsobilo těchto pět příčin smrti 94,5 % úmrtí.

Dalším pozitivním rysem demografického vývoje je snižování úmrtnosti dětí v kojeneckém věku. Tento trend pokračoval i v roce 2001. Kojenecká úmrtnost klesla z 4,1 promile v roce 2000 na 4,0, novorozenecká úmrtnost z 2,5 na 2,3.

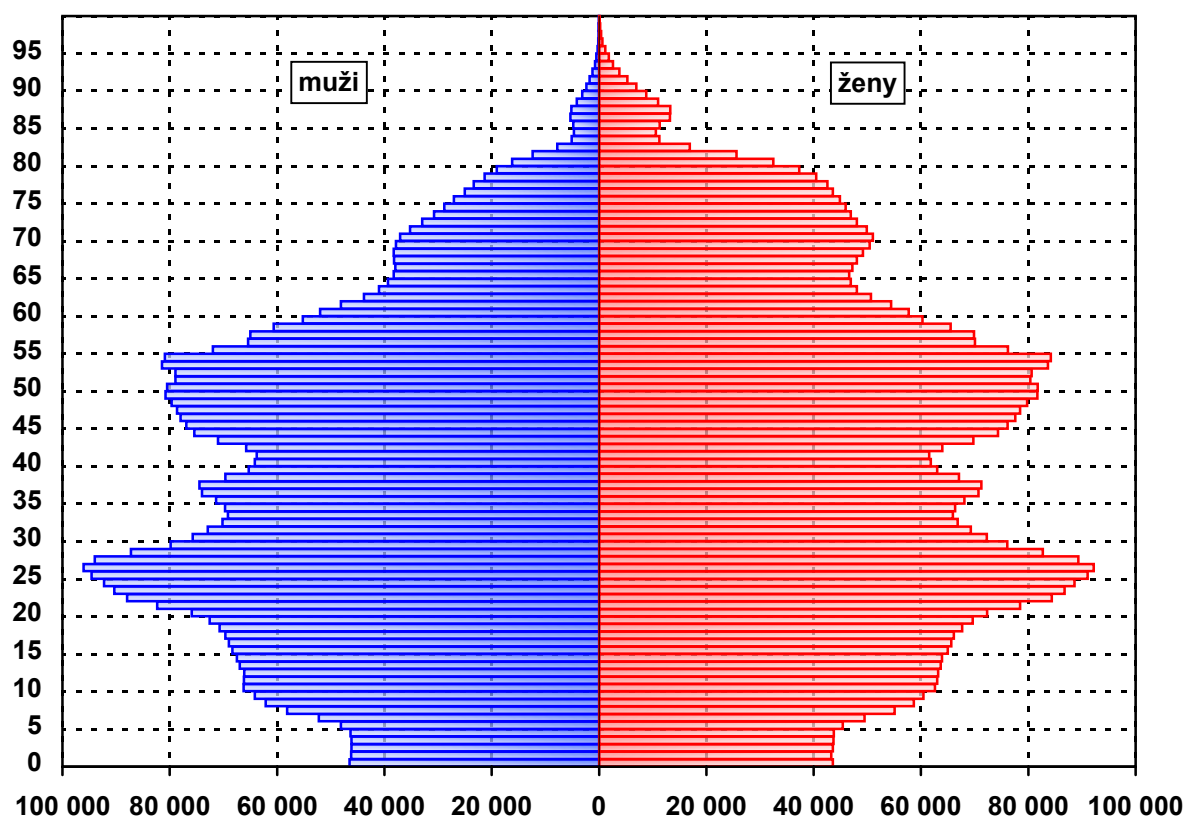
Střední délka života při narození v roce 2001 opět vzrostla, u mužů z 71,65 let na 72,14, u žen z 78,35 let na 78,45 let.

Tab. 1.1 Vývoj počtu obyvatel

Rok	Počet obyvatel k 1.7.			Počet obyvatel k 31.12.		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
1950	4 337 698	4 587 424	8 925 122	4 365 519	4 613 335	8 978 854
1960	4 707 764	4 952 054	9 659 818	4 717 364	4 962 013	9 679 377
1970	4 749 128	5 056 029	9 805 157	4 750 499	5 059 168	9 809 667
1980	5 011 039	5 315 753	10 326 792	4 988 799	5 303 918	10 292 717
1985	5 016 376	5 320 366	10 336 742	5 018 861	5 321 474	10 340 335
1990	5 036 486	5 326 254	10 362 740	5 036 872	5 327 252	10 364 124
1995	5 020 163	5 310 596	10 330 759	5 016 515	5 304 829	10 321 344
1996	5 014 667	5 300 686	10 315 353	5 012 085	5 297 052	10 309 137
1997	5 010 531	5 293 111	10 303 642	5 008 730	5 290 395	10 299 125
1998	5 007 480	5 287 463	10 294 943	5 005 435	5 284 186	10 289 621
1999	5 002 823	5 279 961	10 282 784	5 001 062	5 277 036	10 278 098
2000	4 999 326	5 273 177	10 272 503	4 996 731	5 269 815	10 266 546
2001 ¹⁾	5 016 473	5 271 009	10 287 482	5 005 508	5 264 218	10 269 726

¹⁾ předběžné údaje

Věkové složení obyvatelstva k 1.7. (odhad)

Tab. 1.2 Věkové složení obyvatelstva (odhad)

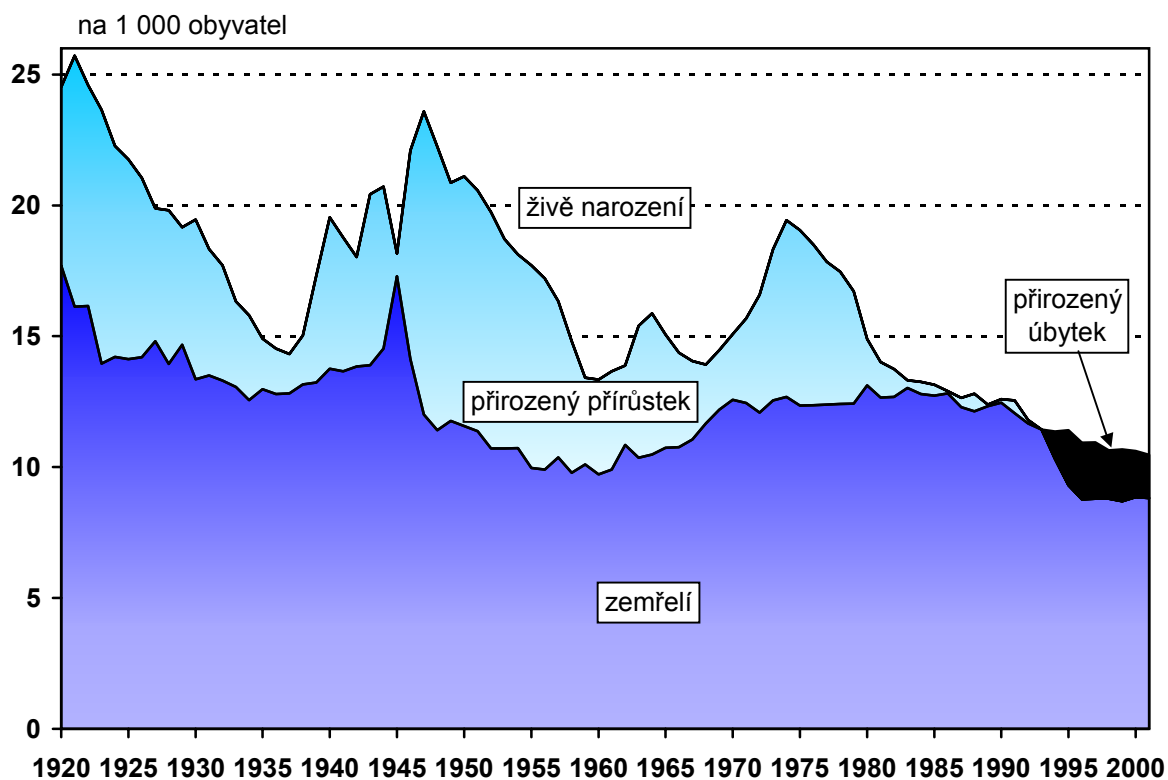
Věková skupina	Počet obyvatel k 1.7.			Počet obyvatel k 31.12.		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
0	46 470	43 636	90 106	46 569	44 083	90 652
1-4	184 735	174 558	359 293	184 371	174 147	358 518
5-9	284 737	269 401	554 138	275 090	260 495	535 585
10-14	333 008	316 756	649 764	331 607	315 409	647 016
15-19	350 261	334 289	684 550	346 811	330 959	677 770
20-24	428 754	410 793	839 547	417 989	400 694	818 683
25-29	451 709	431 598	883 307	458 572	439 295	897 867
30-34	357 722	341 057	698 779	360 022	344 155	704 177
35-39	354 769	340 471	695 240	356 373	342 423	698 796
40-44	340 020	331 670	671 690	333 011	324 748	657 759
45-49	393 961	393 935	787 896	389 716	389 775	779 491
50-54	400 755	410 922	811 677	399 787	409 957	809 744
55-59	318 200	342 202	660 402	328 290	352 921	681 211
60-64	224 257	258 084	482 341	229 052	263 095	492 147
65-69	190 502	241 745	432 247	187 705	237 645	425 350
70-74	164 883	242 138	407 021	165 500	241 382	406 882
75-79	115 797	209 102	324 899	116 231	208 604	324 835
80-84	46 128	97 123	143 251	50 150	105 519	155 669
85-89	22 600	57 963	80 563	21 261	54 603	75 864
90-94	6 538	20 712	27 250	6 698	21 211	27 909
95+	667	2 854	3 521	703	3 098	3 801
Celkem	5 016 473	5 271 009	10 287 482	5 005 508	5 264 218	10 269 726

Tab. 1.3 Vývoj demografických ukazatelů

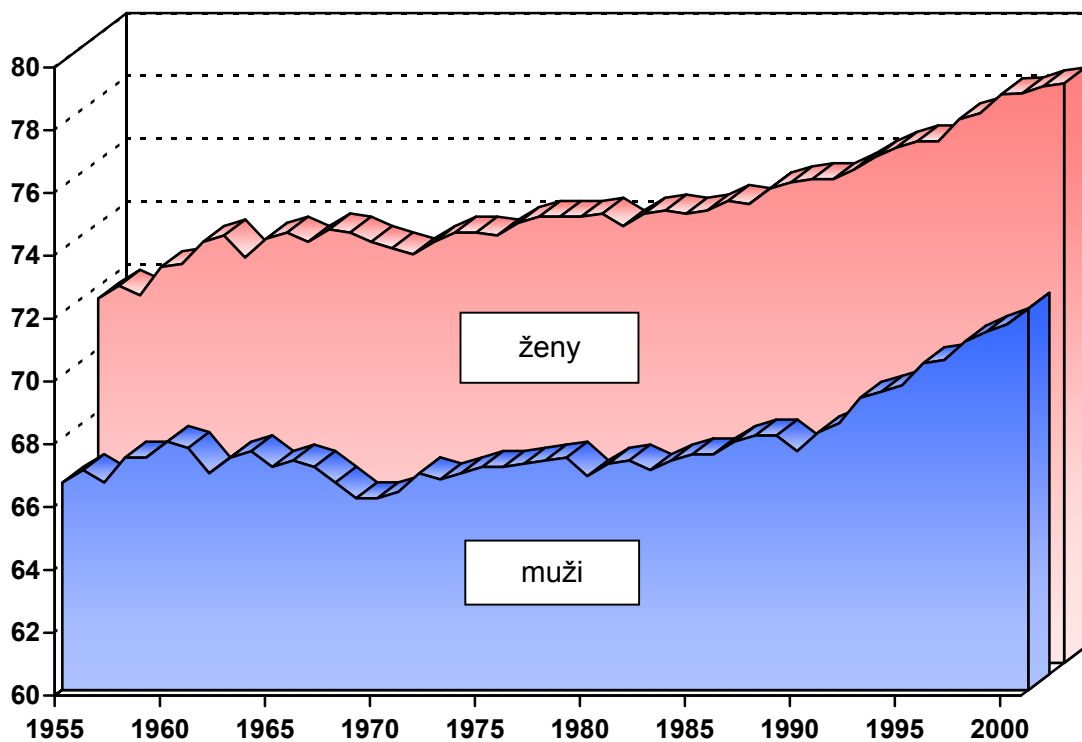
Rok	Sňatky	Rozvody	Potraty ¹⁾	Mrtvě narození	Živě narození	Zemřelí			Přirozený přírůstek
						celkem	do 1 roku	do 28 dnů	
absolutně									
1960	74 173	12 970	85 213	1 282	128 879	93 863	2 581	1 688	35 016
1970	90 624	21 516	89 509	1 028	147 865	123 327	2 987	2 235	24 538
1980	78 343	27 218	87 032	864	153 801	135 537	2 592	1 735	18 264
1990	90 953	32 055	123 695	530	130 564	129 166	1 410	1 003	1 398
1995	54 956	31 135	60 143	300	96 097	117 913	740	475	- 21 816
1996	53 896	33 113	58 184	317	90 446	112 782	547	347	- 22 336
1997	57 804	32 465	54 971	273	90 657	112 744	531	326	- 22 087
1998	55 027	32 363	53 298	294	90 535	109 527	472	289	- 18 992
1999	53 523	23 657	49 469	303	89 471	109 768	413	261	- 20 297
2000	55 321	29 704	44 894	259	90 910	109 001	373	231	- 18 091
2001	52 374	31 586	42 481	263	90 715	107 755	360	212	- 17 040
	na 1 000 obyvatel		na 100 narozených	na 1 000 narozených	na 1 000 obyvatel		na 1 000 živě narozených		na 1 000 obyvatel
1960	7,7	1,3	65,5	9,8	13,3	9,7	20,0	13,1	3,6
1970	9,2	2,2	60,1	6,9	15,1	12,6	20,2	15,1	2,5
1980	7,6	2,6	56,3	5,6	14,9	13,1	16,9	11,3	1,8
1990	8,8	3,1	94,4	4,0	12,6	12,5	10,8	7,7	0,1
1995	5,3	3,0	62,4	3,1	9,3	11,4	7,7	4,9	- 2,1
1996	5,2	3,2	64,1	3,5	8,8	10,9	6,0	3,8	- 2,2
1997	5,6	3,2	60,5	3,0	8,8	10,9	5,9	3,6	- 2,1
1998	5,3	3,1	58,7	3,2	8,8	10,6	5,2	3,2	- 1,8
1999	5,2	2,3	55,1	3,4	8,7	10,7	4,6	2,9	- 2,0
2000	5,4	2,9	49,2	2,8	8,8	10,6	4,1	2,5	- 1,8
2001	5,1	3,1	46,7	2,9	8,8	10,5	4,0	2,3	- 1,7

¹⁾ v letech 1960 a 1970 bez mimoděložních těhotenství

Vývoj základních demografických ukazatelů

Vývoj střední délky života při narození

Tab. 1.4 Základní demografické ukazatele v krajích a okresech

Území	Počet obyvatel k 1.7. ¹⁾		Standardizovaná úmrtnost ²⁾		Úmrtnost		Potraty na 100 naroz.
	muži	ženy	muži	ženy	kojenec.	novoroz.	
					1997-2001		
Hl.m.Praha	557 556	616 781	971,9	635,6	3,5	2,0	44,4
Benešov	46 146	47 416	1 084,0	749,2	4,4	2,9	40,9
Beroun	37 511	38 725	1 115,2	804,3	2,8	1,2	50,0
Kladno	73 868	77 553	1 251,4	736,7	6,7	4,0	52,1
Kolín	47 042	49 337	1 186,2	703,8	5,0	3,0	40,8
Kutná Hora	36 291	37 596	1 163,2	731,1	3,1	2,2	45,0
Mělník	46 784	48 616	1 332,5	680,1	5,7	2,7	52,0
Mladá Boleslav	56 828	58 262	1 079,8	647,7	3,0	1,8	41,1
Nymburk	41 238	43 486	1 112,4	714,2	5,0	3,9	39,1
Praha-východ	47 727	49 592	1 188,1	714,6	4,9	2,9	41,5
Praha-západ	41 717	43 060	1 042,1	695,9	4,2	3,1	42,5
Příbram	53 327	54 867	1 197,3	745,4	4,3	3,8	42,5
Rakovník	26 779	27 710	1 138,2	718,4	4,7	1,7	46,4
Středočeský kraj	555 258	576 220	1 161,9	718,7	4,6	2,9	44,8
České Budějovice	88 320	92 188	1 077,0	665,5	6,3	3,6	57,3
Český Krumlov	29 947	30 075	1 092,5	804,9	5,0	3,4	53,8
Jindřichův Hradec	45 712	47 637	1 125,5	692,3	5,6	4,0	48,3
Písek	34 797	36 208	1 102,4	635,0	5,8	4,2	45,9
Prachatice	25 847	25 899	1 253,8	711,7	2,4	2,4	42,9
Strakonice	34 435	35 791	1 156,3	660,0	3,1	2,4	46,9
Tábor	50 753	52 689	1 121,4	645,8	3,6	2,0	39,3
Jihočeský kraj	309 811	320 487	1 120,6	676,3	4,9	3,2	49,1
Domažlice	29 240	29 883	1 109,9	704,9	4,3	3,5	41,5
Klatovy	43 476	45 094	1 156,8	641,9	5,0	2,9	48,6
Plzeň-město	80 007	86 015	977,0	666,4	3,9	2,1	59,6
Plzeň-jih	34 018	34 503	1 115,2	718,7	4,9	2,4	48,2
Plzeň-sever	36 362	37 197	1 266,3	804,3	4,9	3,7	49,0
Rokycany	22 582	23 403	1 167,2	802,4	6,6	3,1	58,5
Tachov	25 762	25 985	1 277,9	767,6	4,8	3,6	60,7
Plzeňský kraj	271 447	282 080	1 111,7	708,9	4,7	2,9	53,1
Cheb	43 654	45 660	1 262,0	785,9	6,2	4,3	55,6
Karlovy Vary	60 098	62 847	1 226,2	811,6	5,7	4,4	49,6
Sokolov	46 604	47 479	1 572,0	772,4	4,1	1,7	57,6
Karlovarský kraj	150 356	155 986	1 319,6	794,5	5,3	3,5	53,9

Tab. 1.4 Základní demografické ukazatele v krajích a okresech

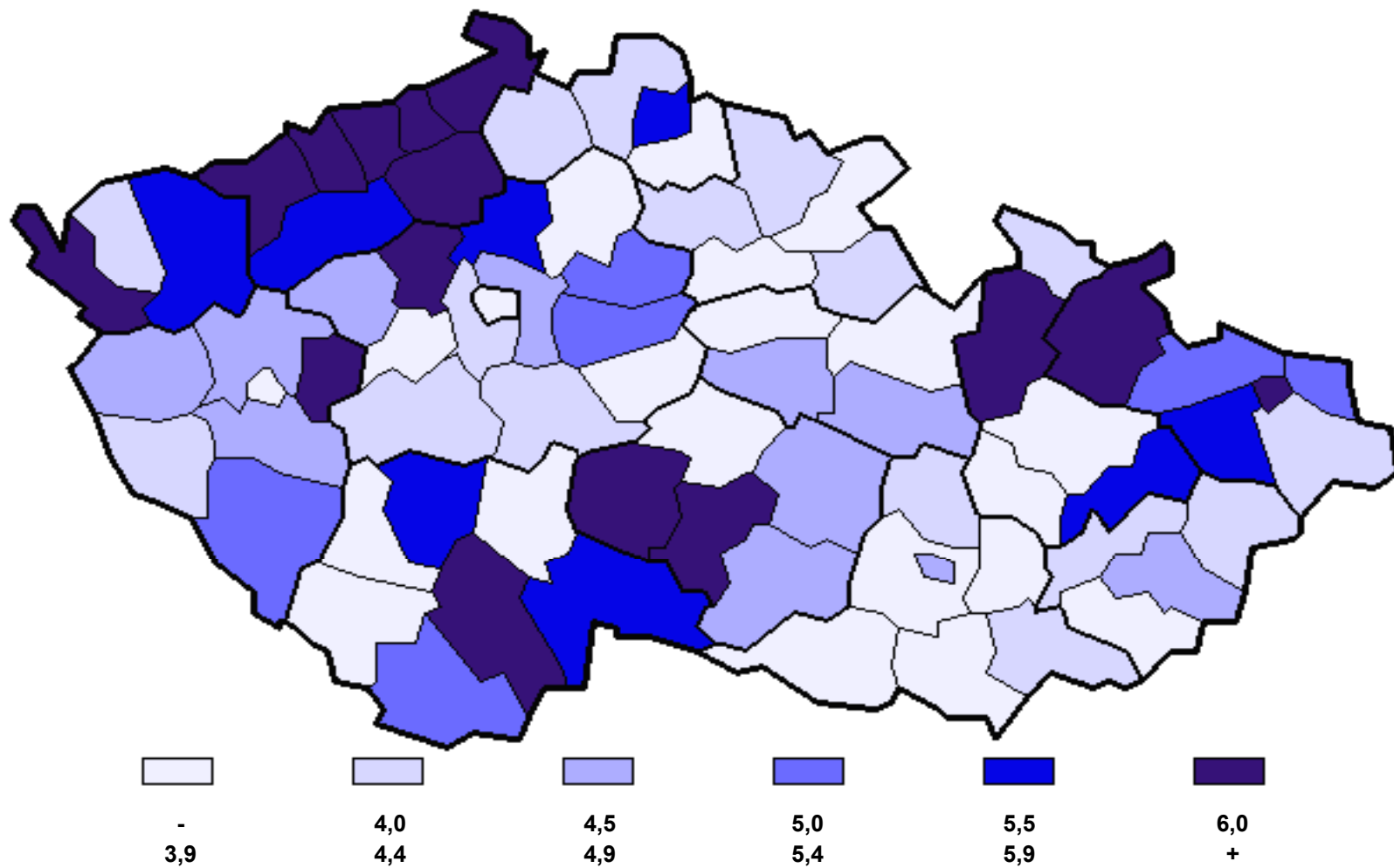
Území	Počet obyvatel k 1.7. ¹⁾		Standardizovaná úmrtnost ²⁾		Úmrtnost		Potraty na 100 naroz.
	muži	ženy	muži	ženy	kojenec.	novoroz.	
					1997-2001		
Děčín	66 248	68 404	1 266,4	828,1	7,5	4,6	54,8
Chomutov	62 305	63 743	1 371,8	836,1	6,8	4,3	58,7
Litoměřice	56 908	58 244	1 199,8	743,6	6,0	4,4	46,0
Louny	42 623	43 844	1 329,5	724,4	5,7	3,5	56,8
Most	57 962	60 368	1 284,5	885,1	8,8	5,4	59,7
Teplice	62 026	65 059	1 341,8	909,6	7,8	5,1	67,9
Ústí nad Labem	57 837	61 159	1 258,3	716,7	6,4	3,0	65,3
Ústecký kraj	405 909	420 821	1 291,0	809,5	7,1	4,4	58,7
Česká Lípa	52 226	53 934	1 266,5	759,5	4,0	2,5	58,7
Jablonec nad Nisou	42 811	45 890	1 187,3	705,0	5,7	4,0	60,6
Liberec	77 953	82 240	1 220,2	700,9	4,2	2,0	51,8
Semily	37 019	38 597	1 029,4	609,1	3,0	2,1	41,5
Liberecký kraj	210 009	220 661	1 185,7	696,2	4,3	2,6	53,6
Hradec Králové	78 395	83 450	998,8	612,3	3,9	2,9	54,3
Jičín	38 273	39 857	1 108,7	671,4	4,4	2,7	40,9
Náchod	55 004	58 258	1 039,9	641,0	3,6	2,2	40,1
Rychnov n. Kněžnou	38 949	40 389	1 140,0	670,7	4,0	2,7	41,8
Trutnov	59 535	62 148	1 142,9	707,6	4,2	2,9	45,1
Královéhradecký kraj	270 156	284 102	1 073,6	655,4	4,0	2,7	45,5
Chrudim	51 954	53 756	1 138,0	650,2	4,6	1,9	44,3
Pardubice	78 763	83 161	992,6	631,3	3,7	2,5	38,1
Svitavy	50 825	52 167	1 155,7	690,3	4,9	3,3	44,9
Ústí nad Orlicí	68 516	70 704	1 020,0	639,9	3,9	2,3	36,9
Pardubický kraj	250 058	259 788	1 061,7	648,7	4,2	2,5	40,4
Havlíčkův Brod	47 197	48 146	1 159,4	639,5	3,3	1,9	39,0
Jihlava	53 601	55 257	1 050,7	639,7	6,1	4,7	43,6
Pelhřimov	36 174	37 145	1 026,6	674,3	7,5	3,9	37,5
Třebíč	58 082	59 532	1 033,6	650,8	4,6	3,1	39,2
Žďár nad Sázavou	62 493	63 343	1 073,0	647,5	4,8	3,1	34,2
Vysočina	257 547	263 423	1 068,9	649,4	5,1	3,3	38,6

Tab. 1.4 Základní demografické ukazatele v krajích a okresech

Území	Počet obyvatel k 1.7. ¹⁾		Standardizovaná úmrtnost ²⁾		Úmrtnost		Potraty na 100 naroz.
	muži	ženy	muži	ženy	kojenec.	novoroz.	
					1997-2001		
Blansko	52 997	55 046	1 090,2	665,2	4,0	2,1	42,1
Brno-město	179 532	198 730	983,2	627,1	4,6	2,7	43,7
Brno-venkov	78 650	81 652	1 068,0	617,6	3,7	2,3	34,7
Břeclav	61 253	63 692	1 144,3	614,7	2,4	2,3	46,3
Hodonín	78 684	81 644	1 175,2	671,9	4,0	2,4	44,8
Vyškov	42 566	44 218	1 057,3	608,3	2,2	0,8	44,3
Znojmo	56 252	58 229	1 222,9	648,5	3,1	1,3	42,6
Jihomoravský kraj	549 934	583 211	1 073,5	634,0	3,7	2,2	42,5
Jeseník	21 048	21 562	1 347,9	725,1	4,1	1,5	46,1
Olomouc	109 334	116 564	1 121,4	636,0	3,8	1,9	42,2
Prostějov	53 531	56 823	1 275,8	690,9	3,6	2,5	41,2
Přerov	66 381	69 919	1 209,3	669,0	5,9	3,9	43,8
Šumperk	62 321	64 439	1 076,2	652,2	7,0	4,2	49,1
Olomoucký kraj	312 615	329 307	1 171,3	662,9	4,9	2,9	44,0
Kroměříž	52 838	55 764	1 154,4	714,4	4,2	2,0	39,4
Uherské Hradiště	70 770	74 279	1 136,1	655,5	3,9	2,3	39,2
Vsetín	72 346	75 252	1 182,6	650,5	4,2	3,3	43,6
Zlín	95 645	100 799	1 080,8	609,9	4,5	2,8	40,5
Zlínský kraj	291 599	306 094	1 131,1	649,3	4,2	2,7	40,8
Bruntál	52 130	53 584	1 279,7	708,8	6,8	3,8	54,2
Frýdek-Místek	111 646	116 020	1 256,2	693,4	4,4	2,4	42,9
Karviná	138 211	142 849	1 292,4	750,7	5,4	3,0	54,4
Nový Jičín	78 891	81 767	1 237,9	718,6	5,5	3,4	36,2
Opava	89 006	93 228	1 255,2	675,8	5,4	3,2	47,2
Ostrava-město	154 334	164 600	1 250,2	743,7	6,8	4,2	49,3
Moravskoslezský kraj	624 218	652 048	1 262,3	720,4	5,7	3,3	47,6
Česká republika	5 016 473	5 271 009	1 131,9	684,8	4,8	2,9	46,7

¹⁾ předběžné údaje²⁾ pro výpočet použito věkové složení obyvatelstva k 31.12.2000

Kojenecká úmrtnost v období 1997-2001

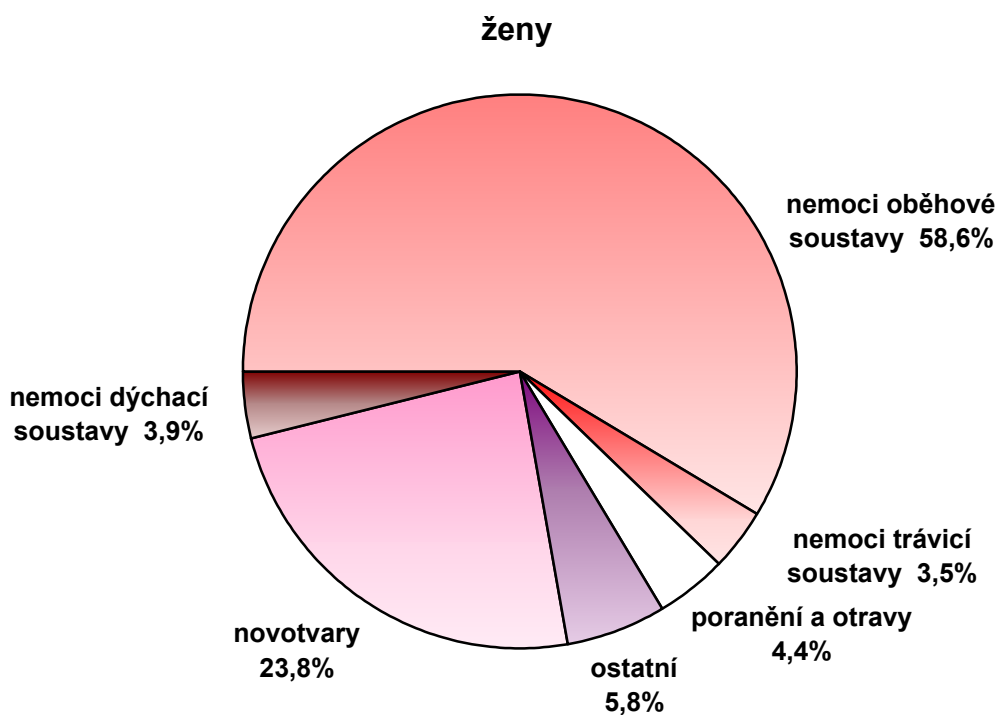
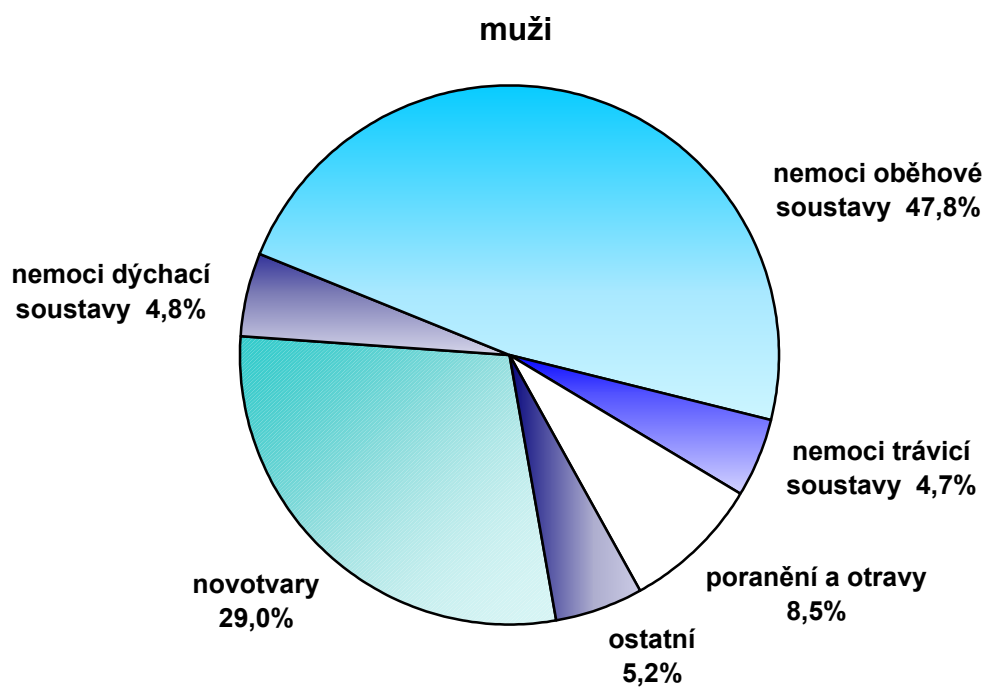

Tab. 1.5 Zemřelí a úmrtnost podle příčin smrti

Kapitola (MKN 10)	Zemřelí			Úmrtnost na 100 000 obyvatel			Standardizovaná úmrtnost ¹⁾		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
I. Některé infekční a parazitární nemoci	150	153	303	3,0	2,9	2,9	3,0	2,1	2,5
II. Novotvary	15 603	12 852	28 455	311,0	243,8	276,6	317,3	179,0	235,3
III. Nemoci krve, krvetvorných orgánů a ... imunity	31	49	80	0,6	0,9	0,8	0,6	0,7	0,7
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	524	739	1 263	10,4	14,0	12,3	10,6	9,4	10,0
V. Poruchy duševní a poruchy chování	81	33	114	1,6	0,6	1,1	1,5	0,5	1,0
VI. Nemoci nervové soustavy	783	888	1 671	15,6	16,8	16,2	16,2	12,3	14,1
VII. Nemoci oka a očních adnex	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VIII. Nemoci ucha a bradavkového výběžku	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IX. Nemoci oběhové soustavy	25 712	31 692	57 404	512,6	601,3	558,0	558,2	375,8	453,1
X. Nemoci dýchací soustavy	2 557	2 096	4 653	51,0	39,8	45,2	54,8	26,1	37,4
XI. Nemoci trávicí soustavy	2 539	1 879	4 418	50,6	35,6	42,9	50,6	25,7	37,3
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	4	15	19	0,1	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a poj. tkáně	16	26	42	0,3	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	653	767	1 420	13,0	14,6	13,8	13,8	9,7	11,3
XV. Těhotenství, porod a šestinedělí	x	3	3	x	0,1	0,0	x	0,1	0,0
XVI. Některé stavy vzniklé v perinatálním období	107	76	183	2,1	1,4	1,8	3,7	2,8	3,2
XVII. Vrozené vady, deformace a chrom. abnormality	88	54	142	1,8	1,0	1,4	2,7	1,8	2,3
XVIII. Příznaky, znaky a ... nálezy nezařazené jinde	369	306	675	7,4	5,8	6,6	8,0	4,0	5,8
XX. Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti (= XIX. Poranění a otravy)	4 555	2 355	6 910	90,8	44,7	67,2	89,6	33,3	60,2
Celkem	53 772	53 983	107 755	1 071,9	1 024,1	1 047,4	1 131,9	684,8	875,4

¹⁾ pro výpočet použito věkové složení obyvatelstva k 31.12.2000

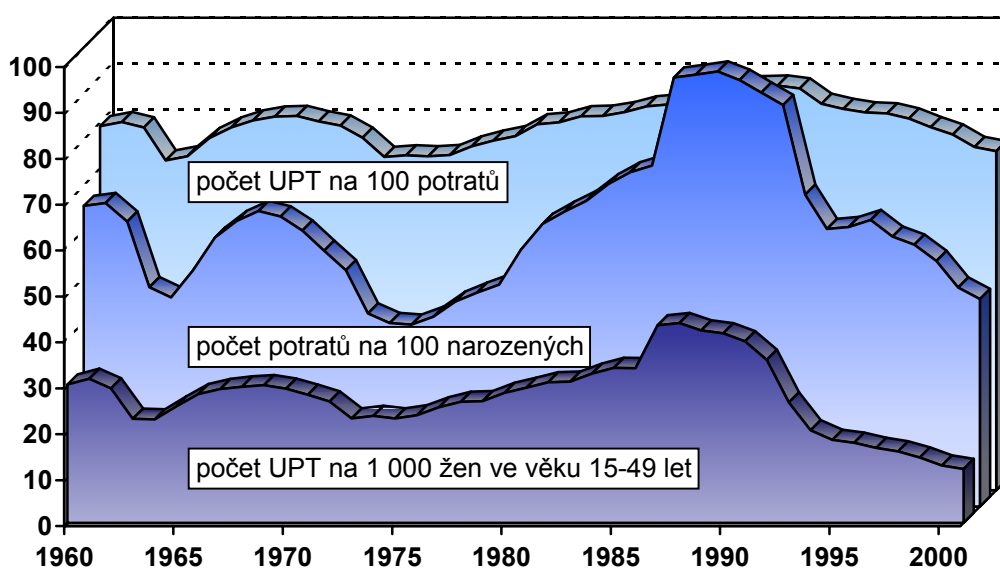
Struktura zemřelých podle příčin smrti

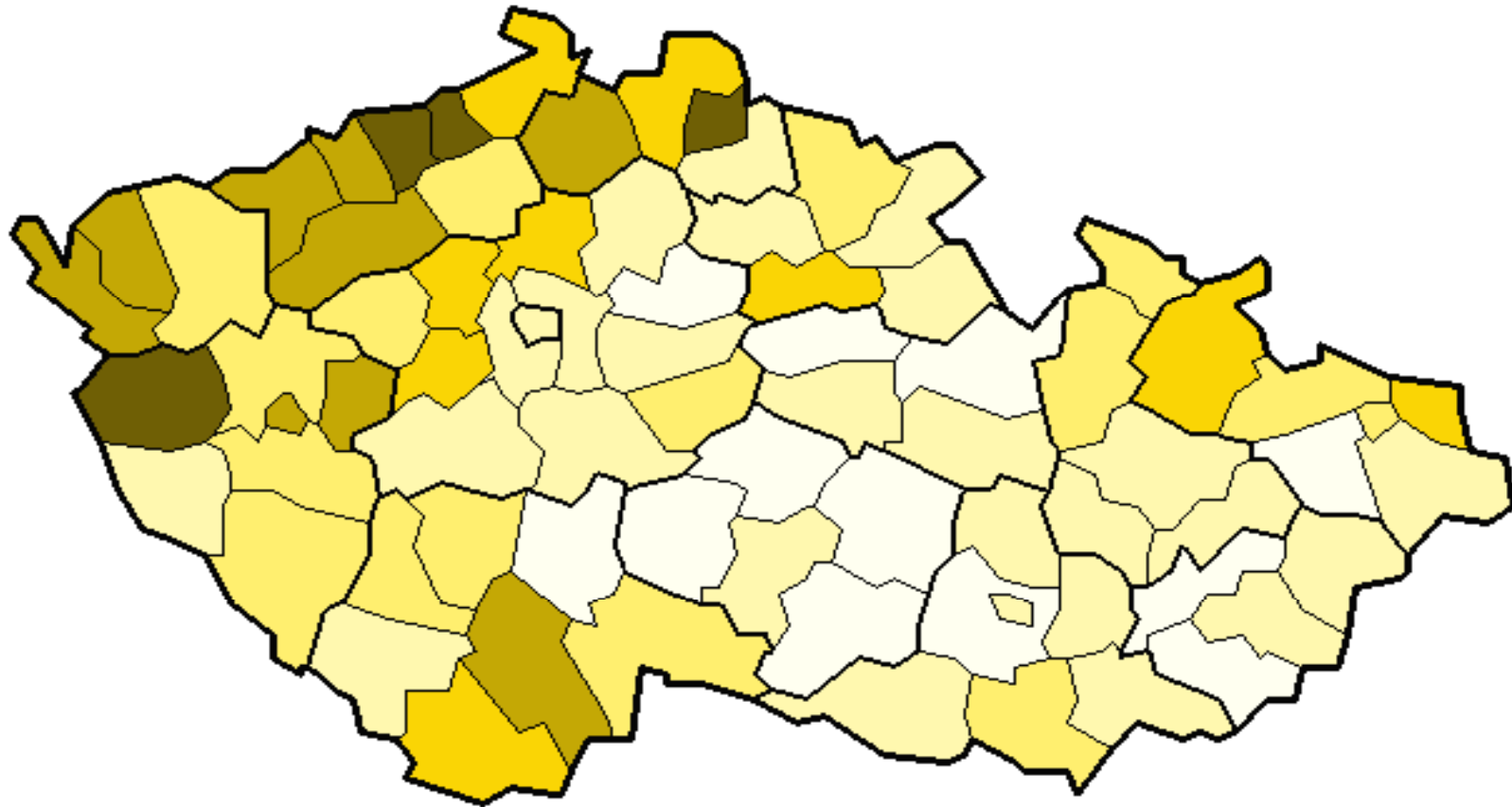
Tab. 1.6 Vývoj užívání antikoncepce a ukazatelů potratovosti

Rok	Ženy užívající antikoncepci k 31.12.	Potraty				
		celkem	z toho			
			umělá přerušeni těhotenství		samovolné potraty	mimoděložní těhotenství
			celkem	ze zdr.důvodů		
absolutně						
1975	391 212	76 612	55 511	10 105	20 812	270
1980	493 125	87 032	68 930	13 274	17 561	529
1990	454 609	123 695	107 131	9 428	14 656	1 893
1995	723 031	60 143	48 286	11 679	10 397	1 448
1996	782 448	58 184	46 506	10 884	10 129	1 530
1997	841 474	54 971	43 261	9 578	10 188	1 516
1998	912 844	53 298	40 935	8 742	10 844	1 507
1999	976 190	49 469	37 157	7 634	10 824	1 477
2000	1 009 402	44 894	32 530	6 338	10 972	1 377
2001	1 084 432	42 481	30 358	5 877	10 769	1 352
na 1 000 žen ve fertilním věku (15-49 let)						
1975	161,0	31,5	22,8	4,1	8,5	0,1
1980	203,2	35,7	28,3	5,5	7,2	0,2
1990	174,3	47,7	41,3	3,6	5,6	0,7
1995	271,1	22,6	18,1	4,4	3,9	0,5
1996	295,1	21,9	17,5	4,1	3,8	0,6
1997	319,4	20,8	16,4	3,6	3,9	0,6
1998	348,7	20,3	15,6	3,3	4,1	0,6
1999	374,9	19,0	14,2	2,9	4,1	0,6
2000	390,1	17,3	12,5	2,4	4,2	0,5
2001	421,6	16,4	11,7	2,3	4,2	0,5

Vývoj ukazatelů potratovosti

Počet potratů na 100 narozených

2. Zdravotní stav

Zdrojem dat pro hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva jsou údaje získané v rámci Národního zdravotnického informačního systému.

Podle předběžných údajů k 31.12.2000 bylo v Národním onkologickém registru České republiky evidováno u žijících osob 358 tisíc zhoubných novotvarů a novotvarů in situ. Žijících osob s jedním nebo více novotvary bylo 317 tisíc, z toho ženy tvořily 61 %. Nově bylo v roce 2000 hlášeno 56,8 tisíc zhoubných novotvarů a novotvarů in situ. V přepočtu na 100 000 mužů, resp. žen, byla hlášená incidence u mužů 565,5 a u žen 541,3 onemocnění.

Počet hlášených salmonelóz opět zaznamenal pokles. Bylo hlášeno 33 594 případů, což je o 16,5 % méně než v roce předchozím. Výrazně, o 35,4 %, se snížil výskyt shigellosis, v roce 2001 činil 3,4 onemocnění na 100 000 obyvatel. Virová encefalitida přenášená klíšťaty po loňském nárůstu o 46,7 % zaznamenala v roce 2001 pokles o 12,0 %. Bylo hlášeno 633 onemocnění, což je třetí nejvyšší počet v posledních 20 letech. Počet případů virové hepatitidy klesl o 13,4 % na 1 713 případů. Počet hlášených onemocnění syfilis se opět výrazně zvýšil. Bylo hlášeno 1 289 případů, což je o 53,3 % více než v roce 2000. Počet hlášených případů gonokokové infekce zůstal na úrovni předchozího roku.

V roce 2001 opět došlo ke snížení počtu hlášených onemocnění tuberkulózou (TBC). Bylo dosaženo nového historického minima – 1 350 případů. Oproti roku 2000 to představuje pokles o 6,4 %. TBC dýchacího ústrojí byla hlášena u 1 185 osob, jiná TBC u 165 osob. Bakteriologicky ověřená TBC se podílela na celkovém počtu hlášených onemocnění 63,3 %.

Dlouhodobě rostoucí trend počtu léčených diabetiků byl v roce 2001 přerušeno. K 31.12.2001 bylo evidováno 653 418 diabetiků, což je o 746 méně než ke konci roku 2000. Stejně jako v předchozích letech klesl podíl léčených pouze dietou. Většina osob, 42,9 %, je léčena perorálními antidiabetiky (PAD) a 20,2 % pacientů inzulinem a kombinovanou léčbou.

Klesající trend ve vývoji počtu hlášených nemocí z povolání pokračoval i v roce 2001. Bylo hlášeno 1 627 nemocí z povolání, což je v porovnání s předchozím rokem o 64 méně. Na 100 000 pojištěnců připadalo 36,3 nemocí z povolání. Nejvíce nemocí z povolání (34,6 %), bylo způsobeno fyzikálními faktory.

V dispenzární péči bylo u dětí (0 – 14 let) sledováno 442 582 onemocnění, u dorostu (15 – 19 let) 179 477 onemocnění. Opět došlo k nárůstu sledovaných onemocnění, u dětí o 2 % a u dorostu o 3 %. V přepočtu na 100 000 dětí, resp. dorostu připadalo 27 122,8, resp. 26 480,5 onemocnění.

U 3 062 živě narozených dětí, z toho 60 % bylo chlapců, byla do 1 roku života hlášena vrozená vada. V porovnání s rokem 2000 došlo k nárůstu o 3,9 %. Na 10 000 živě narozených připadalo 337,5 dětí s vrozenou vadou zjištěnou do 1 roku věku dítěte. Trvale nejčastější vrozenou vadou jsou vady srdeční.

Podle údajů Českého statistického úřadu průměrné procento pracovní neschopnosti ve srovnání s minulým rokem opět vzrostlo, a to na hodnotu 6,748. Počet hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců vzrostl z 84,39 na 86,16. Průměrné trvání jednoho případu pracovní neschopnosti se prodloužilo na 28,59 dne. Pořadí nejčastějších příčin pracovní neschopnosti je stálé. Na prvním místě jsou nemoci dýchací soustavy, následují nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně a poranění a otravy.

Počet případů hospitalizace v nemocnicích činil 2 172 tisíc, což je 6 tisíc méně než v roce 2000. Průměrná ošetrovací doba se zkrátila o 0,1 dne na 7,8 dne.

Tab. 2.1 Incidence vybraných zhoubných novotvarů v okresech - rok 2000 *)

Území	Nově hlášené případy na 100 000 obyvatel							
	muži				ženy			
	kód diagnózy (MKN-10)							
	C00-D09	z toho			C00-D09	z toho		
C18-C21		C33-C34	C61	C18-C21		C50	C53	
Hl.m.Praha	652,19	90,42	87,92	68,84	628,71	66,92	112,49	22,47
Benešov	338,92	61,62	52,82	50,62	318,90	40,39	80,79	8,50
Beroun	460,69	91,60	40,41	48,49	474,56	57,05	77,80	18,15
Kladno	621,59	122,95	112,02	28,69	513,02	58,15	89,16	20,68
Kolín	590,53	94,83	118,54	49,57	586,55	50,92	107,94	34,62
Kutná Hora	625,19	55,57	100,03	38,90	527,21	45,04	87,43	26,49
Mělník	576,52	111,86	114,01	36,57	547,88	53,55	90,63	28,84
Mladá Boleslav	462,73	71,33	87,79	47,55	476,04	41,70	104,24	26,06
Nymburk	448,97	60,20	92,80	32,61	524,04	70,82	92,06	18,88
Praha-východ	398,92	63,22	54,50	47,96	309,54	22,85	56,09	8,31
Praha-západ	386,20	48,59	63,94	48,59	364,61	46,18	75,35	21,88
Příbram	642,55	98,27	105,83	45,36	616,38	73,16	87,79	21,95
Rakovník	590,69	155,24	90,87	60,58	554,24	54,69	83,87	29,17
Středočeský kraj	516,86	86,85	88,32	43,42	485,71	51,43	86,89	21,77
České Budějovice	660,22	74,50	93,99	40,12	652,54	49,35	88,83	18,64
Český Krumlov	540,41	67,55	91,19	27,02	528,73	37,04	94,30	10,10
Jindřichův Hradec	623,73	94,11	78,79	37,20	700,92	64,86	87,88	6,28
Písek	575,72	104,68	75,60	49,43	618,01	75,16	97,43	11,14
Prachatice	460,54	117,09	85,86	35,13	391,94	69,85	58,21	11,64
Strakonice	645,29	131,39	87,60	61,32	622,35	84,10	92,51	8,41
Tábor	663,51	87,15	97,05	71,30	541,17	49,37	110,13	9,49
Jihočeský kraj	616,02	92,09	88,51	46,54	601,51	58,99	91,62	11,92
Domažlice	561,14	107,38	107,38	45,03	551,01	84,51	60,85	10,14
Klatovy	690,99	97,06	122,48	62,40	614,35	67,02	89,36	17,87
Plzeň-město	684,26	104,50	83,36	64,69	725,21	68,02	109,53	25,36
Plzeň-jih	620,04	86,45	101,35	47,70	659,91	37,96	87,60	32,12
Plzeň-sever	624,31	102,21	116,02	52,49	611,12	70,31	67,60	18,93
Rokycany	616,18	111,63	102,70	40,19	606,14	103,17	73,08	21,49
Tachov	508,55	93,89	78,24	23,47	502,78	92,82	54,15	27,07
Plzeňský kraj	634,66	101,03	99,92	52,55	636,76	71,42	84,92	22,39

Tab. 2.1 Incidence vybraných zhoubných novotvarů v okresech - rok 2000 *)

Území	Nově hlášené případy na 100 000 obyvatel							
	muži				ženy			
	kód diagnózy (MKN-10)							
	C00-D09	z toho			C00-D09	z toho		
C18-C21		C33-C34	C61	C18-C21		C50	C53	
Cheb	560,53	95,01	111,63	35,63	696,23	51,49	76,12	49,25
Karlovy Vary	560,15	91,97	96,98	33,44	563,60	64,91	88,66	15,83
Sokolov	472,04	51,03	142,46	31,89	514,35	33,45	73,18	54,36
Karlovarský kraj	532,44	79,90	115,48	33,57	586,53	51,39	80,30	37,26
Děčín	482,13	56,63	91,83	36,73	447,71	64,38	65,84	24,87
Chomutov	594,79	95,36	105,06	63,03	652,68	53,47	83,35	36,17
Litoměřice	377,43	56,97	83,68	19,58	413,99	32,77	86,25	24,15
Louny	358,58	61,34	66,05	35,39	363,51	36,58	57,16	13,72
Most	466,07	72,23	89,43	37,84	465,12	34,51	78,89	9,86
Teplice	359,58	76,27	82,50	9,34	409,16	45,63	73,01	45,63
Ústí nad Labem	475,75	54,02	111,53	41,82	441,00	58,80	81,67	17,97
Ústecký kraj	449,78	68,30	90,99	34,77	461,02	47,45	75,69	25,39
Česká Lípa	474,48	63,39	117,18	51,87	324,05	35,18	57,40	14,81
Jablonec nad Nisou	503,51	54,12	75,29	72,94	564,06	56,84	104,94	24,05
Liberec	537,99	74,83	119,98	52,90	486,58	50,00	84,15	13,41
Semily	562,59	78,82	38,05	78,82	535,01	51,94	64,93	31,17
Liberecký kraj	519,48	68,47	95,76	61,28	471,28	48,13	78,55	19,07
Hradec Králové	539,79	79,68	86,11	50,12	504,11	55,34	84,22	22,86
Jičín	474,42	79,51	66,26	55,66	466,41	32,95	88,72	12,67
Náchod	465,73	51,14	62,10	43,83	505,86	41,29	84,31	17,21
Rychnov n. Kněžnou	466,35	93,27	67,36	31,09	429,92	44,73	69,58	14,91
Trutnov	585,33	72,53	104,58	77,59	472,67	40,19	64,31	24,12
Královéhradecký kraj	514,97	74,21	79,80	52,95	481,77	44,50	78,41	19,43
Chrudim	528,26	81,27	83,21	71,60	493,26	52,12	81,90	14,89
Pardubice	621,81	71,36	62,44	73,90	632,74	74,72	113,29	9,64
Svitavy	536,78	83,50	73,56	77,53	498,03	50,00	90,38	19,23
Ústí nad Orlicí	448,68	59,92	78,92	54,08	458,01	50,73	85,97	11,27
Pardubický kraj	537,60	72,73	73,53	68,71	529,15	58,54	94,74	13,09

Tab. 2.1 Incidence vybraných zhoubných novotvarů v okresech - rok 2000 *)

Území	Nově hlášené případy na 100 000 obyvatel							
	muži				ženy			
	kód diagnózy (MKN-10)							
	C00-D09	z toho			C00-D09	z toho		
C18-C21		C33-C34	C61	C18-C21		C50	C53	
Havlíčkův Brod	442,60	93,18	86,83	44,47	381,70	43,56	70,53	10,37
Jihlava	603,82	91,60	102,82	44,87	481,64	61,56	56,13	16,30
Pelhřimov	431,03	76,87	76,87	65,89	509,68	85,84	107,30	13,41
Třebíč	530,92	110,32	91,36	55,16	472,03	57,11	67,19	10,08
Žďár nad Sázavou	561,63	75,42	72,21	57,77	472,30	44,23	69,50	6,32
Vysočina	523,17	90,11	86,22	53,21	462,91	56,54	71,71	11,00
Blansko	671,57	60,54	81,35	94,59	562,56	43,69	92,85	10,92
Brno-město	539,19	68,29	76,56	59,48	601,59	46,66	104,73	23,83
Brno-venkov	567,53	62,92	101,44	41,09	526,78	48,00	89,85	12,31
Břeclav	561,99	76,78	65,35	32,67	530,21	50,20	81,57	6,27
Hodonín	529,09	86,07	77,21	40,50	528,38	52,47	93,96	20,74
Vyškov	543,94	89,48	77,71	70,64	574,23	54,26	81,39	9,04
Znojmo	524,95	98,21	85,71	41,07	536,83	84,31	96,35	34,41
Jihomoravský kraj	556,26	74,95	80,58	53,72	561,05	52,08	94,93	18,61
Jeseník	441,76	57,00	118,75	38,00	333,27	46,29	64,80	-
Olomouc	703,66	80,73	78,90	45,87	695,18	63,59	89,37	23,20
Prostějov	637,36	65,61	86,23	63,74	589,05	75,84	86,42	10,58
Přerov	614,29	87,54	75,47	64,90	575,38	51,27	72,64	18,51
Šumperk	652,68	86,60	96,22	51,32	549,10	63,42	80,43	18,56
Olomoucký kraj	645,49	79,16	85,57	53,52	599,01	61,90	81,93	17,60
Kroměříž	616,50	87,26	68,29	60,70	447,78	51,94	89,56	19,70
Uherské Hradiště	606,57	93,10	77,58	70,53	517,65	57,67	87,17	9,39
Vsetín	534,16	85,35	72,96	42,68	460,68	45,01	67,51	25,15
Zlín	569,57	71,46	81,97	65,15	501,43	53,62	87,38	16,88
Zlínský kraj	578,57	83,05	76,18	60,05	485,57	52,18	82,83	17,61

Tab. 2.1 Incidence vybraných zhoubných novotvarů v okresech - rok 2000 *)

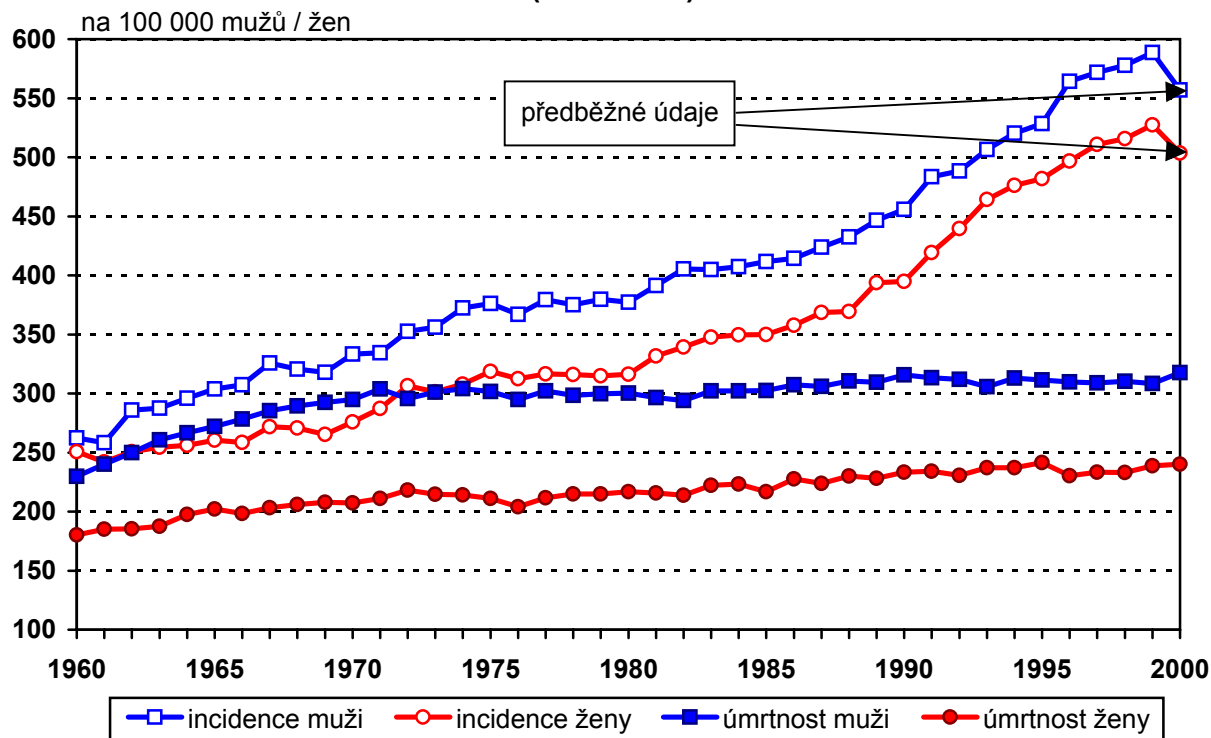
Území	Nově hlášené případy na 100 000 obyvatel							
	muži				ženy			
	kód diagnózy (MKN-10)							
	C00-D09	z toho			C00-D09	z toho		
C18-C21		C33-C34	C61	C18-C21		C50	C53	
Bruntál	547,52	82,61	105,66	38,42	567,97	74,73	78,47	13,08
Frýdek-Místek	541,39	72,36	72,36	42,88	474,42	46,41	75,63	16,33
Karviná	578,06	93,21	102,61	49,86	545,82	74,21	87,39	16,65
Nový Jičín	557,08	85,90	80,85	36,63	506,59	54,80	82,81	13,40
Opava	574,58	80,15	84,66	46,28	501,62	72,12	71,04	13,99
Ostrava-město	657,19	90,85	109,53	46,39	617,99	61,01	94,24	22,96
Moravskoslezský kraj	585,61	85,23	93,87	44,62	542,30	63,24	83,41	17,11
Česká republika	565,46	82,43	87,91	51,87	541,32	56,80	87,75	19,40

*) předběžné údaje

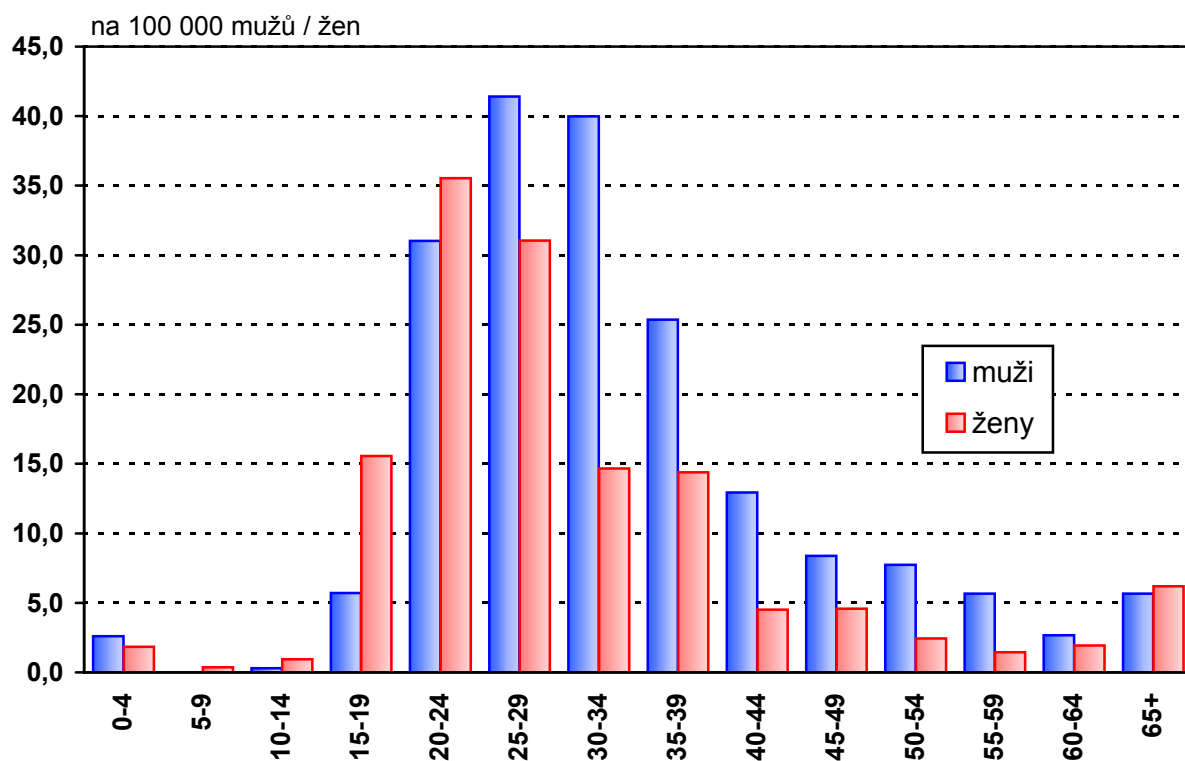
Slovní označení kódů diagnóz:

- C00-C97 zhoubné novotvary
- D00-D09 novotvary in situ
- C18 zhoubný novotvar tlustého střeva
- C19 zhoubný novotvar rektosigmoideálního spojení
- C20 zhoubný novotvar konečníku-recta
- C21 zhoubný novotvar řiti a řitního kanálu
- C33 zhoubný novotvar průdušnice-trachey
- C34 zhoubný novotvar průdušky-bronchu a plíce
- C50 zhoubný novotvar prsu
- C53 zhoubný novotvar hrdla děložního-cervicis uteri
- C61 zhoubný novotvar předstojné žlázy-prostaty

Vývoj incidence a úmrtnosti na zhoubné novotvary (C00 - C97)

Incidence syfilis podle věku

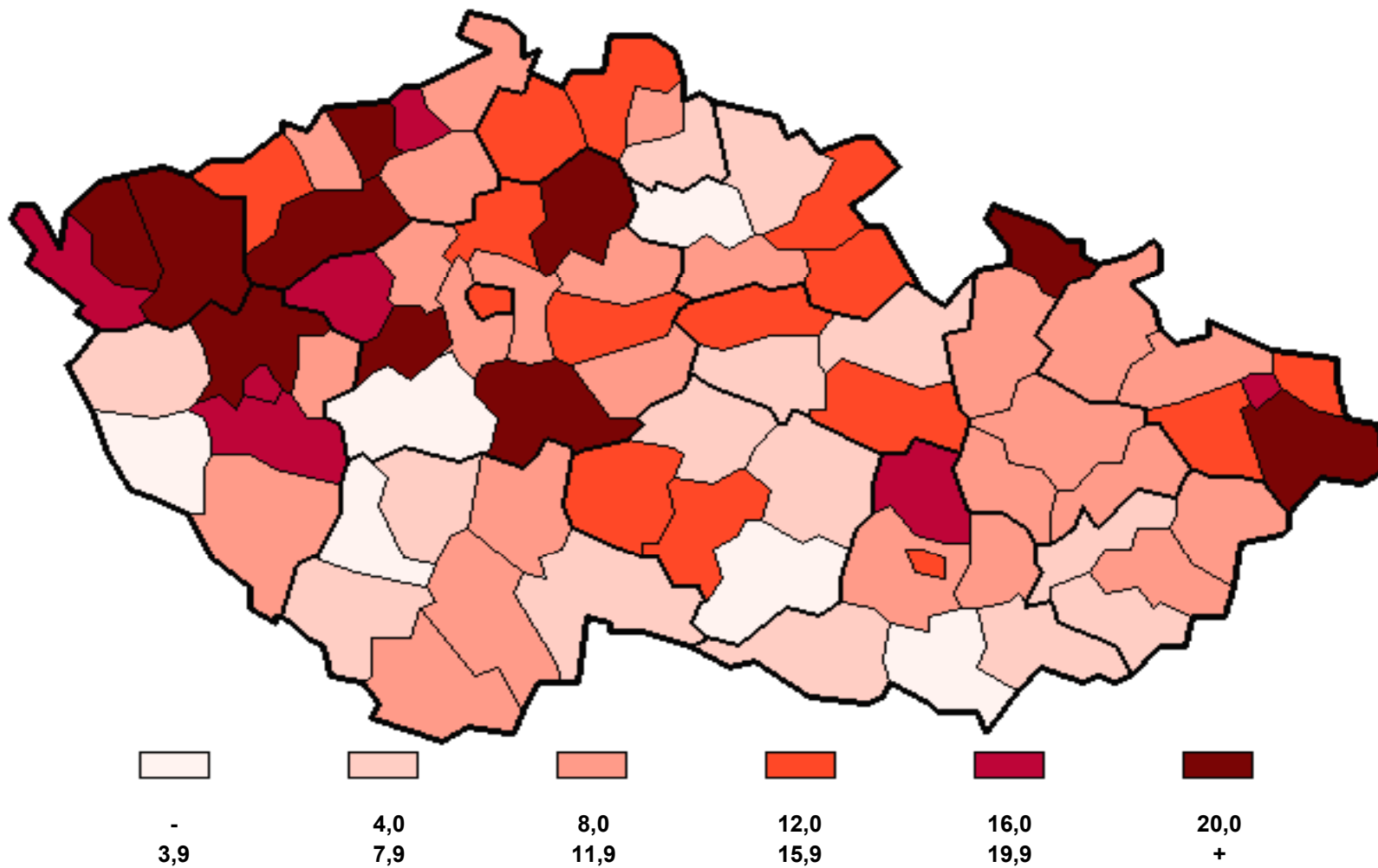

Tab. 2.2 Vývoj incidence vybraných přenosných a pohlavních nemocí

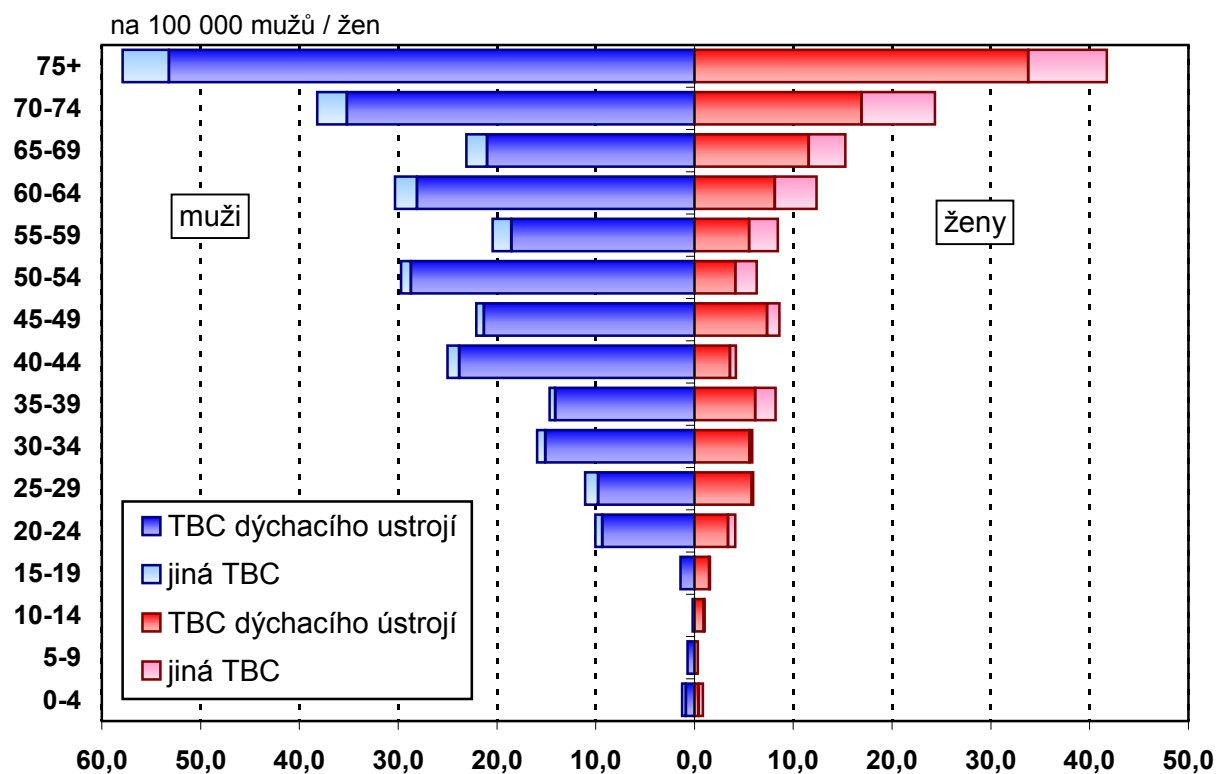
Rok	Hlášená onemocnění (MKN-10)								
	jiné salmone- lózy (dg. A02)	shigellosis (dg. A03)	tuberku- lóza (dg. A15- -A19)	spála (dg. A38)	spalničky (dg. B05)	virová encefalitida přen. klíšťaty (dg. A84)	virová hepatitida (dg. B15- -B19)	syfilis ¹⁾ (dg. A50- -A53)	gonokoková infekce ¹⁾ (dg. A54)
	absolutně								
1980	13 516	6 429	4 962	22 148	2 053	246	11 137	539	8 891
1990	39 480	2 114	1 937	20 397	2 420	193	2 932	155	6 334
1995	54 554	1 741	1 834	13 152	5	744	2 025	406	1 958
1996	46 646	802	1 936	6 073	10	571	3 124	501	1 137
1997	38 551	614	1 834	4 378	14	415	2 125	513	1 049
1998	49 080	511	1 805	5 691	19	422	2 032	566	999
1999	44 845	519	1 631	4 991	2	490	2 302	580	958
2000	40 233	548	1 442	2 965	9	719	1 979	841	865
2001	33 594	354	1 350	2 808	6	633	1 713	1 289	870
	na 100 000 obyvatel								
1980	130,9	62,3	48,0	214,5	19,9	2,4	107,8	5,2	86,1
1990	381,0	20,4	18,7	196,8	23,4	1,9	28,3	1,5	61,1
1995	528,1	16,9	17,8	127,3	0,0	7,2	19,6	3,9	19,0
1996	452,2	7,8	18,8	58,9	0,1	5,5	30,3	4,9	11,0
1997	374,1	6,0	17,8	42,5	0,1	4,0	20,6	5,0	10,2
1998	476,7	5,0	17,5	55,3	0,2	4,1	19,7	5,5	9,7
1999	436,1	5,0	15,9	48,5	0,0	4,8	22,4	5,6	9,3
2000	391,7	5,3	14,0	28,9	0,1	7,0	19,3	8,2	8,4
2001	326,6	3,4	13,1	27,3	0,1	6,2	16,7	12,5	8,5

¹⁾ bez cizinců

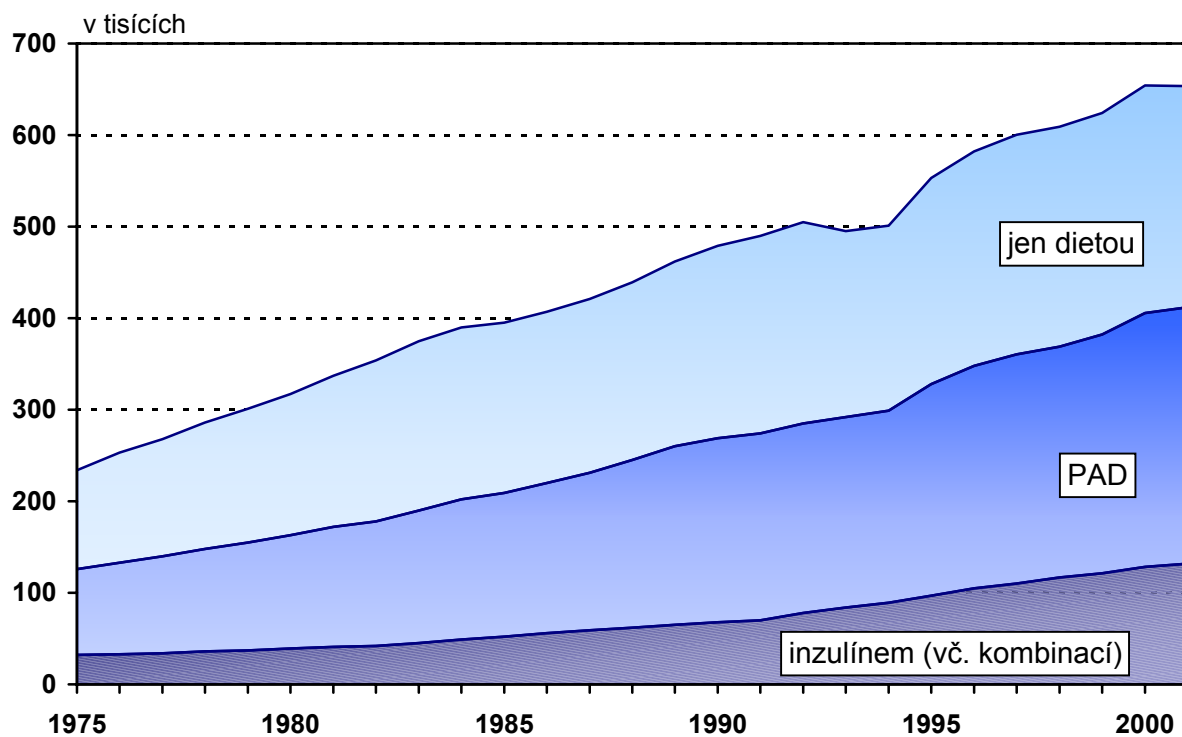
Počet hlášených onemocnění TBC na 100 000 obyvatel

Incidence tuberkulózy podle věku

Vývoj počtu léčených diabetiků podle druhu léčby

Tab. 2.3 Vývoj počtu léčených diabetiků *)

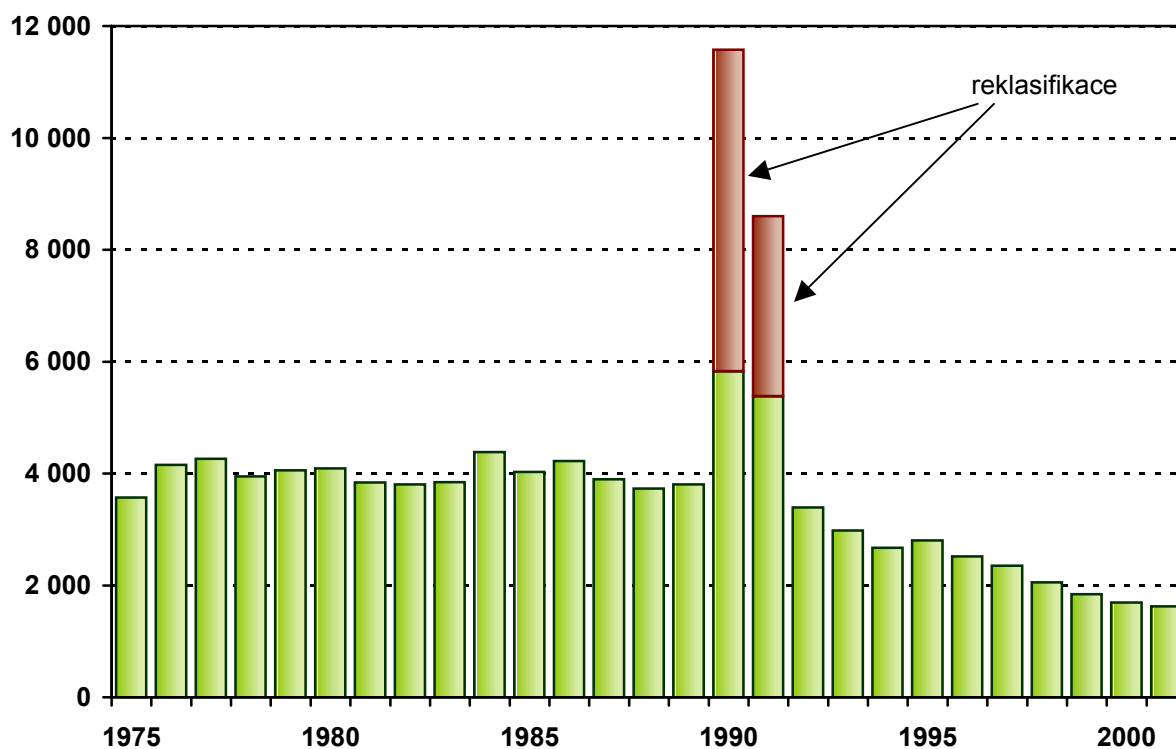
Rok	Léčení diabetici						
	muži	ženy	celkem	v tom			
				jen dietou	PAD	inzulínem	inzulínem + PAD
	absolutně						
1975	102 442	131 629	234 071	108 265	93 623	27 570	4 613
1980	140 902	176 242	317 144	154 475	123 806	35 253	3 610
1985	177 131	218 876	396 007	186 183	157 419	50 187	2 218
1990	214 181	264 944	479 125	209 805	200 962	61 791	6 567
1995	243 481	308 755	552 236	224 566	230 948	81 947	14 775
1996	258 145	324 281	582 426	234 294	243 414	87 729	16 989
1997	266 035	334 271	600 306	239 836	250 366	91 620	18 484
1998	271 450	337 580	609 030	240 155	251 990	94 819	22 066
1999	278 698	345 388	624 086	242 097	260 785	95 603	25 601
2000	296 419	357 745	654 164	248 660	277 303	98 966	29 235
2001	297 501	355 917	653 418	241 558	280 202	98 448	33 210
	na 100 000 obyvatel			v % z celkového počtu			
1975	2 094,0	2 530,7	2 319,0	46,3	40,0	11,8	2,0
1980	2 824,4	3 322,9	3 081,2	48,7	39,0	11,1	1,1
1985	3 529,3	4 113,1	3 829,7	47,0	39,8	12,7	0,6
1990	4 252,3	4 973,4	4 622,9	43,8	41,9	12,9	1,4
1995	4 853,6	5 820,3	5 350,4	40,7	41,8	14,8	2,7
1996	5 150,5	6 121,9	5 649,6	40,2	41,8	15,1	2,9
1997	5 311,4	6 318,5	5 828,7	40,0	41,7	15,3	3,1
1998	5 423,1	6 388,5	5 918,9	39,4	41,4	15,6	3,6
1999	5 572,8	6 545,1	6 072,0	38,8	41,8	15,3	4,1
2000	5 932,3	6 788,6	6 371,8	38,0	42,4	15,1	4,5
2001	5 943,5	6 761,1	6 362,6	37,0	42,9	15,1	5,1

*) do roku 1994 pouze diabetici léčení v diabetologických poradnách, od roku 1995 včetně diabetiků léčených u praktických lékařů pro dospělé;
do roku 1999 údaje za zařízení rezortu zdravotnictví, od roku 2000 včetně mimorezortních zařízení

Tab. 2.4 Nově hlášené nemoci z povolání

Druh onemocnění	Nově hlášené případy					
	absolutně			na 100 000 pojištěnců		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
Nemoci způsobené chemickými látkami	34	6	40	1,4	0,3	0,9
Porucha sluchu způsobená hlukem	28	1	29	1,2	0,0	0,6
Nemoci z vibrací	243	6	249	10,2	0,3	5,6
Nemoci z dlouhodobého nadměrného jednostran. zatížení	142	126	268	6,0	6,0	6,0
Silikóza	153	5	158	6,4	0,2	3,5
z toho uhlokop. pneumokonióza	97	-	97	4,1	-	2,2
Rakovina plic z radioaktivních látek	30	-	30	1,3	-	0,7
Astma bronchiální vč. alergických onemocnění horních cest dých.	32	50	82	1,3	2,4	1,8
Nemoci kožní	201	199	400	8,5	9,4	8,9
Nemoci přenosné a parazitární	91	222	313	3,8	10,5	7,0
Ostatní	37	21	58	1,6	1,0	1,3
Celkem	991	636	1 627	41,8	30,1	36,3

Vývoj počtu nově hlášených nemocí z povolání

Tab. 2.5 Dispenzarizovaná onemocnění u dětí a dorostu *)

Kapitola (MKN 10)	Případy			
	absolutně		na 100 000 obyvatel	
	děti (0-14 let)	dorost (15-19 let)	děti (0-14 let)	dorost (15-19 let)
I. Některé infekční a parazitární nemoci	12 574	3 616	770,6	533,5
II. Novotvary	2 214	821	135,7	121,1
III. Nemoci krve, krevetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	15 375	3 793	942,2	559,6
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	28 035	16 714	1 718,1	2 466,0
z toho: diabetes mellitus	1 583	902	97,0	133,1
obezita, hyperalimentace a její následky	15 659	8 508	959,6	1 255,3
V. Poruchy duševní a poruchy chování	20 368	7 788	1 248,2	1 149,1
z toho: mentální anorexie	389	832	23,8	122,8
mentální retardace	10 892	3 599	667,5	531,0
VI.-VIII. Nemoci nervové soust., oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	110 958	48 441	6 799,9	7 147,1
z toho: epilepsie	9 777	3 413	599,2	503,6
dětská mozková obrna	7 561	1 648	463,4	243,2
poruchy vidění, slabozrakost, slepota	72 020	33 545	4 413,6	4 949,3
poruchy sluchu, nedoslýchavost, hluchota	4 634	2 163	284,0	319,1
IX. Nemoci oběhové soustavy	9 393	6 918	575,6	1 020,7
z toho: juvenilní hypertenze	1 525	4 450	93,5	656,6
X. Nemoci dýchací soustavy	104 722	35 286	6 417,7	5 206,2
z toho: astma	36 667	13 233	2 247,1	1 952,4
XI. Nemoci trávicí soustavy	7 923	4 387	485,5	647,3
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	48 469	15 986	2 970,3	2 358,6
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	28 411	19 167	1 741,1	2 828,0
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	25 816	9 042	1 582,1	1 334,1
z toho: infekce močové soustavy	17 488	5 906	1 071,7	871,4
XVII. Vrozené vady, deformace	28 324	7 518	1 735,8	1 109,2
z toho: vrozené vady oběhové soust.	10 001	2 670	612,9	393,9
vrozené deformity kyčle	6 867	1 927	420,8	284,3
Celkem	442 582	179 477	27 122,8	26 480,5

*) do roku 1999 publikováno za zařízení rezortu zdravotnictví, od roku 2000 včetně mimorezortních zařízení

Tab. 2.6 Vrozené vady *)

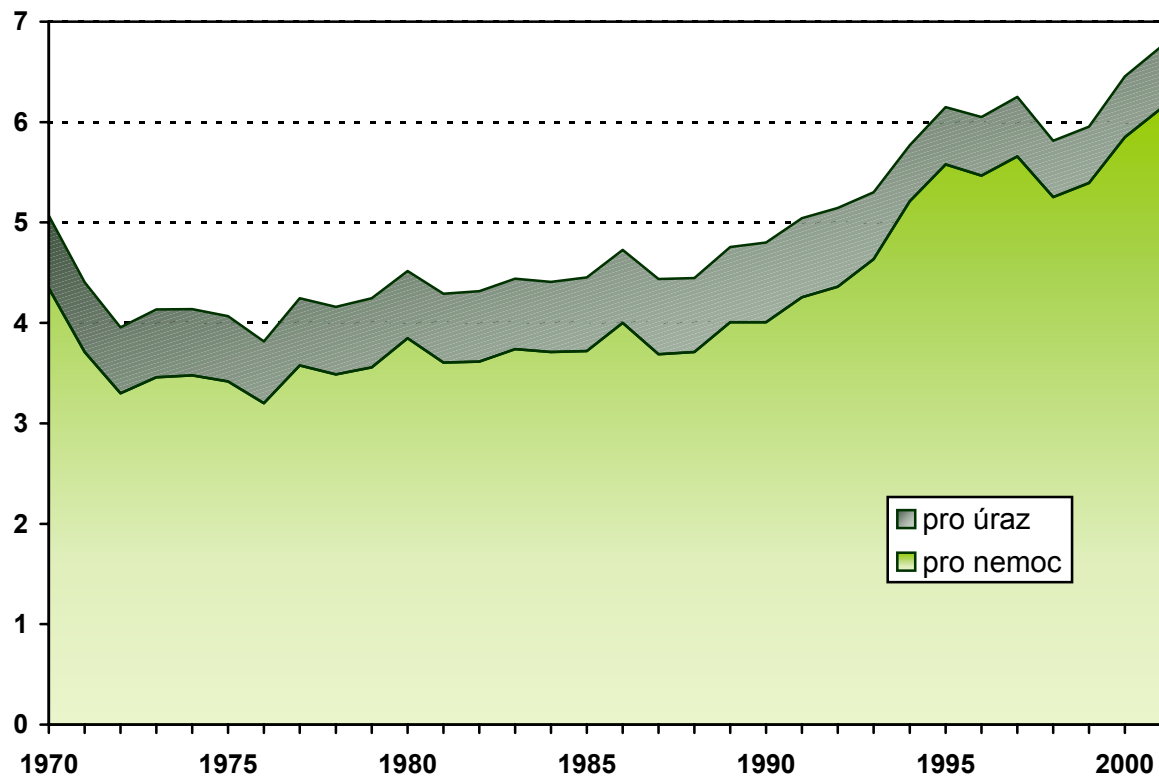
Rok	Živě narození s vrozenou vadou						
	absolutně				na 10 000 živě narozených		
	chlapci	dívky	neurč.	celkem	chlapci	dívky	celkem
1975	1 876	1 120	14	3 010	191,4	119,5	157,0
1980	1 489	917	8	2 414	187,5	123,3	157,0
1985	1 394	942	7	2 343	200,1	142,3	172,4
1990	1 340	908	3	2 251	200,1	142,8	172,4
1995	1 296	909	5	2 210	262,3	194,7	230,0
1996	1 239	874	3	2 116	266,8	198,6	234,0
1997	1 501	1 034	2	2 537	322,3	234,5	279,8
1998	1 430	989	1	2 420	307,0	225,0	267,3
1999	1 619	1 132	-	2 751	353,3	259,4	307,5
2000	1 731	1 215	-	2 946	367,8	277,1	324,1
2001	1 847	1 215	-	3 062	396,2	275,5	337,5
z toho :							
encephalocle	-	1	-	1	-	0,2	-
vrozený hydrocefalus	7	12	-	19	1,5	2,7	2,1
rozštěp páteře	2	3	-	5	0,4	0,7	0,5
hypospadie	253	x	-	253	53,8	x	27,8
vrozená brániční kýla	7	6	-	13	1,5	1,4	1,4
omphalocle	7	7	-	14	1,5	1,6	1,5
Downův syndrom	30	18	-	48	6,4	4,1	5,3

*) vrozené vady zjištěné do 1 roku věku dítěte, v období 1975-1993 sledováno 60 vrozených vad, od roku 1994 sledovány všechny vrozené vady dle MKN - 10; od roku 1995 včetně dětí nahlášených Kardiocentrem FN Motol, za které nebylo vyplněno povinné hlášení vrozené vady

Tab. 2.7 Vývoj hlášených případů pracovní neschopnosti

Rok	Počet případů na 100 pojištěnců			Počet dnů PN na 1 případ			Průměrné procento PN
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	
1970	.	.	109,95	.	.	16,82	5,068
1975	.	.	88,79	.	.	16,72	4,066
1980	.	.	97,86	.	.	16,90	4,518
1985	88,20	103,50	95,27	17,26	16,86	17,06	4,453
1990	88,28	103,54	95,30	18,55	18,23	18,39	4,801
1995	84,96	100,05	91,86	23,56	25,33	24,44	6,150
1996	80,41	92,17	85,83	24,79	26,82	25,79	6,049
1997	80,76	93,68	86,73	25,45	27,19	26,31	6,252
1998	73,52	85,86	79,23	25,91	27,67	26,79	5,815
1999	77,60	89,71	83,28	25,43	26,75	26,10	5,954
2000	80,03	89,28	84,39	27,70	28,29	28,00	6,455
2001	81,01	91,95	86,16	28,19	28,97	28,59	6,748

Vývoj průměrného procenta pracovní neschopnosti

Tab. 2.8 Průměrné procento pracovní neschopnosti v okresech

Území	Průměrné procento pracovní neschopnosti pro			Celkem
	nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	
Hl.m.Praha	4,974	0,139	0,202	5,315
Benešov	5,848	0,253	0,353	6,454
Beroun	6,250	0,267	0,383	6,900
Kladno	5,923	0,268	0,411	6,602
Kolín	4,333	0,198	0,363	4,894
Kutná Hora	5,282	0,321	0,392	5,994
Mělník	4,638	0,176	0,296	5,110
Mladá Boleslav	5,368	0,174	0,412	5,955
Nymburk	4,748	0,236	0,316	5,301
Praha-východ	5,610	0,232	0,280	6,122
Praha-západ	5,345	0,190	0,292	5,828
Příbram	5,925	0,296	0,314	6,535
Rakovník	5,812	0,221	0,409	6,442
Středočeský kraj	5,440	0,233	0,355	6,027
České Budějovice	6,019	0,267	0,419	6,705
Český Krumlov	5,612	0,299	0,436	6,347
Jindřichův Hradec	6,385	0,287	0,556	7,229
Písek	5,324	0,267	0,315	5,906
Prachatice	8,308	0,348	0,444	9,100
Strakonice	6,080	0,330	0,433	6,843
Tábor	6,247	0,288	0,398	6,933
Jihočeský kraj	6,156	0,288	0,428	6,872
Domažlice	5,967	0,396	0,441	6,804
Klatovy	6,744	0,428	0,601	7,773
Plzeň-město	5,796	0,245	0,395	6,435
Plzeň-jih	6,797	0,320	0,521	7,638
Plzeň-sever	6,838	0,332	0,436	7,606
Rokycany	6,472	0,437	0,431	7,340
Tachov	6,826	0,352	0,477	7,654
Plzeňský kraj	6,275	0,322	0,453	7,050
Cheb	5,966	0,224	0,324	6,515
Karlovy Vary	6,113	0,219	0,396	6,727
Sokolov	5,699	0,202	0,401	6,301
Karlovarský kraj	5,949	0,216	0,376	6,541

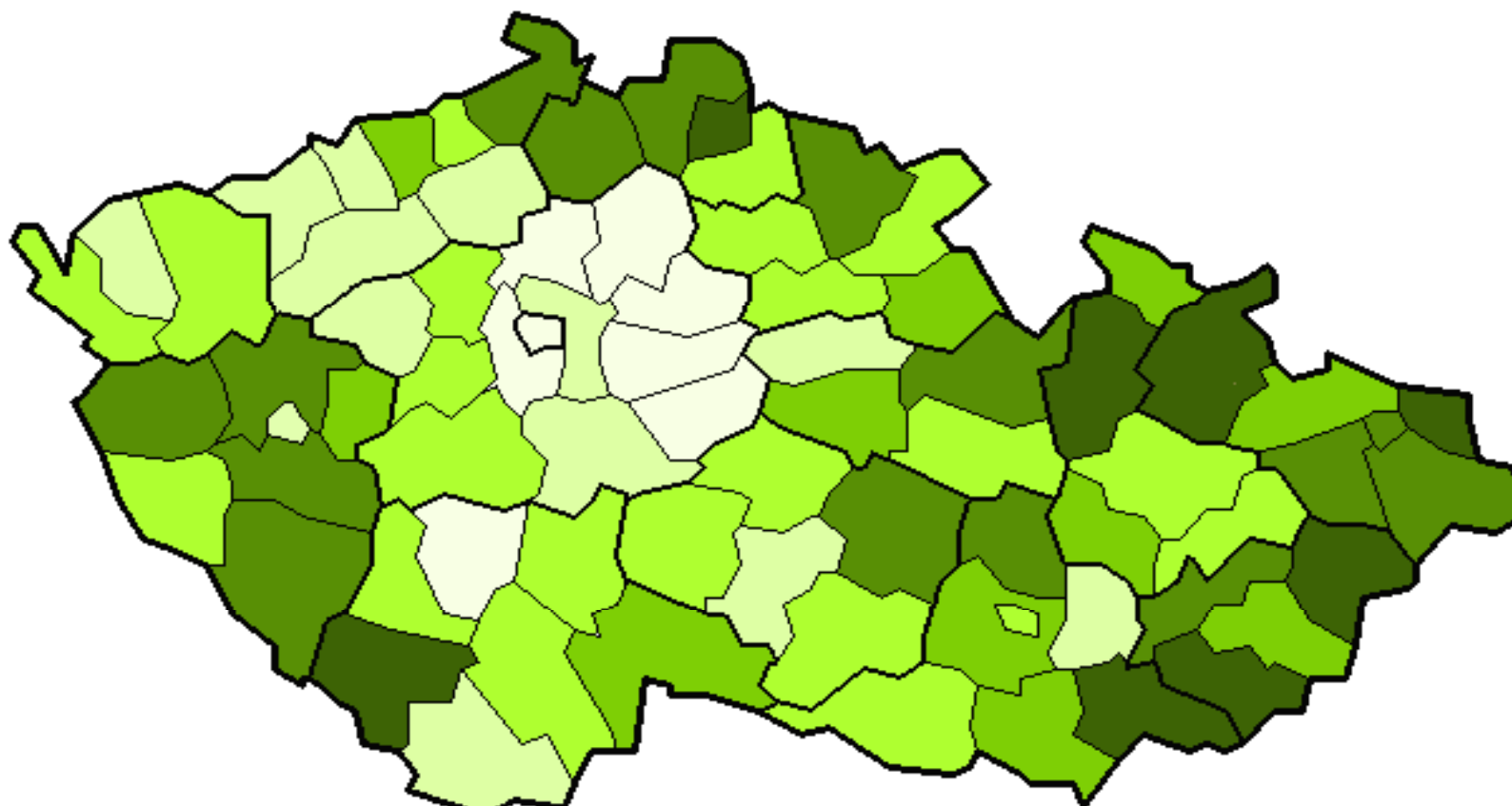
Tab. 2.8 Průměrné procento pracovní neschopnosti v okresech

Území	Průměrné procento pracovní neschopnosti pro			Celkem
	nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	
Děčín	7,139	0,235	0,310	7,684
Chomutov	5,560	0,235	0,402	6,197
Litoměřice	5,981	0,208	0,289	6,478
Louny	5,484	0,245	0,345	6,073
Most	5,806	0,238	0,376	6,420
Teplice	6,636	0,236	0,336	7,208
Ústí nad Labem	6,380	0,250	0,256	6,886
Ústecký kraj	6,206	0,235	0,327	6,768
Česká Lípa	6,972	0,242	0,287	7,501
Jablonec nad Nisou	7,975	0,242	0,423	8,640
Liberec	6,973	0,287	0,409	7,668
Semily	5,988	0,244	0,427	6,658
Liberecký kraj	7,025	0,260	0,388	7,673
Hradec Králové	6,100	0,254	0,310	6,664
Jičín	6,024	0,273	0,309	6,606
Náchod	6,247	0,251	0,426	6,923
Rychnov n. Kněžnou	6,780	0,277	0,326	7,384
Trutnov	6,948	0,283	0,440	7,672
Královéhradecký kraj	6,383	0,265	0,361	7,010
Chrudim	6,550	0,257	0,478	7,285
Pardubice	5,826	0,204	0,356	6,386
Svitavy	6,022	0,249	0,384	6,656
Ústí nad Orlicí	6,794	0,286	0,434	7,514
Pardubický kraj	6,251	0,244	0,403	6,897
Havlíčkův Brod	6,078	0,343	0,316	6,737
Jihlava	5,338	0,277	0,442	6,056
Pelhřimov	5,899	0,335	0,371	6,605
Třebíč	6,025	0,259	0,347	6,631
Žďár nad Sázavou	7,035	0,279	0,558	7,872
Vysočina	6,071	0,294	0,416	6,782

Tab. 2.8 Průměrné procento pracovní neschopnosti v okresech

Území	Průměrné procento pracovní neschopnosti pro			Celkem
	nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	
Blansko	7,122	0,229	0,382	7,733
Brno-město	6,406	0,189	0,294	6,889
Brno-venkov	6,890	0,263	0,323	7,476
Břeclav	6,603	0,216	0,469	7,288
Hodonín	7,444	0,299	0,421	8,164
Vyškov	5,850	0,189	0,358	6,397
Znojmo	6,173	0,204	0,357	6,734
Jihomoravský kraj	6,597	0,215	0,342	7,155
Jeseník	6,407	0,203	0,502	7,112
Olomouc	6,258	0,237	0,396	6,891
Prostějov	6,653	0,228	0,402	7,282
Přerov	6,072	0,220	0,429	6,721
Šumperk	7,762	0,285	0,587	8,634
Olomoucký kraj	6,587	0,240	0,446	7,273
Kroměříž	7,160	0,241	0,446	7,847
Uherské Hradiště	7,687	0,219	0,603	8,509
Vsetín	7,328	0,294	0,739	8,362
Zlín	6,742	0,226	0,530	7,498
Zlínský kraj	7,154	0,243	0,583	7,980
Bruntál	7,691	0,312	0,602	8,606
Frydek-Místek	7,034	0,269	0,693	7,996
Karviná	7,391	0,441	0,711	8,542
Nový Jičín	6,654	0,226	0,651	7,531
Opava	6,385	0,198	0,467	7,050
Ostrava-město	6,966	0,215	0,544	7,725
Moravskoslezský kraj	6,993	0,267	0,602	7,861
Česká republika	6,133	0,231	0,384	6,748

Průměrné procento pracovní neschopnosti

Tab. 2.9 Ukončené případy pracovní neschopnosti

Kapitola (MKN 10)	Počet případů pracovní neschopnosti na 100 000 pojištěnců			Průměrné trvání 1 případu pracovní neschopnosti ve dnech		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
I. Některé infekční a parazitární nemoci	1 828	1 960	1 890	18,2	19,0	18,6
II. Novotvary	484	1 069	760	89,5	77,8	81,8
III. Nemoci krve, krevetvorných orgánů a ... imunity	34	91	61	66,6	58,2	60,7
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	203	328	262	69,1	71,6	70,6
V. Poruchy duševní a poruchy chování	746	1 458	1 081	56,1	55,7	55,8
VI. Nemoci nervové soustavy	619	856	730	55,4	51,0	53,0
VII. Nemoci oka a očních adnex	777	684	733	23,7	23,5	23,6
VIII. Nemoci ucha a bradavkového výběžku	468	442	456	23,2	24,3	23,7
IX. Nemoci oběhové soustavy	2 328	2 130	2 235	69,1	49,9	60,5
X. Nemoci dýchací soustavy	36 791	44 122	40 241	16,0	16,6	16,3
XI. Nemoci trávicí soustavy	5 243	5 500	5 364	27,2	23,8	25,6
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	1 639	1 605	1 623	26,5	25,9	26,2
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	15 410	13 455	14 490	40,9	46,6	43,4
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	1 137	5 454	3 169	32,5	27,6	28,5
XV. Těhotenství, porod a šestinedělí	x	1 422	669	x	87,3	87,3
XVII. Vrozené vady, deformace a chromosomální abnormality	27	32	29	31,7	31,4	31,6
XVIII. Příznaky, znaky a ... nálezy nezařazené jinde	1 650	2 286	1 949	32,0	32,0	32,0
XIX. Poranění, otravy a ... následky vnějších příčin	11 441	5 232	8 519	39,4	40,5	39,7
XXI. Faktory ovlivňující zdravotní stav a kontakt se zdravotnickými službami	123	1 393	721	35,1	90,3	85,3
Celkem	80 949	89 517	84 982	28,5	29,4	28,9

Tab. 2.10 Hospitalizovaní v nemocnicích podle příčin hospitalizace *)

Kapitola (MKN 10)	Počet případů hospitalizace			Průměrná ošetrovací doba ve dnech		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
I. Některé infekční a parazitární nemoci	24 347	24 432	48 779	9,2	8,8	9,0
II. Novotvary	91 112	105 238	196 350	9,7	9,3	9,5
III. Nemoci krve, krvetvorných orgánů a ... imunity	5 204	6 899	12 103	8,4	9,4	9,0
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	17 781	26 555	44 336	11,5	10,2	10,7
V. Poruchy duševní a poruchy chování	16 479	15 162	31 641	14,4	17,6	15,9
VI. Nemoci nervové soustavy	26 322	27 496	53 818	8,2	8,4	8,3
VII. Nemoci oka a očních adnex	24 575	39 089	63 664	4,5	4,2	4,3
VIII. Nemoci ucha a bradavkového výběžku	8 696	8 359	17 055	6,9	7,2	7,1
IX. Nemoci oběhové soustavy	179 373	171 443	350 816	8,7	10,8	9,7
X. Nemoci dýchací soustavy	85 836	65 259	151 095	6,9	7,1	7,0
XI. Nemoci trávicí soustavy	106 278	108 121	214 399	6,9	7,1	7,0
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	15 370	15 146	30 516	11,9	11,7	11,8
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	66 587	81 282	147 869	8,5	10,2	9,5
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	54 510	118 242	172 752	6,6	4,7	5,3
XV. Těhotenství, porod a šestinedělí	x	151 515	151 515	x	5,9	5,9
XVI. Některé stavy vzniklé v perinatálním období	10 383	8 704	19 087	10,3	10,7	10,5
XVII. Vrozené vady, deformace a chromosomální abnormality	9 551	7 242	16 793	6,0	6,2	6,1
XVIII. Příznaky, znaky a ... nálezy nezařazené jinde	41 447	50 653	92 100	5,7	5,7	5,7
XIX. Poranění, otravy a ... následky vnějších příčin	103 322	71 282	174 604	6,8	9,1	7,7
XXI. Faktory ovlivňující zdravotní stav a kontakt se zdravotnickými službami	62 386	120 360	182 746	5,4	4,9	5,1
Celkem	949 559	1 222 479	2 172 038	7,8	7,7	7,8

*) předběžné údaje

Tab. 2.11 Vývoj počtu orgánových transplantací a kardiochirurgických operací

Rok	Transplantace					Kardio- chirurgické operace
	srdce	ledvin	jater	slinivky břišní	plic	
1991	9	178	2	-	-	1 657
1992	19	190	2	-	-	1 825
1993	34	313	2	2	-	2 471
1994	51	406	11	8	-	3 330
1995	60	389	31	13	-	4 008
1996	75	393	42	19	-	5 043
1997	96	445	49	21	1	5 943
1998	55	366	66	21	8	6 463
1999	64	316	67	24	14	6 868
2000	58	353	61	23	7	7 640
2001	49	330	58	25	10	8 277 ¹⁾

¹⁾ předběžné údaje

Zdroj: Institut klinické a experimentální medicíny

Koordinační středisko pro rezortní zdravotnické informační systémy

Tab. 2.12 Vývoj počtu provedených dialýz a dialyzačních lůžek *)

Rok	Provedené dialýzy			Dialyzační lůžka	
	absolutně	na 100 000 obyvatel	na 1 lůžko	absolutně	na 100 000 obyvatel
1975	14 998	148,6	234,3	64	0,6
1980	41 674	404,9	463,0	90	0,9
1985	74 660	722,0	491,2	152	1,5
1990	159 057	1 534,7	700,7	227	2,2
1995	392 849	3 806,2	619,6	634	6,1
1996	441 421	4 281,8	608,9	725	7,0
1997	468 154	4 545,6	617,6	758	7,4
1998	460 992	4 480,2	612,2	753	7,3
1999	479 162	4 662,0	616,7	777	7,6
2000	496 323	4 831,6	632,3	785	7,6
2001	526 390	5 116,8	650,7	809	7,9

*) do roku 1999 údaje za zařízení rezortu zdravotnictví, od roku 2000 včetně mimorezortních zařízení

Tab. 2.13 Ambulantní péče *) v ambulantních a lůžkových zařízeních

Obor	Lékaři (přepočtený počet)	Počet ošetření (vyšetření)		
		absolutně	na 1 lékaře	na 100 obyvatel ¹⁾
Interní (vč. podoborů)	2 154,16	11 215 330	5 206,4	109,0
Geriatric	13,99	82 057	5 865,4	5,8
Infekční	47,61	300 732	6 316,6	2,9
Alergologie a klinická imunologie	323,37	2 414 914	7 468,0	23,5
TBC a respiračních nemocí	314,93	2 025 931	6 433,0	19,7
Neurologie	680,00	3 066 644	4 509,8	29,8
Psychiatrie (vč. sexuologie)	611,95	2 149 371	3 512,3	20,9
Nemoci z povolání	61,81	199 389	3 225,8	4,4
Pediatric (vč. dorost. lék.)	2 389,15	16 333 845	6 836,7	698,7
Gynekologie	1 413,42	10 657 188	7 540,0	202,2
Chirurgie (vč. cévní a hrudní chirurgie)	964,18	7 639 106	7 922,9	74,3
Neurochirurgie	29,67	91 792	3 093,8	0,9
Kardiochirurgie	13,85	33 297	2 404,1	0,3
Traumatologie	34,09	299 308	8 779,9	2,9
Plastická chirurgie (vč. popálenin)	90,30	279 073	3 090,5	2,7
Ortopedie	509,32	3 498 063	6 868,1	34,0
Urologie	268,67	1 685 539	6 273,6	16,4
Ušní, nosní, krční (vč. foniatrie)	648,05	4 422 798	6 824,8	43,0
Oční	779,64	5 288 699	6 783,5	51,4
Stomatologie	6 397,57	21 279 369	3 326,2	206,8
Dermatovenerologie	606,84	4 767 206	7 855,8	46,3
Radiační onkologie	231,88	1 133 639	4 888,9	11,0
Tělovýchovné lékařství	38,14	98 265	2 576,4	1,0
Lékařská genetika	59,29	94 394	1 592,1	0,9
Ordinace prakt. lékaře pro dosp.	5 155,45	50 708 741	9 835,9	587,3
Lékařská služba první pomoci				
pro dospělé	.	1 723 180	.	20,0
pro děti a dorost	.	489 415	.	20,9
stomatologická	.	272 973	.	2,7
Celkem	23 837,33	152 250 258	6 387,1	1 480,0

*) bez společných vyšetřovacích a léčebných složek, AR a dialýzy; do roku 1999 publikováno za zařízení rezortu zdravotnictví, od roku 2000 včetně mimorezortních zařízení

¹⁾ napočteno na odpovídající populační skupiny

3. Zdravotnická zařízení

Síť zdravotnických zařízení nedoznala v průběhu roku 2001 výraznějších změn. Pokles počtu nemocnic proti roku 2000 má převážně organizační důvody. Malá zařízení, dříve detašovaná pracoviště větších nemocnic, která se po roce 1992 osamostatnila, se z ekonomických důvodů opět slučují s většími nemocničními celky a jejich lůžková kapacita je využívána zejména pro následnou a ošetrovatelskou péči.

Výrazněji roste každoročně jen počet samostatných ordinací lékařů specialistů a lékárny a výdejny. Nárůst samostatných ordinací ambulantních lékařů specialistů není na úkor ambulantních částí nemocnic, ale vytváří se zdvojená síť ambulantní péče prodražující léčbu pacienta.

Koncem roku bylo v České republice registrováno celkem 25 768 zdravotnických zařízení, z nichž 24 290 bylo právním subjektem, 1 478 bylo začleněno do větších právních celků. Rezortu zdravotnictví náleželo 25 610 zařízení, ostatním rezortům (doprava, obrana, spravedlnost, vnitro) 158 zařízení. Státních zařízení bylo registrováno 803 (134 přímo řízených Ministerstvem zdravotnictví, 158 ministerstvy jiných rezortů a 511 spravovaných okresními úřady). Nestátních zařízení bylo evidováno 24 965 (228 spravovaných krajem, městem nebo obcí, 24 734 privátních), z toho 18,5 tisíc samostatných ordinací lékařů.

V zdravotnických zařízeních všech rezortů pracovalo koncem roku v přepočteném počtu 39 127,18 lékařů a 109 577,66 středních zdravotnických pracovníků (SZP). Ve státních zařízeních pracovalo 40,3 % lékařů a 56,5 % SZP, v privátních zařízeních (většinou samostatných ordinacích) 55,2 % lékařů a 36,4 % SZP. Zbývajících 4,5 % lékařů a 7,1 % SZP pracovalo v nestátních zařízeních krajů, měst či obcí. Nejvyšší nárůst lékařů a středních zdravotnických pracovníků zaznamenaly v průběhu roku lůžkové části nemocnic, každoročně přibývá i samostatných ordinací lékařů specialistů. Ze zvláštních zdravotnických zařízení vykazuje výraznější nárůst personálního zajištění jen dopravní a záchranná zdravotní služba.

V ambulantní péči pracovalo koncem roku 28 144,08 lékařů a 53 796,18 SZP, z toho v komplementu 2 960,34 lékařů a 15 101,64 SZP. Na 10 000 obyvatel připadalo v průměru 27,4 ambulantního lékaře (bez lékařů v komplementu jen 24,5), na 1 ambulantního lékaře připadalo v průměru 1,9 SZP. Zhruba ¾ ambulantních služeb je privatizováno.

Z celkového počtu ambulantních lékařů pracuje 25,9 % v ambulantních částech nemocnic, 73,7 % v samostatných ambulantních zařízeních (převážně samostatných privátních ordinacích). Odborné léčebné ústavy (vč. lázní) poskytují jen 0,4 % úzce specializované ambulantní péče navazující na úzce specializovanou péči lůžkovou.

V primární péči (praktičtí lékaři pro dospělé, děti a dorost, gynekologové a stomatologové) nedochází dlouhodobě k výraznějším výkyvům. Mírný nárůst zaznamenávají jen PL gynekologové a stomatologové. Stagnuje počet PL pro dospělé a PL pro děti a dorost, ale protože dětská populace klesá, nedochází ke zhoršování zajištění primární péče o děti a dorost. Zajištění primární péče o dospělé se sice dlouhodobě také nezhoršuje, ale varující je vysoký podíl praktických lékařů ve věku nad 50 let (42 %). V současné době je primární péče zprivatizována z 95 %.

Praktických lékařů pro dospělé bylo koncem roku 5 184,19. Na 1 lékaře připadalo v průměru 1 660 osob starších 14 let. Praktických lékařů pro děti a dorost bylo registrováno 2 212,16. Na 1 lékaře připadalo v průměru 1 060 osob ve věku 0 - 19 let. Praktických lékařů stomatologů bylo 5 954,18. Na 1 lékaře připadalo v průměru 1 720 osob. Praktických lékařů gynekologů bylo koncem roku registrováno 1 150,19. Na 1 lékaře připadalo v průměru 4 580 žen.

V lůžkové péči celkem (tj. v nemocnicích, odborných léčebných ústavech a lázních) pracovalo koncem roku 9 672,81 lékařů (z toho 80,7 % ve státních zařízeních, 8,5 % v nestátních zařízeních spravovaných krajem, městem nebo obcí a 10,8 % v zařízeních privátních). Na 1 úvazek lékaře připadalo v průměru 4,7 úvazku SZP.

Síť zdravotnických zařízení ústavní péče tvořilo 202 nemocnic (11 fakultních, 170 akutní péče a 21 následné péče) s celkem 66 818 lůžky (včetně 2 294 novorozeneckých), 164 odborných léčebných ústavů (OLÚ) s 23 154 lůžky a 67 lázeňských léčeben s 22 532 lůžky. Proti roku 2000 klesla kapacita nemocnic o 639 lůžek, kapacita OLÚ o 487 lůžek vzrostla a počet lůžek lázeňských se navýšil o 353. Celkem měla zařízení ústavní péče k dispozici 112 504 lůžek, což představuje 109,5 lůžek na 10 000 obyvatel (v nemocnicích 65,1, v OLÚ 22,5 a v lázních 21,9 lůžek na 10 000 obyvatel). Privátní zařízení ústavní péče na sebe vázala 24 % všech lůžek.

V lůžkových částech nemocnic pracovalo koncem roku 8 428,48 lékařů a 32 355,61 středních zdravotnických pracovníků u lůžka. Na 1 úvazek lékaře připadalo v průměru 7,9 lůžek (8,2 lůžek v roce 2000), na 1 SZP u lůžka 2,1 lůžka (stejně jako v roce 2000).

V nemocnicích ČR bylo hospitalizováno v průběhu roku 2 032 010 pacientů, na 10 000 obyvatel připadalo v průměru 1 979 hospitalizací (v roce 2000 to bylo 1 959 hospitalizací). Na lůžka akutní péče bylo přijato 2 006 220 pacientů (o 0,8 % více než v roce 2000), na lůžka následné a ošetrovatelské péče 34 300 pacientů (+1,6 %).

Využití nemocničních lůžek v roce 2001 ve srovnání s předešlým rokem mírně kleslo z 258,1 dní na 257,3 dní v roce. V rezortu zdravotnictví se využití nemocnic nezměnilo (257,8 dní), výrazně pokleslo využití lůžek mimorezortních nemocnic (z 267,5 dní na 240,0 dní v roce). Lůžka akutní péče byla využívána pacienty 253,8 dní v roce (proti roku 2000 pokles o 1,7 dne), lůžka následné a ošetrovatelské péče v nemocnicích byla v průměru využita 303,6 dní z roku (+11,1 dne).

Ošetrovací doba v nemocnicích se opět o 0,2 dne zkrátila na 8,5 dne v průměru. Zkrácení doby pobytu pacienta na lůžku se týká jen akutní péče, ošetrovací doba na odděleních následné a ošetrovatelské péče se o 2,3 dne prodloužila (na 42,2 dne).

V členění nemocnic podle velikosti lůžkového fondu odpovídá opět nejvyšší využití lůžek nemocnicím s kapacitou do 100 lůžek (286,6 dne). Tato skupina má 36 % lůžkového fondu vyčleněno pro následnou a ošetrovatelskou péči.

Zvláštní zdravotnická zařízení (kojenecké ústavy a dětské domovy, centra a stacionáře pro děti a dospělé, jesle, záchranné stanice a dopravní a záchranná služba) nezaznamenala v průběhu roku s výjimkou záchranné služby výraznějších změn. Zařízení zaměstnávala celkem 501,62 lékařů a 3 678,64 SZP, celková kapacita zařízení klesla na 6 062 míst (úbytek se týká jako každoročně výhradně jeslí).

Opět vzrostl počet lékáren a výdejen, koncem roku jich i s detašovanými pracovišti bylo 2 284 (lékáren 2 075, z toho 289 na detašovaném pracovišti, výdejen 209, z toho 24 na detašovaném pracovišti). Na 1 lékárně připadá v průměru 4 949 obyvatel.

V hygienické službě pracovalo koncem roku 658,06 lékařů a 2 304,38 SZP. Počet lékařů proti roku 2000 klesl o 7,10 úvazků, počet SZP se proti stejnému období zvýšil o 30,28 úvazků.

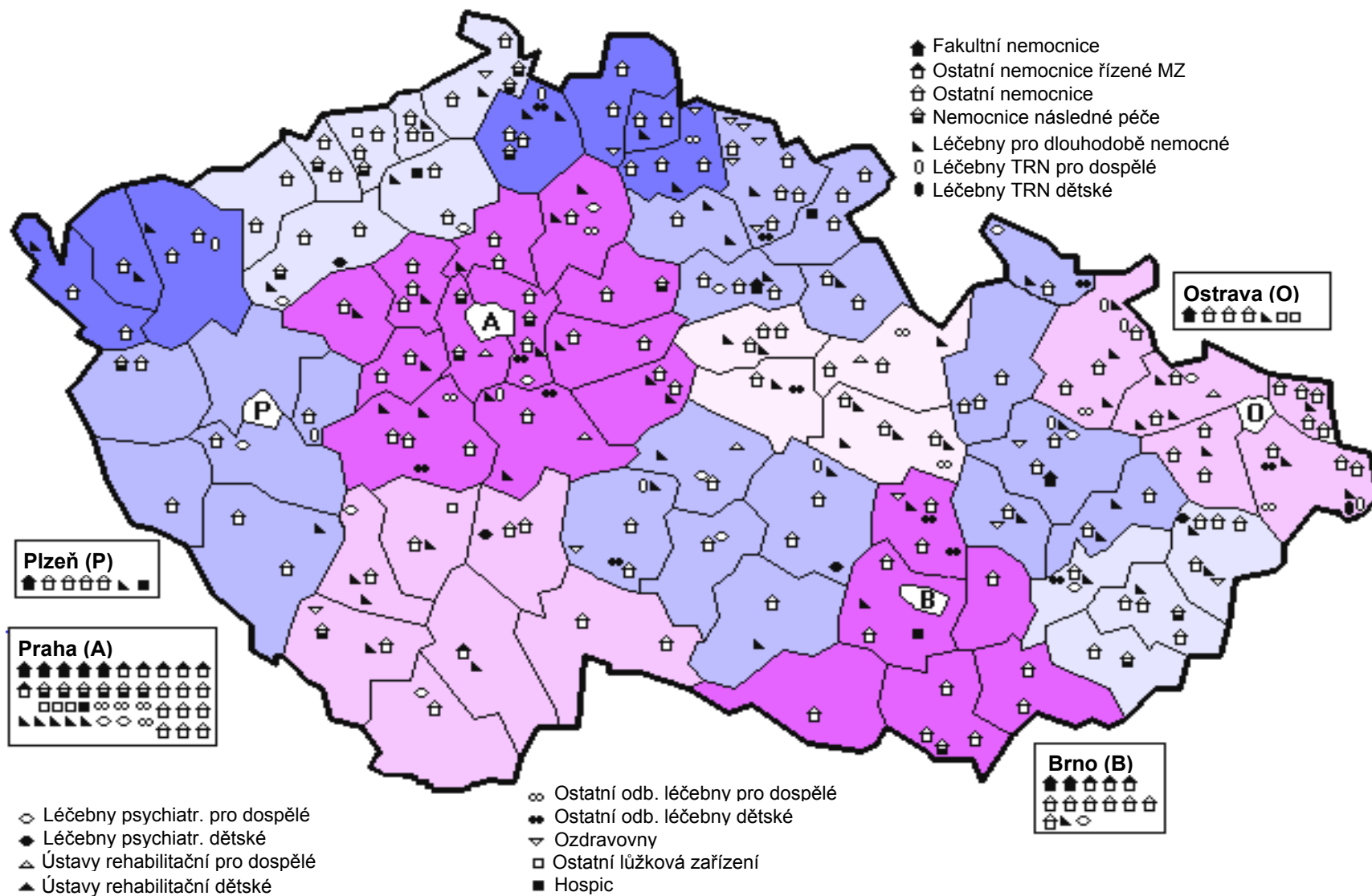
3.1.1 Celkový přehled zdravotnických zařízení

Druh zařízení	Počet ¹⁾ zařízení	Lékaři (přep. p.)	SZP (přep. p.)	Lůžka	Místa
Nemocnice (lůžková a ambulantní část)	202	15 727,94	59 549,09	66 818	626
Odborné léčebné ústavy	231	1 348,62	8 770,50	45 686	-
léčebny pro dlouhodobě nemocné	77	251,50	2 133,12	7 202	-
léčebny TBC a respir. nem. pro dosp.	10	63,18	312,49	1 172	-
psychiatrické léčebny pro dospělé	17	451,67	2 798,67	9 771	-
rehabilitační ústavy pro dospělé	5	32,92	294,32	880	-
ostatní odb. léčeb. ústavy pro dosp.	11	98,15	476,59	1 099	-
dětské léčebny TBC a respir. nem.	1	1,00	7,25	20	-
dětské psychiatrické léčebny	4	9,69	134,11	368	-
ostatní dětské odborné léčeb. ústavy	12	39,89	321,10	1 418	-
lázeňské léčebny pro dospělé	62	333,08	1 902,11	21 749	-
dětské lázeňské léčebny	5	11,82	128,11	783	-
ozdravovny	14	5,26	111,36	964	-
hospic	5	11,01	71,28	158	-
další lůžková zařízení	8	39,45	79,99	102	-
Samostatná ambulantní zařízení	22 665	20 740,33	30 743,29	-	289
polikliniky, sdružená ambul. zařízení	182	1 353,39	2 827,84	-	35
zdravotnická střediska	195	556,08	942,51	-	26
samostat. ordinace praktického lékaře					
pro dospělé	4 413	4 443,13	4 304,39	-	-
pro děti a dorost	2 117	2 099,23	2 068,78	-	-
stomatologa	5 416	5 689,09	5 604,42	-	-
gynekologa	1 099	1 041,78	1 150,77	-	4
samostat. ordinace lékaře specialisty	5 453	5 186,16	5 907,74	-	38
ostatní ambulantní zařízení	3 790	371,47	7 936,84	-	186
Zvláštní zdravotnická zařízení	495	501,62	3 678,64	-	6 062
kojenecké ústavy a dětské domovy	39	39,99	981,02	-	2 060
dětské stacionáře a dětská centra	52	15,00	366,57	-	1 733
jesle a další dětská zařízení	59	-	268,94	-	1 717
stacionáře pro dospělé	22	28,75	49,95	-	351
dopravní a záchranná zdravot. služba	297	397,11	1 887,84	-	-
ostatní	26	20,77	124,32	-	201
Zařízení lékárenské péče	1 974	1,00	4 399,65	x	x
lékárny	1 786	-	4 279,43	x	x
výdejny	185	1,00	120,22	x	x
ostatní	3	-	-	x	x
Zařízení hygienické služby	87	658,06	2 304,38	x	x
Ostatní	114	149,61	132,11	x	x
Zdravotnická zařízení celkem	25 768	39 127,18	109 577,66	112 504	6 977

¹⁾ do počtu zařízení nejsou zahrnuty počty detašovaných pracovišť

Sít' lůžkových zdravotnických zařízení k 31. 12. 2001

45

3.1.2 Přehled zdravotnických zařízení v krajích

Území, kraj	Počet zařízení ¹⁾	Lékaři (přep.p.)	SZP (přep.p.)	Lůžka	Místa
Nemocnice (lůžková a ambulantní část)					
Hl. m. Praha	26	3 387,37	11 159,70	10 622	76
Středočeský	24	1 251,78	4 779,50	5 731	68
Jihočeský	10	823,82	3 273,11	3 870	53
Plzeňský	12	881,51	3 243,76	3 829	35
Karlovarský	5	294,34	1 217,85	1 712	10
Ústecký	19	1 061,99	4 633,46	5 992	42
Liberecký	10	523,37	2 254,93	2 515	35
Královéhradecký	15	882,05	3 549,71	3 976	47
Pardubický	9	545,36	2 102,48	2 445	9
Vysočina	7	587,03	2 423,17	2 991	43
Jihomoravský	24	2 099,84	7 812,08	8 226	67
Olomoucký	10	995,85	3 532,33	3 805	38
Zlínský	11	629,88	2 658,60	3 312	34
Moravskoslezský	20	1 763,75	6 908,41	7 792	69
Česká republika	202	15 727,94	59 549,09	66 818	626
Odborné léčebné ústavy					
Hl. m. Praha	15	182,30	742,77	2 361	-
Středočeský	28	153,74	961,79	3 851	-
Jihočeský	14	59,43	378,33	2 033	-
Plzeňský	6	78,87	527,49	2 312	-
Karlovarský	35	153,52	777,36	9 888	-
Ústecký	14	73,39	473,72	2 695	-
Liberecký	11	33,13	186,64	1 255	-
Královéhradecký	16	47,03	425,56	2 498	-
Pardubický	13	73,09	573,66	2 200	-
Vysočina	12	88,93	665,59	2 191	-
Jihomoravský	9	72,81	545,39	1 612	-
Olomoucký	18	94,55	656,35	4 220	-
Zlínský	15	84,19	690,75	3 654	-
Moravskoslezský	25	153,64	1 165,10	4 916	-
Česká republika	231	1 348,62	8 770,50	45 686	-

3.1.2 Přehled zdravotnických zařízení v krajích

Území, kraj	Počet zařízení ¹⁾	Lékaři (přep.p.)	SZP (přep.p.)	Lůžka	Místa
Samostatná ambulantní zařízení					
Hl. m. Praha	3 299	3 614,67	5 128,32	x	36
Středočeský	2 124	1 824,46	2 545,69	x	26
Jihočeský	1 406	1 236,70	1 997,45	x	-
Plzeňský	1 265	1 220,37	1 844,76	x	40
Karlovarský	692	584,57	977,82	x	25
Ústecký	1 617	1 381,03	2 283,89	x	35
Liberecký	939	784,81	1 140,91	x	-
Královéhradecký	1 292	1 107,76	1 619,61	x	8
Pardubický	1 112	939,70	1 528,17	x	45
Vysočina	998	873,90	1 301,37	x	-
Jihomoravský	2 470	2 442,67	3 394,21	x	61
Olomoucký	1 505	1 323,26	1 931,66	x	7
Zlínský	1 341	1 111,25	1 588,24	x	-
Moravskoslezský	2 605	2 295,18	3 461,19	x	6
Česká republika	22 665	20 740,33	30 743,29	x	289
Zvláštní zdravotnická zařízení					
Hl. m. Praha	38	92,72	366,49	x	776
Středočeský	35	60,17	394,65	x	452
Jihočeský	28	33,05	178,80	x	147
Plzeňský	44	41,04	206,74	x	389
Karlovarský	13	14,66	146,96	x	218
Ústecký	52	28,87	317,80	x	643
Liberecký	21	14,90	179,53	x	348
Královéhradecký	35	19,57	157,83	x	300
Pardubický	22	18,67	156,74	x	246
Vysočina	25	27,00	199,45	x	250
Jihomoravský	62	46,72	368,12	x	719
Olomoucký	35	35,74	271,25	x	511
Zlínský	37	16,81	188,55	x	310
Moravskoslezský	48	51,70	545,73	x	753
Česká republika	495	501,62	3 678,64	x	6 062

3.1.2 Přehled zdravotnických zařízení v krajích

Území, kraj	Počet zařízení ¹⁾	Lékaři (přep.p.)	SZP (přep.p.)	Lůžka	Místa
Zařízení lékárenské péče					
Hl. m. Praha	264	1,00	718,94	x	x
Středočeský	202	-	428,25	x	x
Jihočeský	118	-	243,25	x	x
Plzeňský	115	-	245,66	x	x
Karlovarský	69	-	127,24	x	x
Ústecký	180	-	405,98	x	x
Liberecký	92	-	157,78	x	x
Královéhradecký	113	-	219,72	x	x
Pardubický	98	-	177,19	x	x
Vysočina	85	-	192,67	x	x
Jihomoravský	199	-	557,44	x	x
Olomoucký	122	-	224,62	x	x
Zlínský	98	-	203,13	x	x
Moravskoslezský	219	-	497,78	x	x
Česká republika	1 974	1,00	4 399,65	x	x
Hygienická služba					
Hl. m. Praha	7	216,66	485,84	x	x
Středočeský	10	61,54	176,90	x	x
Jihočeský	8	36,63	118,91	x	x
Plzeňský	8	37,02	165,64	x	x
Karlovarský	4	9,18	62,65	x	x
Ústecký	8	41,61	189,84	x	x
Liberecký	4	15,47	65,78	x	x
Královéhradecký	6	33,80	136,83	x	x
Pardubický	4	21,98	89,65	x	x
Vysočina	5	14,85	95,53	x	x
Jihomoravský	8	56,69	215,32	x	x
Olomoucký	5	27,80	97,76	x	x
Zlínský	4	25,12	84,75	x	x
Moravskoslezský	6	59,71	318,98	x	x
Česká republika	87	658,06	2 304,38	x	x

3.1.2 Přehled zdravotnických zařízení v krajích

Území, kraj	Počet zařízení ¹⁾	Lékaři (přep.p.)	SZP (přep.p.)	Lůžka	Místa
Ostatní zařízení					
Hl. m. Praha	74	131,05	42,23	x	x
Středočeský	3	-	-	x	x
Jihočeský	6	0,20	6,25	x	x
Plzeňský	1	2,00	3,25	x	x
Karlovarský	14	15,36	62,48	x	x
Ústecký	1	1,00	-	x	x
Liberecký	-	-	-	x	x
Královéhradecký	1	-	-	x	x
Pardubický	1	-	-	x	x
Vysočina	-	-	-	x	x
Jihomoravský	3	-	-	x	x
Olomoucký	4	-	-	x	x
Zlínský	4	-	0,72	x	x
Moravskoslezský	2	-	17,18	x	x
Česká republika	114	149,61	132,11	x	x
Zdravotnická zařízení celkem					
Hl. m. Praha	3 723	7 625,77	18 644,29	12 983	888
Středočeský	2 426	3 351,69	9 286,78	9 582	546
Jihočeský	1 590	2 189,83	6 196,10	5 903	200
Plzeňský	1 451	2 260,81	6 237,30	6 141	464
Karlovarský	832	1 071,63	3 372,36	11 600	253
Ústecký	1 891	2 587,89	8 304,69	8 687	720
Liberecký	1 077	1 371,68	3 985,57	3 770	383
Královéhradecký	1 478	2 090,21	6 109,26	6 474	355
Pardubický	1 259	1 598,80	4 627,89	4 645	300
Vysočina	1 132	1 591,71	4 877,78	5 182	293
Jihomoravský	2 775	4 718,73	12 892,56	9 838	847
Olomoucký	1 699	2 477,20	6 713,97	8 025	556
Zlínský	1 510	1 867,25	5 414,74	6 966	344
Moravskoslezský	2 925	4 323,98	12 914,37	12 708	828
Česká republika	25 768	39 127,18	109 577,66	112 504	6 977

¹⁾ do počtu zařízení nejsou zahrnuty počty detašovaných pracovišť

Tab. 3.2 Vývoj počtu lůžek *)

Rok	Lůžka			
	celkem	v tom		
		nemocnice	lázeňské léčebny	odborné léčebné ústavy
absolutně				
1970	134 537	89 410	20 276	24 851
1975	137 723	88 542	22 678	26 503
1980	140 990	88 743	23 981	28 266
1985	141 868	89 245	23 523	29 100
1990	139 653	88 208	22 001	29 444
1995	117 228	74 510	19 000	23 718
1996	114 298	72 814	19 125	22 359
1997	116 001	72 480	20 778	22 743
1998	114 692	71 439	21 260	21 993
1999	113 605	69 307	21 897	22 401
2000	112 303	67 457	22 179	22 667
2001	112 504	66 818	22 532	23 154
na 10 000 obyvatel				
1970	137,1	91,1	20,7	25,3
1975	136,4	87,7	22,5	26,3
1980	137,0	86,2	23,3	27,5
1985	137,2	86,3	22,7	28,1
1990	134,7	85,1	21,2	28,4
1995	113,6	72,2	18,4	23,0
1996	110,9	70,6	18,6	21,7
1997	112,6	70,4	20,2	22,1
1998	111,5	69,4	20,7	21,4
1999	110,5	67,4	21,3	21,8
2000	109,4	65,7	21,6	22,1
2001	109,5	65,1	21,9	22,5

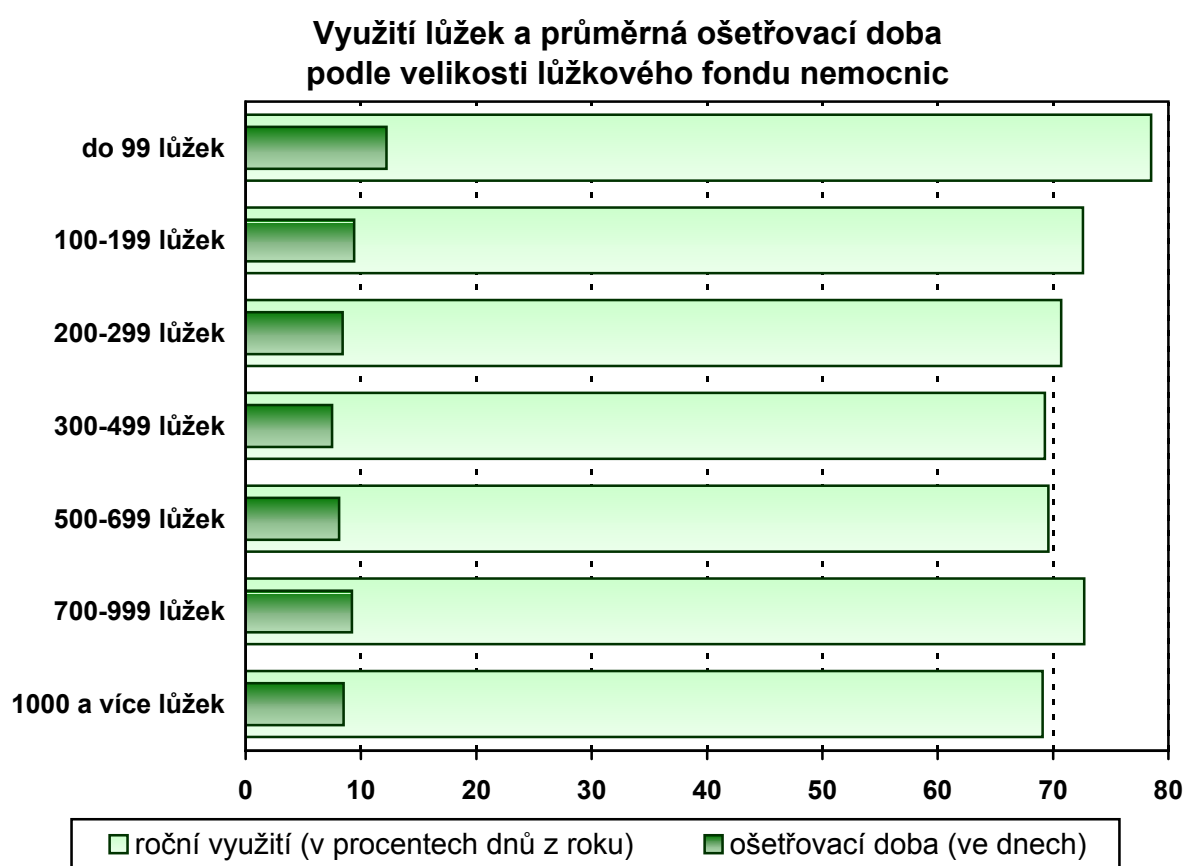
*) včetně lůžek novorozeneckých;

do roku 1996 údaje pouze za rezort zdravotnictví, od roku 1997 včetně rezortů obrany, vnitra, spravedlnosti a dopravy

Tab. 3.3 Vývoj využití lůžkového fondu nemocnic *)

Rok	Hospitalizovaní		Ošetřovací dny	Průměrná ošetřovací doba	Využití lůžek ve dnech
	absolutně	na 1 000 obyvatel			
1975	1 932 847	192,1	25 106 830	13,0	284,9
1980	1 947 558	188,6	26 429 138	13,6	298,5
1985	1 988 725	192,4	26 080 871	13,1	295,0
1990	1 863 453	179,8	22 410 407	12,0	254,1
1995	2 027 486	196,3	20 579 371	10,2	265,0
1996	2 079 504	201,6	19 957 893	9,6	271,2
1997	2 099 593	203,8	19 192 303	9,1	261,5
1998	2 038 017	198,0	17 908 443	8,8	248,9
1999	2 006 383	195,1	17 268 526	8,6	246,2
2000	2 016 502	196,3	17 487 646	8,7	258,1
2001	2 032 010	197,5	17 225 074	8,5	257,3

*) do roku 1996 údaje pouze za rezort zdravotnictví, od roku 1997 včetně rezortů obrany, vnitra, spravedlnosti a dopravy

Tab. 3.4 Lůžková péče v nemocnicích podle oddělení

Oddělení	Lékaři	SZP u lůžka	Lůžka	
			absolutně	na 10 000 obyvatel
Interna	1 572,18	6 031,73	13 016	12,7
Kardiologie	83,46	316,78	454	0,4
Revmatologie	5,93	25,95	91	0,1
Diabetologie	11,40	21,00	28	0,0
Gastroenterologie	28,67	67,50	125	0,1
Klinická farmakologie	4,00	13,00	26	0,0
Geriatric	35,65	191,74	589	0,6
Infekční	131,52	628,89	1 738	1,7
Alergologie	5,15	11,00	33	0,0
TBC a respiračních nemocí	177,83	604,93	1 819	1,8
Nervové	452,35	1 506,58	3 395	3,3
Psychiatrie	142,31	497,27	1 554	1,5
Nemoci z povolání	9,55	22,50	90	0,1
Dětské	649,21	3 249,19	5 779	5,6
Ženské	774,60	2 868,79	6 793	6,6
Samostatné novorozenecké úseky	88,09	585,37	749	0,7
Chirurgie	1 339,40	5 351,59	10 479	10,2
Neurochirurgie	127,61	537,18	639	0,6
Plastické chirurgie	71,62	261,80	453	0,4
Kardiochirurgie	175,75	631,11	457	0,4
Traumatologie	101,97	313,87	619	0,6
Anesteziologicko-resuscitační	557,24	2 210,86	689	0,7
Ortopedie	394,45	1 231,33	2 778	2,7
Urologie	248,92	744,67	1 749	1,7
Ušní, krční, nosní	272,44	690,74	1 917	1,9
Foniatric	3,60	11,50	44	0,0
Oční	237,20	482,99	1 414	1,4
Stomatologie	38,09	86,96	230	0,2
Kožní	147,21	371,80	1 287	1,3
Klinická onkologie	49,11	135,95	252	0,2
Radioterapie	109,19	409,91	1 271	1,2
Nefrologie	16,00	27,00	77	0,1
Klinická hematologie	47,22	198,97	250	0,2
Protetika	0,70	6,19	30	0,0
Rehabilitace a fyzikální medicína	93,83	379,92	1 160	1,1
Nukleární medicína	13,10	49,40	123	0,1
Intenzivní péče	48,89	377,30	163	0,2
Následná ošetř. péče	163,04	1 202,35	4 458	4,3
Ostatní	-	-	-	-
Celkem	8 428,48	32 355,61	66 818	65,1

Tab. 3.4 Lůžková péče v nemocnicích podle oddělení

Oddělení	Hospitalizovaní		Ošetrovací dny	Průměrná ošetrovací doba	Využití lůžek ve dnech
	absolutně	na 1 000 obyvatel			
Interna	419 296	40,8	3 662 075	8,7	279,6
Kardiologie	21 626	2,1	116 158	5,4	261,1
Revmatologie	1 487	0,1	27 890	18,8	306,5
Diabetologie	966	0,1	9 101	9,4	325,0
Gastroenterologie	4 392	0,4	34 519	7,9	286,4
Klinická farmakologie	992	0,1	7 812	7,9	300,5
Geriatric	5 810	0,6	169 970	29,3	297,6
Infekční	40 811	4,0	331 666	8,1	184,7
Alergologie	756	0,1	7 824	10,3	237,1
TBC a respiračních nem.	38 002	3,7	480 688	12,6	266,7
Nervové	94 807	9,2	923 347	9,7	270,5
Psychiatrie	18 297	1,8	420 790	23,0	272,3
Nemoci z povolání	2 514	0,2	22 111	8,8	225,8
Dětské	245 449	23,9	1 277 487	5,2	219,1
Ženské	286 991	27,9	1 534 565	5,3	225,1
Samost. novoroz. úseky	27 053	2,6	196 314	7,3	268,7
Chirurgie	390 716	38,0	2 728 609	7,0	259,9
Neurochirurgie	20 843	2,0	170 498	8,2	267,9
Plastické chirurgie	14 867	1,4	103 336	7,0	224,6
Kardiochirurgie	13 459	1,3	116 309	8,6	263,4
Traumatologie	27 060	2,6	186 122	6,9	274,5
Anestez.-resuscitační	23 418	2,3	172 146	7,4	253,2
Ortopedie	93 337	9,1	723 551	7,8	260,3
Urologie	69 669	6,8	446 317	6,4	255,2
Ušní, krční, nosní	92 250	9,0	451 026	4,9	234,0
Foniatric	859	0,1	13 227	15,4	300,6
Oční	67 964	6,6	289 455	4,3	206,4
Stomatologie	8 981	0,9	56 441	6,3	245,4
Kožní	24 977	2,4	340 457	13,6	262,8
Klinická onkologie	10 671	1,0	75 373	7,1	266,1
Radioterapie	26 556	2,6	310 251	11,7	250,8
Nefrologie	2 561	0,2	23 913	9,3	310,6
Klinická hematologie	6 098	0,6	62 612	10,3	250,5
Protetika	326	0,0	6 904	21,2	230,1
Rehabilitace a fyzikál. med.	18 698	1,8	315 057	16,8	275,5
Nukleární medicína	2 919	0,3	27 743	9,5	225,6
Intenzivní péče	10 257	1,0	39 921	3,9	247,7
Následná ošetř. péče	30 122	2,9	1 343 268	44,6	308,8
Ostatní	22	0,0	221	10,0	290,8
Celkem ¹⁾	2 032 010	197,5	17 225 074	8,5	257,3

¹⁾ do celku nejsou zahrnuty překlady mezi odděleními

Tab. 3.5 Vývoj počtu lékařů *)

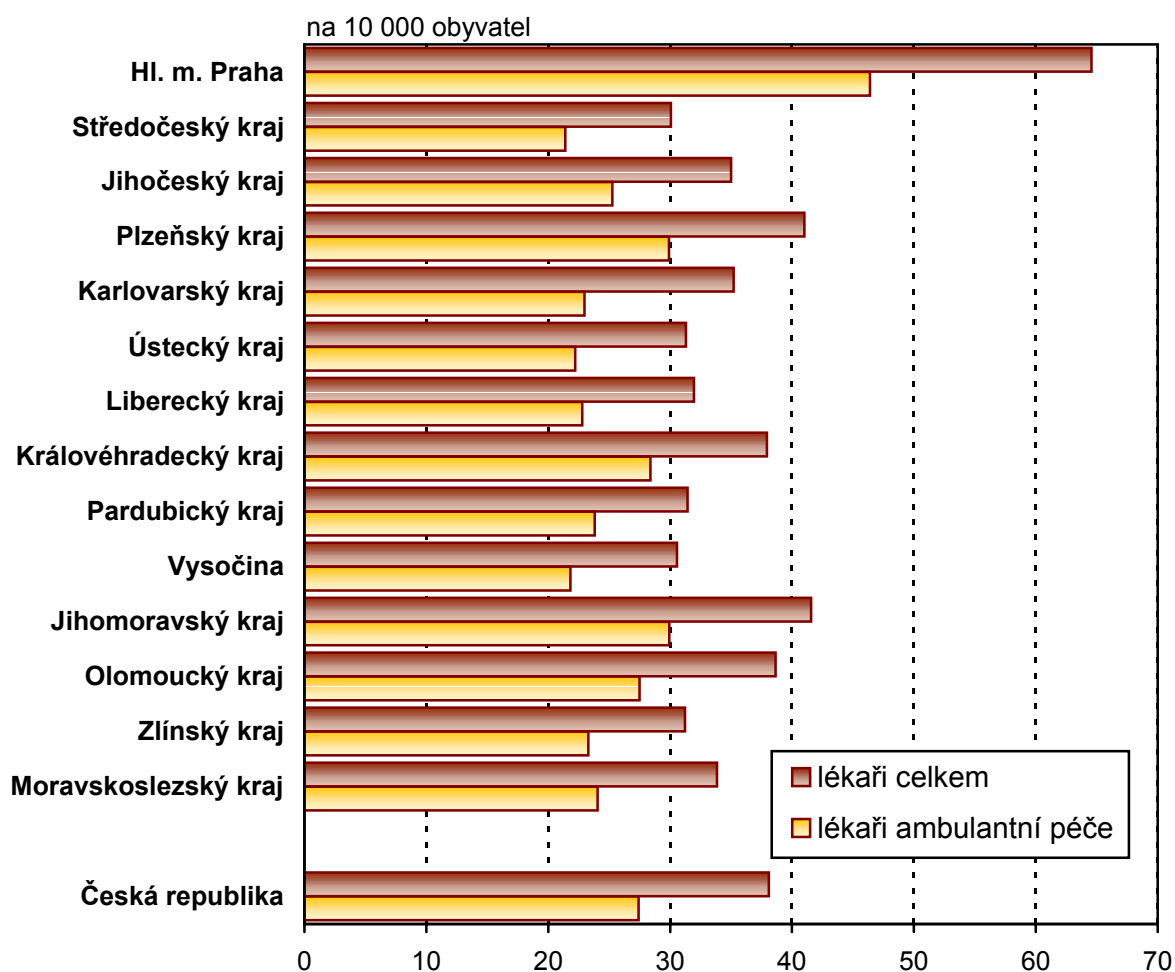
Rok	Lékaři (přepočtený počet)			
	celkem	z toho		
		nemocnice	ambulantní péče	hygienická služba
	absolutně			
1970	21 366	5 158	12 599	561
1975	25 176	5 672	15 266	738
1980	28 878	6 066	17 616	832
1985	32 614	7 101	19 559	949
1990	34 372	8 103	20 433	888
1995	36 348	8 729	24 848	718
1996	36 454	8 596	25 436	689
1997	37 901	8 602	26 696	735
1998	37 811	8 208	27 197	726
1999	37 989	8 209	27 365	697
2000	38 330	8 206	27 734	665
2001	39 127	8 429	28 144	658
	na 10 000 obyvatel			
1970	21,8	5,3	12,8	0,6
1975	24,9	5,6	15,1	0,7
1980	28,1	5,9	17,1	0,8
1985	31,5	6,9	18,9	0,9
1990	33,2	7,8	19,7	0,9
1995	35,2	8,5	24,1	0,7
1996	35,4	8,3	24,7	0,7
1997	36,8	8,4	25,9	0,7
1998	36,7	8,0	26,4	0,7
1999	37,0	8,0	26,6	0,7
2000	37,3	8,0	27,0	0,6
2001	38,1	8,2	27,4	0,6

*) do roku 1996 údaje pouze za rezort zdravotnictví, od roku 1997 včetně rezortů obrany, vnitra, spravedlnosti a dopravy

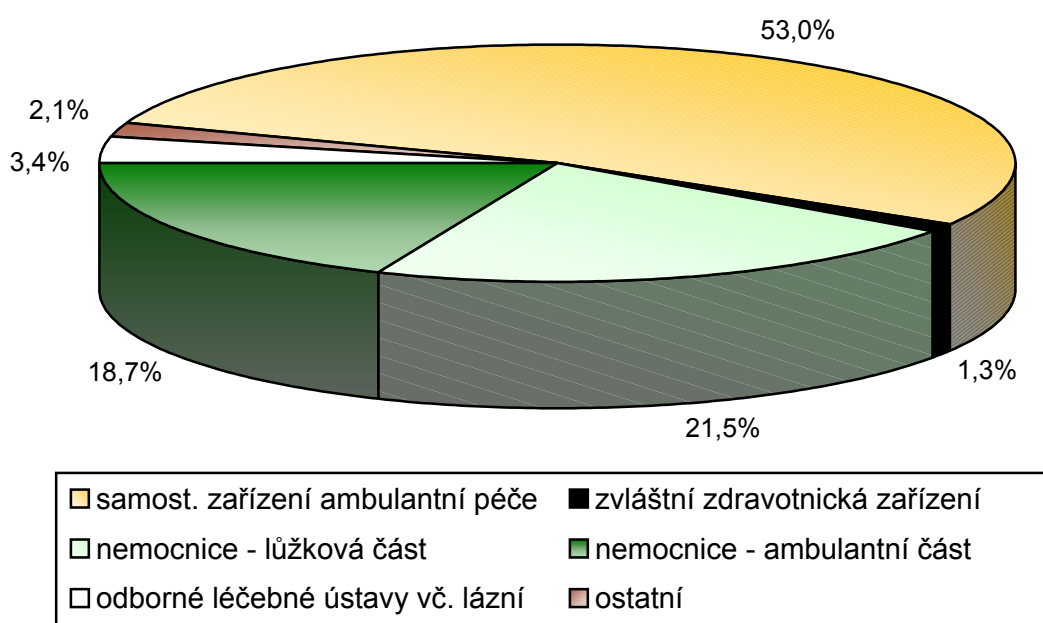
Tab. 3.6 Počet lékařů a lůžek v krajích

Území, kraj	Lékaři (přepočtený počet)			Lůžka	
	celkem	z toho		celkem	z toho nemocnice
		ambulantní péče	nemocnice		
	absolutně				
Hl. m. Praha	7 625,77	5 478,41	1 561,48	12 983	10 622
Středočeský	3 351,69	2 384,82	705,55	9 582	5 731
Jihočeský	2 189,83	1 581,02	482,33	5 903	3 870
Plzeňský	2 260,81	1 649,31	459,44	6 141	3 829
Karlovarský	1 071,63	699,07	185,71	11 600	1 712
Ústecký	2 587,89	1 837,85	609,62	8 687	5 992
Liberecký	1 371,68	978,33	331,60	3 770	2 515
Královéhradecký	2 090,21	1 563,30	426,51	6 474	3 976
Pardubický	1 598,80	1 211,00	279,73	4 645	2 445
Vysočina	1 591,71	1 136,29	326,24	5 182	2 991
Jihomoravský	4 718,73	3 398,04	1 152,66	9 838	8 226
Olomoucký	2 477,20	1 762,25	558,56	8 025	3 805
Zlínský	1 867,25	1 392,21	352,65	6 966	3 312
Moravskoslezský	4 323,98	3 072,18	996,40	12 708	7 792
Česká republika	39 127,18	28 144,08	8 428,48	112 504	66 818
	na 10 000 obyvatel				
Hl. m. Praha	65,19	46,83	13,35	110,99	90,80
Středočeský	29,63	21,08	6,24	84,71	50,67
Jihočeský	34,79	25,12	7,66	93,78	61,48
Plzeňský	40,91	29,84	8,31	111,12	69,28
Karlovarský	35,00	22,83	6,07	378,88	55,92
Ústecký	31,33	22,25	7,38	105,18	72,55
Liberecký	31,90	22,75	7,71	87,68	58,49
Královéhradecký	37,80	28,27	7,71	117,06	71,89
Pardubický	31,41	23,79	5,50	91,25	48,03
Vysočina	30,59	21,84	6,27	99,59	57,48
Jihomoravský	41,73	30,05	10,19	87,01	72,75
Olomoucký	38,64	27,49	8,71	125,17	59,35
Zlínský	31,28	23,32	5,91	116,71	55,49
Moravskoslezský	33,95	24,12	7,82	99,78	61,18
Česká republika	38,10	27,40	8,21	109,55	65,06

Počet lékařů (přepočtený počet) v krajích

Struktura lékařů podle druhu zařízení

Tab. 3.7 Vývoj počtu lékařů a farmaceutů - fyzické osoby *)

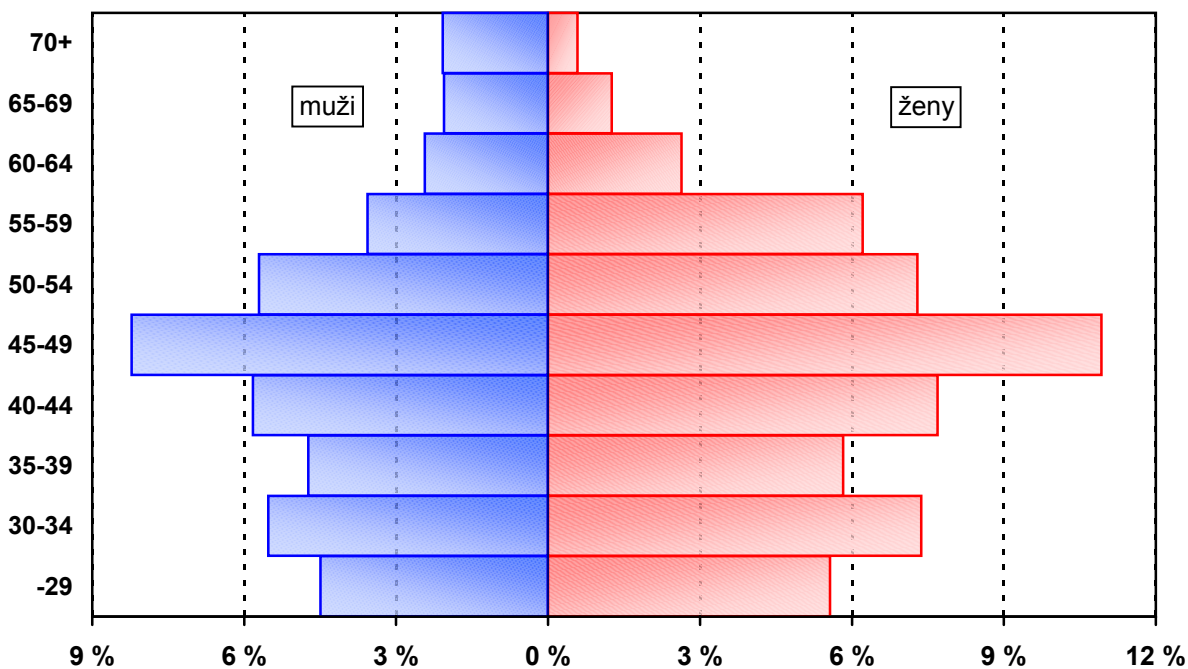
Rok	Lékaři				Počet obyvatel na 1 lékaře	Farmaceuti			
	absolutně			na 10 000 obyvatel		absolutně			na 10 000 obyvatel
	muži	ženy	celkem			muži	ženy	celkem	
1970	11 684	9 185	20 869	21,3	470,1	1 498	2 236	3 734	3,8
1975	13 157	12 051	25 208	25,0	400,4	1 447	2 610	4 057	4,0
1980	14 957	15 435	30 392	29,5	338,7	1 374	2 929	4 303	4,2
1985	16 022	18 595	34 617	33,5	298,7	1 191	3 228	4 419	4,3
1990	16 300	19 993	36 293	35,0	285,6	989	3 474	4 463	4,3
1995	17 359	21 103	38 462	37,3	268,4	732	3 300	4 032	3,9
1996	16 905	21 421	38 326	37,2	269,0	751	3 553	4 304	4,2
1997	19 946	23 130	43 076	41,8	239,1	904	3 830	4 734	4,6
1998	18 745	22 734	41 479	40,3	248,1	943	3 967	4 910	4,8
1999	19 061	23 334	42 395	41,2	242,4	997	4 166	5 163	5,0
2000	19 048	23 459	42 507	41,4	241,5	1 002	4 317	5 319	5,2
2001 ¹⁾	19 288	23 912	43 200	42,1	237,7	1 017	4 467	5 484	5,3

*) fyzické osoby v evidenčním a mimo evidenčním počtu;

do roku 1996 údaje pouze za rezort zdravotnictví, od roku 1997 včetně rezortů školství, obrany, vnitra, spravedlnosti a dopravy, od roku 1999 i za rezort práce a sociálních věcí

¹⁾ předběžné údaje

Věkové složení lékařů

Pozn. % vyjadřuje podíl daného pohlaví v dané věkové skupině na celkovém počtu lékařů

Tab. 3.8 Lékaři - fyzické osoby podle oboru činnosti *)

Obor	Lékaři			
	celkem	rezort zdravotnictví	rezort školství	ostatní rezorty ¹⁾
Evidenční počet	41 919	38 852	1 547	1 520
interní lékařství	4 161	4 005	261	93
kardiologie	441	372	52	20
revmatologie	112	111	-	2
diabetologie	236	229	-	7
gastroenterologie	198	177	2	21
endokrinologie	84	83	-	1
klinická farmakologie	28	25	4	-
geriatrie	335	334	1	1
přenosné nemoci	218	213	31	3
lékař. imunologie a alergologie	266	261	4	3
TBC a respirační nemoci	610	604	17	13
neurologie	1 318	1 269	65	44
psychiatrie	1 254	1 214	52	45
sexuologie	22	22	3	-
nemoci z povolání	92	87	9	4
pediatrie	3 464	3 453	87	2
gynekologie a porodnictví	2 329	2 317	76	17
neonatologie	137	134	4	2
chirurgie	2 626	2 546	127	78
neurochirurgie	169	156	13	11
plastická chirurgie	166	163	15	1
kardiochirurgie	124	123	5	-
traumatologie	103	101	1	2
anesteziologie a resuscitace	1 595	1 554	52	41
ortopedie	956	930	47	29
urologie	562	547	27	15
otorinolaryngologie	961	932	39	34
foniatrie	43	43	1	-
oftalmologie	1 113	1 081	41	46
stomatologie	6 722	6 627	125	101
dermatovenerologie	820	797	27	32
klinická onkologie	222	216	10	2
radioterapie	236	231	7	-
dorostové lékařství	43	43	-	-

Tab. 3.8 Lékaři - fyzické osoby podle oboru činnosti *)

Obor	Lékaři			
	celkem	rezort zdravotnictví	rezort školství	ostatní rezorty ¹⁾
tělovýchovné lékařství	91	73	25	6
lékařská genetika	74	73	13	-
záchranná služba	489	485	-	4
posudkové lékařství	444	9	-	435
všeobecné lékařství	5 482	5 152	13	340
fyziatrie, balneologie	306	278	5	25
nefrologie	102	93	1	8
klinická biochemie	294	276	22	12
klinická hematologie	223	221	7	3
radiodiagnostika	1 235	1 187	25	55
ortopedická protetika	20	14	5	1
transfúzní služba	203	202	-	1
rehabilitační	712	696	8	18
nukleární medicína	140	130	12	7
patologická anatomie	379	360	78	2
soudní lékařství	75	72	19	2
hygiena	561	498	32	34
epidemiologie	173	167	6	-
mikrobiologie	280	268	31	3
léčba popálenin	35	35	5	-
funkční diagnostika	34	29	1	4
klinická imunologie	90	83	9	-
urgentní medicína	2	2	-	-
ostatní	1 226	452	744	33
Mimo evidenční počet	1 281	1 211	37	33
Úhrn	43 200	40 063	1 584	1 553

*) lékař je uveden ve všech oborech, ve kterých má úvazek; v úhrnu, resp. evidenčním i mimo-evidenčním počtu je uveden pouze jedenkrát;

v rámci oboru je lékař uveden ve všech rezortech, ve kterých má úvazek, v celku za obor je uveden pouze jedenkrát;

předběžné údaje

¹⁾ rezort obrany, vnitra, spravedlnosti, dopravy a práce a sociálních věcí

Tab. 3.9.1 Pracovníci podle kategorií

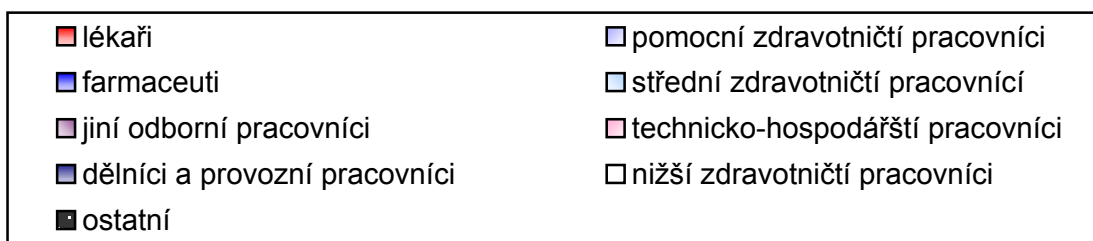
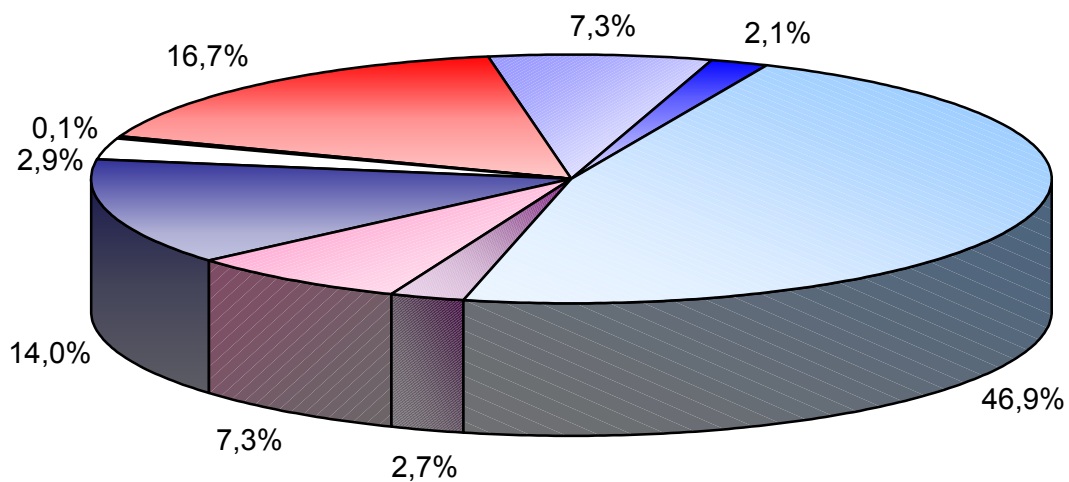
Kategorie	Pracovníci (přepočtený počet)		
	celkem	v tom	
		rezort zdravotnictví	ostatní rezorty ¹⁾
Odborní zdravotničtí pracovníci	183 727	179 143	4 584
lékaři	39 127	38 022	1 105
farmaceuti	4 876	4 854	23
dentisté (bez VŠ vzdělání)	6	5	1
zdravot. prac. s jiným VŠ vzděláním	768	747	21
jiní odb. prac. ve zdravot. s VŠ vzděl.	3 385	3 315	70
jiní odb. prac. ve zdravot. se SŠ vzděl.	2 065	2 025	40
střední zdravotničtí pracovníci	109 578	106 767	2 811
zdravotní (všeobecné) sestry	66 481	64 307	2 173
dětské sestry	9 676	9 665	11
ženské sestry (porodní asistentky)	4 472	4 441	31
dietní sestry	692	663	29
ostatní sestry	1 538	1 511	27
rehabilitační pracovníci	5 911	5 729	182
asistenti hygienické služby	1 396	1 369	27
zdravotní laboranti	7 312	7 138	173
farmaceutičtí laboranti	4 455	4 432	24
radiologičtí laboranti	3 146	3 043	103
zubní technici	4 500	4 469	31
nižší zdravotničtí pracovníci	6 732	6 588	144
ošetřovatelky	3 201	3 150	51
pěstounky	59	59	-
zubní instrumentářky	778	773	5
maséři	719	664	55
dezinfektoři	54	54	-
laboratorní pracovníci	325	315	11
pítevní laboranti	66	66	-
řidiči rychlé lékař./ zdravot. pomoci	1 529	1 507	22
pomocní zdravotničtí pracovníci	17 190	16 821	369
Učitelé	287	286	1
Vychovatelé	56	56	-
Technicko-hospodářští pracovníci	17 016	16 307	709
Dělníci a provozní pracovníci	32 842	32 041	801
Úhrn	233 928	227 833	6 095

¹⁾ rezort obrany, vnitra, spravedlnosti, dopravy a financí

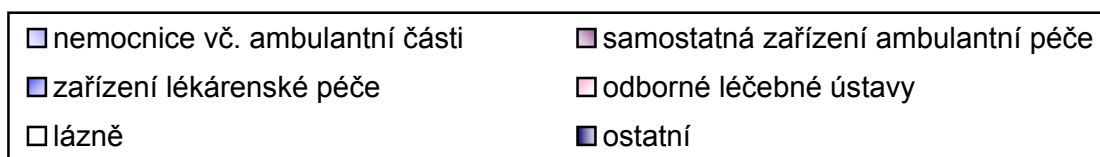
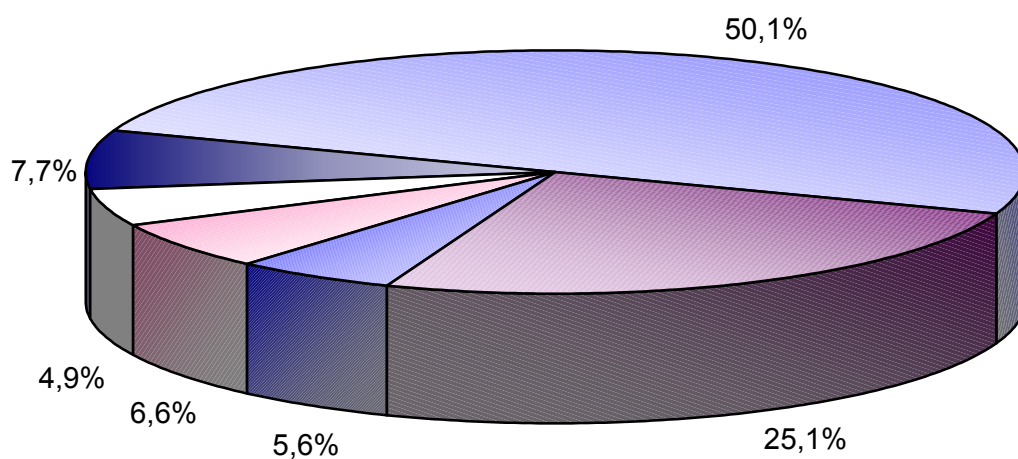
Tab. 3.9.2 Pracovníci podle kategorií v krajích

Území	Pracovníci (přepočtený počet)							
	lékaři	farma -ceuti	jiní odborní prac.	střední zdravot. prac.	nižší zdravot. prac.	pomoc. zdravot. prac.	ostatní	celkem
	absolutně							
Hl. m. Praha	7 626	731	2 081	18 644	704	2 550	7 694	40 030
Středočeský	3 352	423	335	9 287	684	1 366	3 911	19 357
Jihočeský	2 190	280	288	6 196	352	1 021	2 332	12 658
Plzeňský	2 261	247	237	6 237	355	1 132	2 471	12 941
Karlovarský	1 072	122	143	3 372	484	730	4 739	10 662
Ústecký	2 588	298	309	8 305	609	1 510	3 802	17 421
Liberecký	1 372	187	177	3 986	280	546	1 559	8 106
Královéhradecký	2 090	359	287	6 109	324	773	3 059	13 001
Pardubický	1 599	242	231	4 628	257	665	2 151	9 773
Vysočina	1 592	214	254	4 878	197	814	2 031	9 980
Jihomoravský	4 719	635	588	12 893	495	2 201	4 201	25 731
Olomoucký	2 477	293	359	6 714	425	1 089	3 368	14 725
Zlínský	1 867	281	259	5 415	372	787	2 464	11 444
Moravskoslezský	4 324	564	675	12 914	1 193	2 007	6 420	28 098
Česká republika	39 127	4 876	6 224	109 578	6 732	17 190	50 201	233 928
	na 10 000 obyvatel							
Hl. m. Praha	65,2	6,3	17,8	159,4	6,0	21,8	65,8	342,2
Středočeský	29,6	3,7	3,0	82,1	6,0	12,1	34,6	171,1
Jihočeský	34,8	4,4	4,6	98,4	5,6	16,2	37,0	201,1
Plzeňský	40,9	4,5	4,3	112,9	6,4	20,5	44,7	234,2
Karlovarský	35,0	4,0	4,7	110,1	15,8	23,8	154,8	348,2
Ústecký	31,3	3,6	3,7	100,5	7,4	18,3	46,0	210,9
Liberecký	31,9	4,3	4,1	92,7	6,5	12,7	36,3	188,5
Královéhradecký	37,8	6,5	5,2	110,5	5,9	14,0	55,3	235,1
Pardubický	31,4	4,8	4,5	90,9	5,1	13,1	42,3	192,0
Vysočina	30,6	4,1	4,9	93,7	3,8	15,6	39,0	191,8
Jihomoravský	41,7	5,6	5,2	114,0	4,4	19,5	37,2	227,6
Olomoucký	38,6	4,6	5,6	104,7	6,6	17,0	52,5	229,7
Zlínský	31,3	4,7	4,3	90,7	6,2	13,2	41,3	191,7
Moravskoslezský	34,0	4,4	5,3	101,4	9,4	15,8	50,4	220,6
Česká republika	38,1	4,7	6,1	106,7	6,6	16,7	48,9	227,8

Struktura pracovníků podle kategorií

Struktura pracovníků podle druhu zařízení

Tab. 3.10 Přístrojové vybavení zdravotnických zařízení

Přístroj	Počet přístrojů	Počet obyv. na 1 přístroj	Počet výkonů ¹⁾	
			absolutně	na 1 přístroj
RTG diagnostické přístroje				
RTG dg skiagrafické stacionární	950	10 810	7 313 566	7 698
RTG dg skiagrafické mobilní	443	23 182	250 223	565
RTG dg skiaskopicko-skiagrafické mobilní s C - ramenem	336	30 565	139 214	414
RTG dg skiaskopicko-skiagrafické konvenční	379	27 097	875 314	2 310
RTG dg skiaskopicko-skiagrafický s digitalizací II. kategorie	57	180 171	135 231	2 372
RTG dg skiaskopicko-skiagrafický s digitalizací I. kategorie	23	446 510	56 321	2 449
RTG dg konvenční angiokomplety	27	380 360	7 014	260
RTG dg digitální angiokomplety (s DSA)	45	228 216	88 015	1 956
RTG dg speciální kardiokomplety	19	540 512	47 300	2 489
RTG dg CT konvenční	49	209 586	319 305	6 516
RTG dg CT spirální	68	151 025	315 838	4 645
RTG dg radiofotografické	28	366 776	71 712	2 561
RTG dg mamografické II. kategorie	76	135 128	370 879	4 880
RTG dg mamografické I. kategorie	49	209 586	256 933	5 244
RTG dg kostní denzitometry	44	233 403	114 262	2 597
RTG dg výše nespecifikované	7	1 467 104	4 223	603
RTG dg zubní intraorální	3 506	2 929	2 014 572	575
RTG dg zubní panoramatické	277	37 075	382 357	1 380
RTG dg zubní extraorální a nespecifik.	28	366 776	17 077	610
RTG terapeutické přístroje				
RTG terapeutické do 100 kV	9	1 141 081	5 296	588
RTG terapeutické nad 100 kV	23	446 510	145 411	6 322
RTG simulátor	16	641 858	64 587	4 037
CT simulátor	1	10 269 726	1 074	1 074
Lineární urychlovače-terapeutické ozařovače				
Lineární urychlovač s jednou energií X	7	1 467 104	172 655	24 665
Lineární urychlovač s více energiemi X a s elektrony	11	933 611	371 103	33 737
Radionuklidový ozařovač pro teleterapii Co-60	30	342 324	464 802	15 493

Tab. 3.10 Přístrojové vybavení zdravotnických zařízení

Přístroj	Počet přístrojů	Počet obyv. na 1 přístroj	Počet výkonů ¹⁾	
			absolutně	na 1 přístroj
Radionuklidový ozařovač pro teleterapii Cs-137	19	540 512	58 930	3 102
Kruhové urychlovače (betatrony)	2	5 134 863	9 862	4 931
Radionuklidové ozařovače				
Radionuklidový ozařovač AFL brachyterapeutický s LDR/MDR	15	684 648	865	58
Radionuklidový ozařovač AFL brachyterapeutický s HDR	11	933 611	6 036	549
Radionuklidový ozařovač výše nespecif.	8	1 283 716	39 265	4 908
Scintilační gama kamery-diagnost. přístroje				
Scintilační gama kamera planární	53	193 768	125 158	2 361
Scintilační gama kamera SPECT s 1 detektorem	24	427 905	45 105	1 879
Scintilační gama kamera SPECT s 2 a více detektory	33	311 204	87 748	2 659
PET (pozitronová emisní tomografie)	1	10 269 726	1 929	1 929
Litotryptory-terapeutické přístroje				
Litotryptory s rtg naváděním	20	513 486	6 066	303
Litotryptory jen s UZ naváděním	10	1 026 973	5 809	581
Ultrazvukové zobrazovací přístroje (sonografy)				
Ultrazvukové přístroje pro 2D zobrazení	1 396	7 357	2 561 351	1 835
Ultrazvukové přístroje duplexní	303	33 893	716 594	2 365
Ultrazvukové přístroje s barevným mapováním	565	18 177	1 934 977	3 425
Ultrazvukové kostní denzitometry	34	302 051	35 582	1 047
Další přístroje pro radioterapii				
Systémy pro plánování léčby v radioterapii 2D	24	427 905	14 811	617
Systémy pro plánování léčby v radioterapii 3D	17	604 102	17 195	1 011
Substandardní dozimetrický systém	31	331 281	.	.
Skanovací vodní fantom	13	789 979	.	.
Vyřezávačka stínících bloků	15	684 648	19 567	1 304
In vivo dozimetrie-polovodičová	12	855 811	.	.

Tab. 3.10 Přístrojové vybavení zdravotnických zařízení

Přístroj	Počet přístrojů	Počet obyv. na 1 přístroj	Počet výkonů ¹⁾	
			absolutně	na 1 přístroj
In vivo dozimetrie-TLD	10	1 026 973	.	.
Multileaf kolimátor	3	3 423 242	.	.
Portal vision	2	5 134 863	.	.
Zařízení pro hypertermii	13	789 979	32 169	2 475
Další sledované přístroje				
Biochemické analyzátory (automaty)	1 357	7 568	.	.
Hemodialyzační přístroje	1 119	9 178	.	.
Magnetická rezonance (tomograf MR)	19	540 512	119 222	6 275
Lasery operační	162	63 393	48 635	300
Lasery terapeutické	1 238	8 295	484 710	392
Ventilátory (pro dlouhodobou umělou ventilaci plic)	1 683	6 102	.	.
Hyperbarická komora jednomístná	14	733 552	.	.
Hyperbarická komora vícemístná	4	2 567 432	.	.
Další diagnostické a terapeutické přístroje v pořizovací hodnotě nad 2 miliony, neuvedené výše	721	14 244	.	.

¹⁾ porovnání výkonů je pouze orientační

4. Výdaje na zdravotnictví

Výdaje na zdravotní péči jsou hrazeny z veřejných zdrojů, resp. soukromými subjekty. Veřejné zdroje tvoří pojistné vybrané zdravotními pojišťovnami a prostředky státního rozpočtu. V tab. 4.1 jsou uvedeny celkové výdaje na zdravotnictví, a to v časové řadě od roku 1992 až do roku 2001. Celkové výdaje na zdravotnictví zahrnují výdaje veřejné a soukromé. Veřejné výdaje jsou výdaje zdravotních pojišťoven ze systému všeobecného zdravotního pojištění a dále výdaje ze státního rozpočtu, které plynou do zdravotnictví prostřednictvím výdajů Ministerstva zdravotnictví a výdajů územních rozpočtů. Výdaje na zdravotnictví ostatních rezortů mimo rezort zdravotnictví nejsou zahrnuty. Celkové výdaje na zdravotnictví v roce 2001 podle předběžných výsledků činily 158,8 mld. Kč, tj. o 11,9 % více než v roce 2000, z toho veřejné výdaje představovaly částku 145,1 mld. Kč a proti roku 2000 vzrostly též o 11,9 %. Obdobné tempo růstu mají individuální výdaje jednotlivců na zdraví, v roce 2001 tvořily celkem částku 13,7 mld. Kč. Nárůst výdajů mezi roky 2000 a 2001 byl zhruba dvojnásobný oproti nárůstu mezi roky 1999 a 2000. V oblasti veřejných výdajů to způsobil zejména nárůst příjmů v oblasti veřejného zdravotního pojištění, ke kterému došlo především díky mimořádným opatřením vlády. Jednalo se o příjmy v souvislosti s celkovým odkupem pohledávek za pojistným vč. příslušenství a zvýšená platba státu ve druhém pololetí 2001. Podíl celkových výdajů na zdravotnictví na hrubém domácím produktu je ve sledovaném období poměrně stabilní tj. něco málo nad 7 %, v roce 2001 byl nejvyšší - 7,4 %. Na 1 obyvatele bylo v roce 2001 vydáno z celkových výdajů na zdravotnictví, v průměru 15 436 Kč, z toho 14 104 Kč z veřejných prostředků.

Tab. 4.2 zachycuje strukturu pouze veřejných výdajů na zdravotnictví v členění na výdaje ze státního rozpočtu, z nich zvlášť na výdaje neinvestiční, dále na výdaje zdravotních pojišťoven celkem a z toho výdaje zdravotních pojišťoven na zdravotní péči. V roce 2001 bylo vydáno ze státního rozpočtu cca 14 mld. Kč na zdravotnictví, z toho 8 mld. Kč na běžné výdaje a 5,9 mld. Kč představují kapitálové výdaje. Ze státního rozpočtu kromě kapitálových výdajů jsou mimo neinvestiční nákupy a související výdaje, které představují výdaje na administrativu, financovány neinvestiční transfery subjektům určené na podporu vybraných činností a programů - lékařský výzkum, výuka lékařů, prevence HIV-AIDS, protidrogový program, Národní program zdraví, Program pomoci postiženým apod.

Celkově devět činných zdravotních pojišťoven v roce 2001 se podílelo více než 90 % na veřejných výdajích na zdravotnictví. Výdaje pojišťoven každým rokem rostou, v roce 2001 činily 131,1 mld. Kč, což představuje nárůst 13,1 % oproti roku 2000. Tento nárůst byl způsoben především výše uvedenými opatřeními vlády.

Počet lékáren se v období let 1995 - 2001 pravidelně zvyšuje a návazně se snižuje i počet obyvatel připadajících na 1 lékárnou. V roce 2001 bylo v České republice 2 075 lékáren včetně detašovaných pracovišť. V průměru připadalo na 1 lékárnou 4 949 obyvatel. V roce 2000 byl vykázan počet lékáren bez detašovaných pracovišť v úrovni 1 710. Při započtení 251 detašovaných pracovišť je mezi roky 2000 a 2001 celkový nárůst 114 lékáren.

Sledovaným ukazatelem v ekonomice zdravotnictví je vývoj spotřeby léčiv. Podle údajů Státního ústavu pro kontrolu léčiv objem distribuovaných léčivých přípravků do lékáren a dalších zdravotnických zařízení v ČR v roce 2001 činil 44,24 mld. Kč. Jak je patrné z tabulky i z grafu, rostl v období let 1990 - 2001 objem distribuovaných léčivých přípravků hlavně v hodnotovém vyjádření, podstatně nižší je růst v definovaných denních dávkách na 1 000 obyvatel a den (DDD/1000/d). Mezi roky 1990 a 2001 narostla hodnota DDD/1000/d zhruba na 130 %, ale spotřeba na jednoho obyvatele v korunách za stejné období na 711%.

4.1 Vývoj celkových výdajů na zdravotnictví *)

Rok	Výdaje v milionech Kč			Výdaje na 1 obyv. v Kč	Podíl výdajů na HDP v %
	celkem	v tom			
		veřejné	soukromé ¹⁾		
1992	45 652	43 552	2 100	4 425	5,42
1993	73 062	69 262	3 800	7 072	7,16
1994	86 418	81 136	5 282	8 361	7,31
1995	100 675	93 309	7 366	9 745	7,29
1996	110 662	102 400	8 262	10 728	7,06
1997	118 914	109 033	9 881	11 541	7,08
1998	129 871	119 267	10 604	12 615	7,07
1999	134 928	123 453	11 475	13 122	7,15
2000	141 871	129 626	12 245	13 811	7,24
2001 ²⁾	158 799	145 096	13 703	15 436	7,40

*) nezahrnutý výdaje ostatních rezortů mimo rezort zdravotnictví

¹⁾ 1992-1993 odhad Ministerstva financí (zaokrouhlený na stamiliony Kč)

1994-2001 výpočet ÚZIS ČR na základě statistiky rodinných účtů zpracovaných ČSÚ

²⁾ předběžné údaje

Tab. 4.2 Vývoj veřejných výdajů na zdravotnictví *)

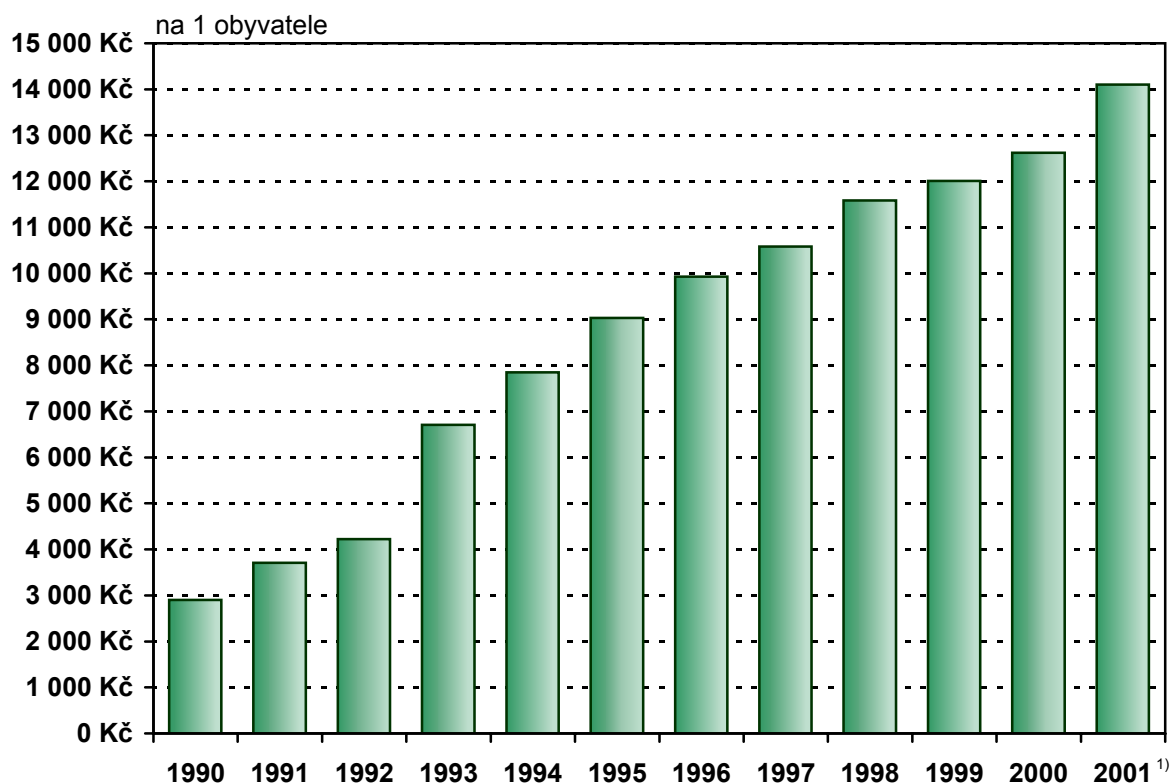
Rok	Výdaje v milionech Kč					Výdaje na 1 obyv. v Kč
	celkem	státní a územní rozpočty		zdravotní pojišťovny		
		celkem	neinvestiční	celkem	zdrav. péče	
1992	43 552	43 552	36 971	32 479 ¹⁾	32 023	4 221
1993	69 262	13 027	6 114	56 235	52 290	6 705
1994	81 136	13 791	7 052	67 345	63 633	7 850
1995	93 309	15 076	7 674	78 233	74 168	9 032
1996	102 400	12 641	7 212	89 759	86 088	9 927
1997	109 033	11 459	7 015	97 574	93 145	10 582
1998	119 267	11 769	6 408	107 498	101 450	11 585
1999	123 453	13 128	7 418	110 325	106 351	12 006
2000	129 626	13 708	7 164	115 918	111 397	12 619
2001 ²⁾	145 096	13 960	8 052	131 136	126 649	14 104

*) nezahrnutý výdaje ostatních rezortů mimo rezort zdravotnictví

¹⁾ započteno ve výsledcích státního rozpočtu (v roce 1992 existovala VZP, která získala prostředky ze státního rozpočtu)

²⁾ předběžné údaje

Vývoj veřejných výdajů na zdravotnictví

¹⁾ předběžný údaj

Tab. 4.3 Vývoj počtu lékáren a výdejen *)

Rok	Počet lékáren	Počet obyvatel na 1 lékárně	Počet výdejen			
			celkem	v tom		
				léčiv	léčivých rostlin	prostředků zdrav. techniky
1995	1 294	7 976	105	20	5	80
1996	1 400	7 364	117	14	3	100
1997	1 492	6 903	136	9	2	125
1998	1 569	6 558	146	9	2	135
1999	1 630	6 306	176	27	2	147
2000	1 710	6 004	183	35	2	146
2001	2 075	4 949	209	32	2	175

*) do roku 1996 údaje za zařízení rezortu zdravotnictví, od roku 1997 včetně mimorezortních zařízení; do roku 2000 bez detašovaných pracovišť, od roku 2001 včetně detašovaných pracovišť

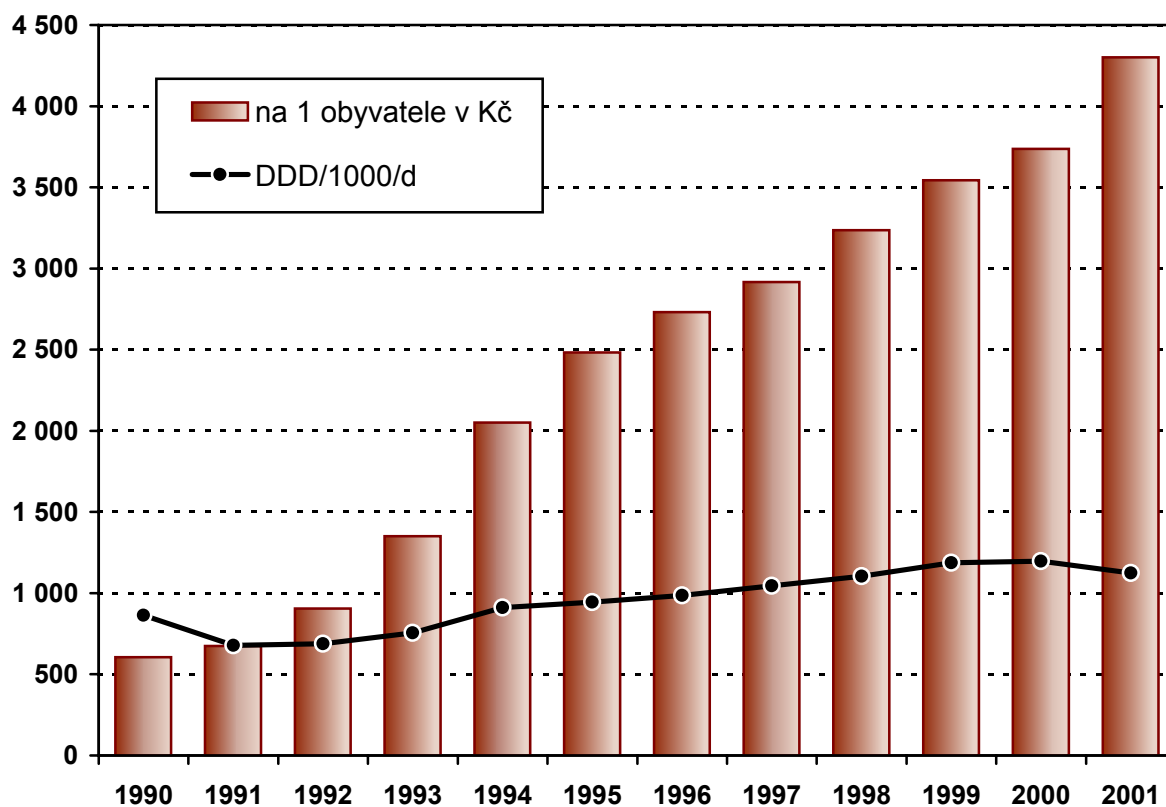
Tab. 4.4 Vývoj objemu distribuovaných léčivých přípravků

Rok	Objem distribuovaných léčivých přípravků		
	v mld. Kč	v DDD/1000/d ¹⁾	na 1 obyvatele v Kč
1990	6,27	864	605
1991	6,96	678	675
1992	9,33	689	904
1993	13,96	756	1 351
1994	21,19	911	2 050
1995	25,64	945	2 482
1996	28,18	986	2 732
1997	30,06	1 045	2 917
1998	33,31	1 105	3 236
1999	36,44	1 188	3 544
2000	38,39	1 196	3 737
2001	44,24	1 125	4 300

¹⁾ DDD/1000/d - definovaná denní dávka na 1 000 obyvatel a den

Zdroj: Státní ústav pro kontrolu léčiv

Vývoj objemu distribuovaných léčivých přípravků

5. Mezinárodní srovnání

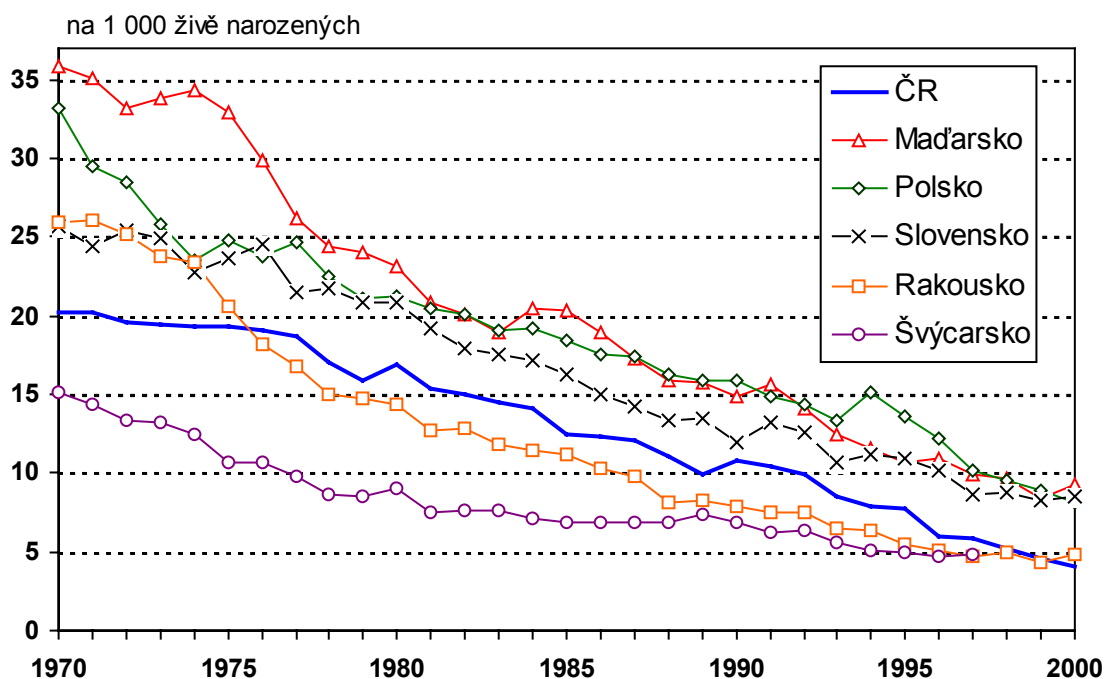
Tato kapitola obsahuje základní demografické ukazatele za vybrané evropské země. Zdrojem dat byla databáze Světové zdravotnické organizace Zdraví pro všechny (verze leden 2002). Uváděná data jsou spolehlivá a relativně dobře srovnatelná. Vzhledem k určitému časovému zpoždění poskytování dat některými zeměmi, jsou pro srovnatelnost data za Českou republiku uváděna za rok 2000; rok 2001 viz. kapitola Obyvatelstvo a jeho pohyb.

Demografickým ukazatelem, který globálně charakterizuje úmrtnostní poměry je střední délka života, tj. očekávaná délka dalšího života při dosažení určité věkové hranice. Nejdelší střední délku života při narození mají tradičně muži ve Švédsku, na Islandu a ve Švýcarsku. Ženy dosahují nejvyšších hodnot tohoto ukazatele ve Francii (zatímco muži jen mírně převyšují průměr Evropské unie), dále ve Švýcarsku a Španělsku. Pozice České republiky v rámci evropských zemí zůstává beze změny. Hodnotou 71,75 let pro muže a 78,61 let pro ženy v roce 2000 stále nedosahovala nejnižší hodnoty dosažené v západní Evropě a mezi zeměmi střední a východní Evropy zaujímal druhý místo za Slovinskem.

Průměrná hodnota celkové standardizované úmrtnosti za země Evropské unie byla v roce 1998 u mužů 896,4 a 531,7 u žen. V zemích střední a východní Evropy činila v roce 2000 u mužů 1 311,0 a u žen 781,5. Česká republika, přes zlepšení úmrtnostních poměrů v 90. letech, hodnotami 1 161,6 pro muže a 690,5 pro ženy stále za nejnižšími hodnotami západoevropských zemí zaostává.

V zemích střední a východní Evropy dosáhla v roce 2000 průměrná hodnota kojenecké úmrtnosti 10,9 promile, což je zhruba dvojnásobek průměrné hodnoty v zemích Evropské unie v roce 1998 (5,1 promile). Česká republika se hodnotou kojenecké úmrtnosti 4,1 promile v roce 2000 přiblížila nejnižším hodnotám dosahovaným v západní Evropě.

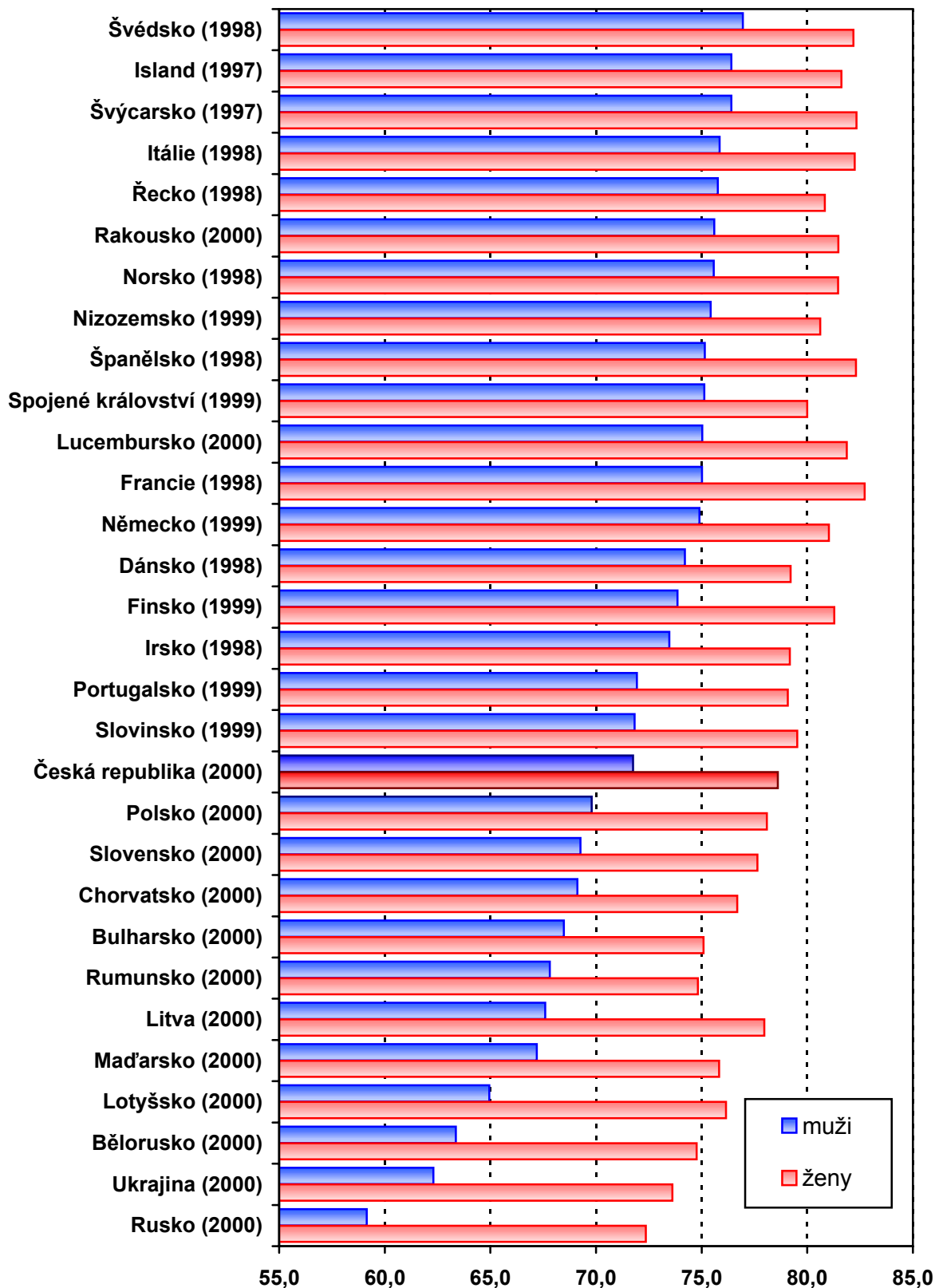
Vývoj kojenecké úmrtnosti ve vybraných státech

Tab. 5.1 Kojenecká úmrtnost ve vybraných evropských státech

Stát	Rok	Kojenecká úmrtnost (na 1 000 živě narozených)			
		celkem	z toho ve věku (ve dnech)		
			0 - 6	7 - 27	28 - 364
Česká republika	2000	4,10	1,65	0,89	1,56
Švédsko	1998	3,56	1,67	.	.
Finsko	1999	3,70	1,86	.	.
Norsko	1998	4,35	1,80	.	.
Dánsko	1998	4,43	.	.	.
Německo	1999	4,54	2,19	.	.
Slovinsko	1999	4,56	2,42	0,98	1,15
Francie	1998	4,58	2,04	0,85	1,69
Rakousko	2000	4,83	2,49	0,77	1,57
Španělsko	1998	4,86	2,03	0,94	1,88
Nizozemsko	1999	5,23	3,22	.	.
Itálie	1998	5,26	2,74	1,12	1,40
Portugalsko	2000	5,54	2,52	0,90	2,12
Spojené království	1999	5,78	2,95	0,94	1,88
Irsko	1998	5,86	3,45	0,82	1,59
Řecko	1998	6,68	3,07	1,53	2,08
Chorvatsko	2000	7,41	4,18	1,46	1,76
Polsko	2000	8,11	.	.	.
Slovensko	2000	8,58	3,59	1,80	3,19
Litva	2000	8,61	3,43	1,38	3,81
Maďarsko	2000	9,22	4,58	.	.
Bělorusko	2000	9,31	3,15	1,56	4,60
Estonsko	1999	9,49	4,07	1,91	3,51
Lotyšsko	2000	10,37	4,54	1,98	3,85
Ukrajina	2000	11,96	.	.	.
Albánie	2000	12,14	3,85	1,10	6,67
Bulharsko	2000	13,31	4,72	2,73	5,86
Rusko	2000	15,22	7,21	.	.
Moldávie	2000	18,44	8,50	2,19	7,74
Rumunsko	2000	18,63	6,21	2,96	9,46

Střední délka života při narození

Tab. 5.2 Střední délka života ve vybraných evropských státech

Stát	Rok	Střední délka života				
		při naro- zení	ve věku			
			1 rok	15 let	45 let	65 let
		muži				
Česká republika	2000	71,75	71,08	57,29	29,04	13,84
Švédsko	1998	76,95	76,26	62,43	33,64	16,43
Island	1997	76,41	76,01	62,20	33,50	16,43
Švýcarsko	1997	76,41	75,78	61,98	33,63	16,66
Itálie	1998	75,85	75,27	61,45	33,00	16,09
Řecko	1998	75,77	75,31	61,50	33,30	16,68
Rakousko	2000	75,60	75,01	61,18	32,85	16,42
Norsko	1998	75,57	74,96	61,12	32,77	15,83
Nizozemsko	1999	75,43	74,85	61,05	32,23	15,25
Španělsko	1998	75,15	74,54	60,77	32,66	16,15
Spojené království	1999	75,13	74,61	60,80	32,22	15,43
Lucembursko	2000	75,03	74,26	60,43	32,43	15,84
Francie	1998	75,02	74,40	60,59	32,59	16,61
Německo	1999	74,89	74,27	60,45	32,03	15,68
Dánsko	1998	74,21	73,54	59,74	31,28	14,95
Finsko	1999	73,85	73,14	59,32	31,31	15,28
Irsko	1998	73,47	72,98	59,17	30,95	14,27
Portugalsko	1999	71,93	71,37	57,68	30,54	14,35
Slovinsko	1999	71,82	71,17	57,41	29,47	14,15
Polsko	2000	69,80	69,42	55,65	28,01	13,72
Slovensko	2000	69,26	68,95	55,23	27,26	13,06
Chorvatsko	2000	69,12	68,65	54,86	26,70	11,41
Bulharsko	2000	68,48	68,48	54,89	27,08	12,80
Rumunsko	2000	67,81	68,22	54,84	27,39	13,50
Litva	2000	67,59	67,15	53,54	27,26	14,11
Maďarsko	2000	67,19	66,85	53,10	25,65	12,63
Lotyšsko	2000	64,95	64,71	51,11	25,21	12,58
Bělorusko	2000	63,37	63,05	49,42	23,81	11,63
Ukrajina	2000	62,30	62,17	48,66	23,44	11,61
Rusko	2000	59,15	59,18	45,72	22,03	11,06

Tab. 5.2 Střední délka života ve vybraných evropských státech

Stát	Rok	Střední délka života				
		při naro- zení	ve věku			
			1 rok	15 let	45 let	65 let
		ženy				
Česká republika	2000	78,61	77,88	64,07	34,86	17,37
Francie	1998	82,72	82,06	68,22	39,19	21,24
Švýcarsko	1997	82,33	81,72	67,89	38,71	20,64
Španělsko	1998	82,31	81,68	67,86	38,66	20,31
Itálie	1998	82,24	81,65	67,80	38,54	20,42
Švédsko	1998	82,18	81,43	67,56	38,26	20,30
Lucembursko	2000	81,87	81,10	67,24	38,23	20,59
Island	1997	81,61	80,85	67,02	37,74	20,10
Rakousko	2000	81,47	80,82	66,97	37,77	19,86
Norsko	1998	81,46	80,75	66,90	37,73	19,84
Finsko	1999	81,28	80,56	66,73	37,58	19,57
Německo	1999	81,02	80,35	66,50	37,31	19,47
Řecko	1998	80,83	80,33	66,51	37,30	18,97
Nizozemsko	1999	80,61	80,01	66,18	37,00	19,31
Spojené království	1999	79,99	79,39	65,55	36,36	18,73
Slovinsko	1999	79,52	78,86	64,97	35,86	18,35
Dánsko	1998	79,21	78,56	64,72	35,56	18,40
Irsko	1998	79,17	78,54	64,72	35,54	17,87
Portugalsko	1999	79,08	78,48	64,76	35,83	17,88
Polsko	2000	78,09	77,67	63,84	34,75	17,56
Litva	2000	77,96	77,66	63,95	35,22	18,26
Slovensko	2000	77,64	77,20	63,41	34,23	16,88
Chorvatsko	2000	76,68	76,23	62,37	33,15	15,46
Lotyšsko	2000	76,15	75,83	62,14	33,63	17,04
Maďarsko	2000	75,82	75,48	61,68	32,90	16,45
Bulharsko	2000	75,09	75,00	61,33	32,49	15,35
Rumunsko	2000	74,82	75,07	61,59	32,80	15,96
Bělorusko	2000	74,76	74,35	60,69	32,23	15,81
Ukrajina	2000	73,62	73,35	59,76	31,48	15,23
Rusko	2000	72,36	72,31	58,78	31,00	15,19

Tab. 5.3 Standardizovaná úmrtnost ve vybraných evropských státech

Stát	Rok	Standardizovaná úmrtnost (evropský standard)					
		celkem	z toho				
			zhoubné novotvary	oběhová soustava	dýchací soustava	trávicí soustava	poranění a otravy
		muži					
Česká republika	2000	1 161,6	325,3	576,9	56,9	48,5	93,0
Švédsko	1998	787,7	192,5	357,6	51,3	24,7	55,5
Švýcarsko	1997	795,9	218,7	298,3	60,2	28,8	.
Island	1997	799,5	241,6	324,4	69,5	13,9	60,6
Řecko	1998	813,4	211,8	366,2	53,3	20,7	60,5
Itálie	1998	837,1	256,2	322,1	60,7	40,4	53,9
Rakousko	2000	840,6	225,6	385,2	47,5	45,3	72,1
Francie	1998	862,5	279,3	233,7	66,2	45,2	86,6
Norsko	1998	863,4	223,2	357,4	67,3	25,7	60,7
Španělsko	1998	872,2	258,7	277,3	102,7	48,1	58,3
Lucembursko	2000	887,5	259,3	316,1	76,7	45,6	89,8
Spojené království	1999	895,6	235,6	351,5	142,1	35,3	40,4
Německo	1999	902,1	243,4	387,4	62,0	46,3	51,2
Nizozemsko	1999	903,0	270,2	314,1	100,1	29,2	38,5
Dánsko	1998	970,1	260,3	344,5	84,2	50,0	68,5
Finsko	1999	975,6	208,3	408,5	89,7	39,5	114,5
Irsko	1998	1 028,9	251,1	429,7	152,8	29,3	63,9
Slovinsko	1999	1 134,6	294,7	423,7	111,6	75,3	120,3
Portugalsko	1999	1 155,5	243,1	393,8	132,8	53,4	72,7
Slovensko	2000	1 327,4	326,6	662,0	80,3	78,5	97,2
Litva	2000	1 331,4	284,6	610,7	70,0	44,7	234,8
Polsko	1999	1 334,4	298,5	596,5	71,8	52,8	112,3
Rumunsko	2000	1 358,3	223,0	771,9	92,1	84,4	101,3
Bulharsko	2000	1 410,5	191,8	878,3	64,4	47,2	82,6
Chorvatsko	2000	1 427,4	369,1	680,0	69,1	82,6	104,5
Maďarsko	2000	1 517,4	394,2	697,3	65,9	136,2	128,2
Lotyšsko	2000	1 613,9	286,3	797,9	53,7	52,1	261,7
Bělorusko	2000	1 828,7	282,9	901,0	121,7	42,1	273,2
Ukrajina	2000	1 874,5	253,7	1 001,6	128,1	65,7	258,5
Rusko	2000	2 117,8	290,5	1 056,2	130,4	62,7	373,8

Tab. 5.3 Standardizovaná úmrtnost ve vybraných evropských státech

Stát	Rok	Standardizovaná úmrtnost (evropský standard)					
		celkem	z toho				
			zhoubné novotvary	oběhová soustava	dýchací soustava	trávicí soustava	poranění a otravy
		ženy					
Česká republika	2000	690,5	177,4	379,0	29,1	25,4	34,2
Francie	1998	460,8	125,9	136,2	32,0	23,3	37,6
Švýcarsko	1997	478,6	127,8	182,8	27,7	18,1	.
Španělsko	1998	480,7	112,9	187,9	38,6	24,4	18,0
Itálie	1998	484,5	131,6	208,4	23,4	22,4	21,1
Švédsko	1998	493,5	138,0	206,9	30,2	15,9	23,2
Lucembursko	2000	504,8	141,5	189,7	32,8	31,9	32,9
Island	1997	517,1	168,8	193,1	52,5	15,8	18,8
Rakousko	2000	522,7	141,1	262,1	23,9	22,7	25,4
Norsko	1998	524,0	145,7	202,2	44,9	16,9	25,2
Finsko	1999	532,7	121,6	219,5	39,6	21,0	34,1
Německo	1999	544,9	147,4	250,3	27,6	26,3	20,2
Řecko	1998	552,5	112,4	291,6	33,9	11,7	18,3
Nizozemsko	1999	564,1	161,6	185,5	49,2	21,1	19,5
Spojené království	1999	597,2	164,7	214,5	96,2	26,1	16,6
Slovinsko	1999	626,0	156,5	269,1	44,6	35,9	39,4
Dánsko	1998	640,9	196,8	202,5	60,1	30,8	34,3
Irsko	1998	648,4	171,9	258,2	96,4	23,2	21,6
Portugalsko	1999	674,1	122,3	281,7	61,3	22,9	21,5
Litva	2000	678,6	138,4	394,7	19,1	23,0	55,2
Polsko	1999	735,6	153,4	374,2	30,4	25,3	31,3
Slovensko	2000	736,2	156,6	438,7	37,5	28,4	22,3
Lotyšsko	2000	796,1	138,8	461,2	16,0	24,0	62,0
Maďarsko	2000	839,1	201,2	443,2	27,6	52,2	47,5
Chorvatsko	2000	842,4	170,7	494,6	28,1	33,8	32,8
Rumunsko	2000	879,3	129,6	580,9	47,9	41,4	29,3
Bělorusko	2000	903,6	118,3	509,8	29,6	18,6	61,1
Bulharsko	2000	922,7	116,4	621,6	32,8	15,3	24,6
Ukrajina	2000	981,1	123,6	650,3	31,6	24,1	54,4
Rusko	2000	1 025,7	139,4	629,0	31,8	28,8	84,5

Značky v tabulkách

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytl.

Nula (0; 0,0; 0,00) znamená, že se jev vyskytl, ale hodnota vypočteného ukazatele je menší než polovina jednotky použité v tabulce.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Zkratky

AR	- anestezie a resuscitace
ČSÚ	- Český statistický úřad
DDD/1000/d	- definovaná denní dávka na 1 000 obyvatel a den
HDP	- hrubý domácí produkt
OLÚ	- odborný léčebný ústav
MKN	- Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů
MZ	- Ministerstvo zdravotnictví
NZIS	- Národní zdravotnický informační systém
PAD	- perorální antidiabetika
PL	- praktický lékař
PN	- pracovní neschopnost
přep. p.	- přepočtený počet
SLDB	- sčítání lidu, domů a bytů
SZP	- střední zdravotničtí pracovníci
TBC	- tuberkulóza
TRN	- tuberkulóza a respirační nemoci
UPT	- umělé přerušení těhotenství
ÚZIS ČR	- Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky
VZP	- Všeobecná zdravotní pojišťovna

Definice pojmů

Mrtvorozenost - počet mrtvě narozených na 1 000 narozených celkem.

Úmrtnost

specifická - úmrtnost v dané věkové skupině

standardizovaná - úmrtnost teoretické evropské populace ("evropského standardu") vypočtená z jednotlivých specifických úmrtností konkrétní populace

kojenecká - počet zemřelých do 1 roku věku na 1 000 živě narozených

novorozenecká - počet zemřelých do 28 dnů věku na 1 000 živě narozených.

Střední délka života (ve věku x) - střední hodnota počtu let zbývajících do smrti x -letému člověku za předpokladu zachování úmrtnosti z období výpočtu (při narození = ve věku 0).

Průměrné procento pracovní neschopnosti - podíl kalendářních dnů pracovní neschopnosti na celkovém kalendářním fondu ve sledovaném období.

Přepočtený počet pracovníků - součet úvazků jednotlivých pracovníků zdravotnických zařízení, přepočtený podle délky plné týdenní pracovní doby, stanovené pro dané zařízení či pracoviště. Obvyklá délka pracovní doby je 40 hodin týdně, dále to může být 39,5 hodin (pracoviště TRN), nebo 38,75 hodin (2-směnný provoz), 37,5 hodin (3-směnný nebo nepřetržitý provoz), 33,5 hodin (zdravotní důvody) a nebo 30 hodin (mladiství).

Evidenční počet pracovníků - počet pracovníků všech kategorií, stálých i dočasných, daného zařízení či pracoviště, kteří jsou k němu v pracovním, služebním či členském poměru (mají pracovní smlouvu) a vykonávají činnost.

Pracovníci mimo evidenční počet - jsou pracovníci, kteří jsou k danému zařízení či pracovišti v pracovním poměru, ale t.č. jsou například na mateřské dovolené nebo vykonávají základní vojenskou službu nebo jsou dlouhodobě uvolněni pro výkon funkce nebo pro stáž v zahraničí apod.